

כל ישראל

מוסף שבת

כ"ט באדר ב' תשע"ו, פרשת תזריע-החודש

 מזה יש לחיים ולדר
לספר על עצמו?

(20)

מדוע נבנתה
בקנטאקי
תיבת נח
בהודל טבעי?

36

בדרכה של בריסק

כשהוא מוקף בבני משפחתו
ובתלמידיו הרבים, נלקח
השבוע הגאון רבי מאיר הלוי
סולובייצ'יק זצ"ל, ראש ישיבת
'רבי מאיר הלוי' - בריסק, לבית
עולמו ● לפני כמה שנים,
בשעת רצון, שוחח
עם כמה מתלמידיו
והעלה זיכרונות
מאביו הגרי"ז
מבריסק זצ"ל,
וכעת הורשה
"כל ישראל"
לפרסם את
הדברים

14

**בחצרות
הקדש**

 מראות השבוע בחצרות
האדמורי"ם והרבנים
מודור מיוחד

(38-41)

טורי השבוע:

ינון פלח
שלמה קוק
הרב בן ציון נורדמן
ר' יוסלה אייזנבך
הרב אבנר קוואס
הרב ישראל גלים
חנני בלייך
משה ולדר

ס'פאסטנישט

המדור הסאטירי

(47)

יחסי הכוחות

המפלגות, דגל התורה ואגודת ישראל יקבלו החלטה שבבחירות לרשויות המקומיות, כל מפלגה תתמודד בנפרד. תוצאות האמת בקלפי יספקו אינדיקציה מדויקת באשר ליחסי הכוחות הפנימיים. אחרת, בכל ערב בחירות, נשוב ונעסוק בסוגיא הזו, שלרוב נסגרת חמש דקות לפני הגשת הרשימות ומעיבה על העבודה המשותפת במטות הבחירות.

ההצעה הזו היא כמובן הצעה פרטית שנוקדה לחלל האוויר. ספק רב אם היא תיושם באופן מעשי. המשמעות של החלטה כזו היא לוותר על האחדות המשותפת לטובת 'מלחמה על כל קול'. הרי זו תמיד הסיבה שבסופו של דבר, על אף חילוקי הדעות, ברגע האחרון נמצאת הנוסחה שמאפשרת ריצה משותפת. כולם מדברים עד כמה גדול השלום. בבחירות האחרונות כולם דיברו על חשיבותו של השלום, אבל כולם מודעים היטב עד כמה גדול הוא אחוז החסימה.

אחדות מסוג אחר

ומשאלות על אחדות פנים חרדית, לדיבורים על ממשלת אחדות.

מיום הקמתה של הממשלה הנוכחית, הדיבורים על ממשלת אחדות מרחפים באוויר. שום דבר לא באמת השתנה. דיברו על כך שנתניהו מחזיק בכמה תיקים (החוק, התקשורת, הכלכלה ועוד), בכדי לחלק אותם למפלגה הבאה שתצטרף לקואליציה: המחנה הציוני, ישראל ביתנו, ואפילו יש עתיד.

בבוקרו של יום חמישי, קרא השר גלעד ארדן בראיון בגלי צה"ל, למפלגת העבודה להצטרף לממשלת אחדות.

הקריאה, כמו רבים לפניו, נפלה על אוזניים ערלות. חברי מפלגת העבודה אינם מעוניינים להיות חלק מהשלטון. הם

רוצים להיות השלטון בעצמם. הם מאמינים שיבוא יום ומושכות ההנהגה ימסרו לידם. בכל ערב בחירות, מגיע היו"ר התורן שסבור שבכוחו לשבור את תקרת הזכוכית. האחרון שעשה זאת היה אהוד ברק. למשך שנה וחצי הוא קיבל את ראשות הממשלה. הכישלון המהדהד ההוא שלח אותו לעשות שיעורי בית. אהוד ברק שב למערכת הפוליטית לאחר הפוגה בת כמה שנים. הוא חזר אליה מפוכח יותר, ריאלי יותר. הוא הבין שבמצב שנוצר, בעיקר בשל המצב הבטחוני, הציבורי וזו למרכז המפה הפוליטית ולצד הימני. אין היום הרבה

ישראל, לפחות חלק מחבריה, טוענים כי הנתונים אינם משקפים את המציאות. הפתיע ח"כ מנחם לייזר מוזס, שהגיע לוועידה ואף נשא בה דברים. "יחסי בתוך יהדות התורה אינו משקף את המציאות. הגיע הזמן לפריימריז", אמר הח"כ הויז'ניצאי לקהל הדגלאי לקול תשובות החברים. השאלה הגדולה - כיצד סופרים ציבור שעד כה לא עשה מפקד חברים. את מי משייכים לציבור הליטאי, את מי לציבור החסידי. כמספר האנשים שתציגו בפניהם את הסוגיא, כך מספר הדעות שתשמעו.

ח"כ גפני, הציע לערוך מפקד חברים שבאמצעותו תדע כל מפלגה מהו כוחה הסגולי בתוך הרשימה המשותפת. ספק רב אם מפקד חברים יפתור אחת ולתמיד את הסוגיא שמעיבה על האחדות הפנימית. בכל מערכת בחירות, מתשמ"ט ועד לבחירות האחרונות, שאלת יחסי הכוחות צפה מחדש. בכל פעם זה מסתיים בהסדר פשרה, הבטחה לרוטציה וכמו במקרה האחרון – קידום החוק הנורווגי. רק שמאז עבר החוק בקריאה שניה ושלישית, החוק יושם אצל כל מפלגות הקואליציה. ביהדות התורה הוא מתעכב בשל דיונים פנימיים וחשובים הקשורים למסודות המפלגתיים השונים.

הדיונים האמיתיים בוועידה התקיימו בישיבה מאולתרת על כסאות פלסטיק מזדמנים שהונחו על כרי הדשא הסמוכים. זה היה בין הדיונים הרשמיים לבין צעידה לחדר האוכל הממוקם במבנה המרכזי של כפר הנופש.

אחד מחברי הוועידה, המשמש כחבר מועצה באחד מיישובי הצפון, הציע באופן לא פורמלי: במקום לדון בנושא יחסי הכוחות בכל ערב בחירות, צריך פעם אחת ולתמיד לבדוק באמת מה הכוח של כל מפלגה בכל עיר בנפרד באמצעות הבחירות המוניציפאליות. הגיע הזמן ששתי

ועידת 'דגל התורה' השלישית שנפתחה ביום שלישי והסתיימה בשעות הצהריים של יום חמישי בהשתתפותם של גדולי ישראל, סימנה את האות לפתיחתה של מערכה פנים חרדית.

הוועידה, שהתקיימה בכפר הנופש שבקיבוץ 'חפץ חיים' עסקה במגוון רחב של נושאים, שעומדים על סדר יומם של הנציגים ברשויות. מטבע הדברים, את הכותרות תפסו הנושאים הכלל-ארציים. הקורא החרדי הממוצע מתעניין יותר בכותרות דרמטיות שעוסקות ביחסי הכוחות בתוך יהדות התורה, או בסוגיית הכותל הרפורמי; פחות מעניין אותו בעיות העירוב של הנציג מצפת, או התמודדות משפטית של חבר המועצה מקרית אתא.

דגל התורה התברכה בנציגים שיודעים לעשות כותרות. ח"כ משה גפני, עם רקורד של 28 שנים בכנסת (עם הפוגה קלה במסגרת הרוטציה), סיפק לא מעט כותרות.

כבר בנאום הפתיחה, כשהוא מגובה ברוח גבית של יתר חבריו, הניח יו"ר דגל התורה את הפצצה בחדר: בבחירות הבאות דגל התורה תדרוש שוויון מלא של חמישים חמישים. וכמאמר הקלישאה, כשהאקדח מופיע כבר במערכה הראשונה, קרוב לוודאי שהוא יירה במערכה האחרונה. גפני הוא וותיק הלוחמים מבין חברי הכנסת החרדים המכהנים כיום. הוא שבע קרבות ומערכות ציבוריות. הוא לא המתין למערכה האחרונה. כדי להיכנס לעיתוני סוף השבוע ולא להסתפק בדיווח נרחב בביטאון הבית, הוא שחרר את הארטילריה כבר ביריית הפתיחה של הוועידה.

מכאן, זה כבר היה כדור שלג שהתגלגל. אפילו השקט הפסטורלי שעוטף את שבילי קיבוץ חפץ חיים, לא הצליח להסתיר את הלבנה הרוחתת באולם הדיונים המרכזי של הוועידה. וכמו באימרה הידועה, קודם יורים את החץ ורק לאחר מכן מסמנים את העיגול, המושב האחרון של היום השני של הוועידה, הוקדש לנושא יחסי הכוחות. הפעם, בגיבויו נתונים שנאספו ע"י המחלקה המוניציפאלית של דגל התורה. בפני חברי הוועידה הוצגו נתוני הצבעה בכל הערים החרדיות, בחלוקה לפי ציבור ליטאי וציבור חסידי. לטענת דגל התורה, במרבית הערים החרדיות, הציבור הליטאי גדול לאין ערוך מהציבור החסידי. האם אלו נתוני האמת? תלוי את מי שואלים. באגודת

צירי המפלגה בוועידה

מנדלבלית, להזכירכם, אמור להחליט בעניינו של הרצוג - האם לפתוח בחקירה פלילית כנגדו. מה אגיד ומה אומר, אם השר אריה דרעי היה סועד במשותף עם היועץ המשפטי לממשלה, אמות הסיפים היו נעות והתנועה לאיכות השלטון הייתה הופכת כל אבן, מגישה בג"צ ומסבירה לכל דורש, מדוע היועץ המשפטי מצוי בניגוד עניינים ואינו יכול לקבל החלטה בנושא דרעי. אבל אצל הרצוג זה עובר חלק

דורש 50 - 50. ח"כ משה גפני נושא דברים בוועידת דגל התורה בקיבוץ חפץ חיים

**מכאן, זה כבר
היה כדור שלג
שהתגלגל. אפילו
השקט הפסטורלי
שעוטף את
שבילי קיבוץ
חפץ חיים, לא
הצליח להסתיר
את הלבנה
הרותחת באולם
הדיונים המרכזי
של הוועידה.
וכמו באימרה
הידועה, קודם
יורים את החץ
ורק לאחר מכן
מסמנים את
העיגול, המושב
האחרון של
היום השני של
הוועידה, הוקדש
 לנושא יחסי
הכוחות**

עוררה הדים רבים בתקשורת הישראלית. ע"פ הפרסומים וע"פ החשדות, נציגי החברה שבבעלותה מכרו את אותה דירה לכמה רוכשים, ובאמצעות ההפקדה הראשונית של כל אחד מהרוכשים מומנו חלק מהפרויקטים. האמת כמובן תתברר בהמשך. בכל אופן, לחברה מונה מפרק. אין הרבה מה להציל שם. 150 איש שהפקידו את מיטב כספם שלא היה להם, בחברה שבבעלותה של אור, האמינו שהם עושים את עסקת חייהם. רובם לא יראו את הכסף בחזרה. מיעוטם, ייאצצו להמתין זמן רב עד שיראו, אם בכלל חלק מכספי ההשקעה. כמדומני שסיפורן של קבוצות הרכישה בשנים האחרונות, הפך לקבוצות מכירה. כבר לא מדובר בקבוצה שרוכשת קרקע במשותף באמצעות יזם תאב בצע. מדובר בקבוצה של אנשים, לרוב תמימים, שנפלים כטרף קל בידיהם של מומחים בטריקים שיווקיים. מישו מוכר אותם ומצליח לשכנע אותם להעביר סכומים של מאות אלפי שקלים בתמורה לדירה שלעולם לא יקבלו. הציבור החרדי מכיר את זה היטב. בשנים האחרונות, איבדו לא מעט אברכים ומשפחות חרדיות את מיטב כספם בהשקעות כלכליות לא אחראיות, שנוהלו בידי אנשים שאין להם כל הבנה בסיסית ביזמות גדל"ץ. הציבור מתפתה בגלל המחיר או בשל מניפולציה תקשורתית של 'היזמים'. את המחיר האמיתי הם משלמים כאשר הפרשה מתפוצצת בקול רעש גדול. פתאום הם מבינים שבמקום לשלם בהתחלה סכום קטן למומחה שיעצץ להם באשר לכדאיות ההשקעה, הם נאלצים לשלם סכום גדול לעורך דין כדי שיוציא אותם מהבורן הזה.

שטרם הבשילה לכדי חקירה משטרתית, מוטב לו, ליו"ר מפלגת העבודה, להצניע לכת ולהוריד קצת את הראש. בצורה כזו יוכל הרצוג להתבטא רק אם הבדיקה בעניינו תסתיים בלא כלום והרשויות יכריזו על סגירת התיק. עד אז, מוטב לו להצטייד בעורך דין, רצוי שיהיה עם ניסיון בייצוג פוליטיקאים שכבר עברו את חדרי החקירות מבפנים. ובאותו הקשר: השבוע התקיים באילת כנס לשכת עורכי הדין. רבים מבכירי המדינה הגיעו לשם כדי לשאת דברים. גם ח"כ הרצוג הוזמן. גם היועץ המשפטי לממשלה אביחי מנדלבליט הוזמן. שניהם נשאו דברים בפני המשתתפים. משום מה, שניהם בחרו לשבת יחד בארוחת הבוקר. העיתונאים שנכחו בכנס הרימו גבה. חלקם צייצו זאת ברשתות החברתיות. אחרים תיעדו את הרגע ושלחו את התמונה למערכות העיתוניים. מנדלבליט, להזכירכם, אמור להחליט בעניינו של הרצוג – האם לפתוח בחקירה פלילית כנגדו. מה אגיד ומה אומר, אם השר אריה דרעי היה סועד במשותף עם היועץ המשפטי לממשלה, אמות הסיפים היו נעות והתנועה לאיכות השלטון הייתה הופכת כל אבן, מגישה בג"צ ומסבירה לכל דורש, מדוע היועץ המשפטי מצוי בניגוד עניינים ואינו יכול לקבל החלטה בנושא דרעי. אבל אצל הרצוג זה עובר חלק. הרצוג בחקירה? לא מעניין. דרעי בחקירה? אהה! בשביל זה יש למערכות העיתוניים ארבעה עמודים פנויים, מיד בתחילת העיתון, פלוס עמוד השער.

קבוצות מכירה

פרשת ענבל אור, שהתפוצצה בקול רעש גדול,

קונים בציבוריות הישראלית לדיבורים על שלום, הסכמי ביניים, אוסלו ושאר הנושאים שהשמאל נצמד אליהם באדיקות. מהרגע שהבין שלא ישוב יותר לכס ראש הממשלה, סימן אהוד ברק לעצמו יעד אחר: שר הביטחון. כאלוף שלושת הפיקודים וכרמטכ"ל לשעבר, התפקיד היה תפוז למידותיו. בכל פעם שמפלגת העבודה הפסידה בבחירות, אהוד ברק מצא את הדרך ללשכת שר הביטחון. כך זה היה כשהליכוד ניצח. כך זה היה כשקדימה ניצחה בבחירות. כך הרוויח אהוד ברק עוד כמה שנים בצמרת השלטון. אם יורשיו של אהוד ברק בראשות מפלגת העבודה היו מבינים את מה שברק עצמו הבין, סביר להניח שקריאתו של השר גלעד ארדן לממשלת אחדות הייתה נופלת על אוזניים קשובות. עד אז, הרצוג ימשיך להיערך לקרב המשפטי בפרשה שנפלה עליו כרעם ביום בהיר בשבוע שעבר. במפלגת השלטון, מאידך, ימשיכו לעסוק בניסיונות להעביר את התקציב הדו-שנתי, חרף התנגדותם של שניים מחברי הקואליציה – נגוסה ואמסלם – שלקחו את הממשלה הזו כבת ערובה, עד אשר הממשלה תעלה לישראל את שארית בני הפלשמורה.

ארוחה ומרפא

הרצוג לא מבין כלל מה רוצים ממנו. הוא בטוח שטפלו עליו עלילה. שמישהו מיריביו הפוליטיים מבקש לעשות לו סיכול ממוקד. הוא הבטיח שמי שניסה לעשות לו את זה, יחטוף. כמדומה שיו"ר מפלגה המתיימר להגיע לשלטון, לא יכול להתבטא בצורה כזו. גם אם מדובר בבדיקה

כנר על הגג

1.

הצדדים הניצים במלחמת רוסיה-אוקראינה, טרם אמרו את המילה האחרונה. ברחובותיה של קייב, הבירה האוקראינית, אין אווירת קרב, מלבד קרב כלכלי קיומי של האזרחים לסגור את החודש. מצבו של המטבע המקומי, הגריבנה, כבי רע. כלומר, טוב. תלוי בעיני המתבונן. ישראלי המתפרנס בשקלים, יוכל לקנות הרבה יותר מאשר בעבר, אבל אוקראיני, מה יהיה עליו?

סרגיי, נהג המונית שלנו, נוהג מהורהר. חמישים וחמישה גריבנה – הלא הם שמונה שקלים חדשים – עלתה לנו נסיעה בת 8 דקות בשעת ערב מאוחרת. שמא מדובר בעניין פסיכולוגי, אך במבט מהמונית על הרחוב הראשי, אני מתקשה לזהות פרצופים שמחים. "מי שיש לו כסף - שמח, מי שאין לו - עצוב", מסביר סרגיי – וזורק נתונים. "20 אחוז עשירים. 80 אחוז עניים, מתוכם 75 אחוז עניים מרודים, היתר במצב בינוני".

בכבישים ראינו רכבי פאר נהוגים בידי אוליגרכים ועוזריהם, במדרכות הבטנו בחמלה על מקומיים בכל הגילאים שמחטטים בפחי האשפה, שמתחננים לגריבנה אחת, ומצביעים על פיהם הרעב ללחם. והממשל, אני שואל את הנהג, איפה הם? מה הם עושים למען עניי עירם? "נו, אתה לא יודע שכאן שולטת מאפיה?", הוא שואל-משיב באנגלית רצוצה ועצובה. דבר אחד טוב עשתה מלחמת המדינות. היא השכיחה במעט את השנאה ליהודים. במעלית המלון בקייב, פגשנו אוליגרך מקומי מחויט היטב. הוא התעניין מאין באנו. "מישראל", השבנו בחשש. "אני אוהב יהודים", אמר – ולא יסף.

יש כמה נקודות אור בבירה האוקראינית. אחת מהן נמצאת במרכז קייב, בבית-הכנסת הגדול והעתיק ברודסקי. בן 118 שנה, אם רציתם לדעת. בסוף שנות התשעים של המאה

ה-19 החליט הנדיב אליעזר ברודסקי לבנות בית כנסת. לאחר שקיבל אישור מהסנאט של האימפריה הרוסית, השקיע 150 אלף רובל וחנך את בית-הכנסת ביום הולדתו ה-50. בטקס הפתיחה החגיגי נכחו ראש המחוז, ראש העיר ונציגים חשובים אחרים.

ואז באו ימי החושך: בשנת תרפ"ו נסגר בית-הכנסת בהוראת השלטון הקומוניסטי. המבנה הפך למועדון, ובהמשך – לתיאטרון בובות. בשנת תשנ"ב פרסם נשיא אוקראינה חוק העוסק בהחזרת מבני דת לידי קהילות שהמבנים היו שייכים להן בעבר. לפני 19 שנה, לאחר פנייה של הקונגרס היהודי-אוקראיני בראשות ודים רבינוביץ', עבר תיאטרון הבובות למבנה אחר, והקהילה החב"דית המקומית בהנהגת הרב משה ראובן אסמן קיבלה את בית הכנסת לרשותה וחנכה אותו מחדש בטקס מרשים בשנת תש"ס.

עכשיו אנחנו כאן, בקומה העליונה, יושבים בלשכת הרב אסמן. איש מעשים הוא, לא דיבורים. כך כששאלנו אותו על אנטבקה, הכפר שחנך לאחרונה עבור פליטי המלחמה היהודים, השיב קצרות: "תבואו מחר לשטח, תראו בעצמכם".

קשה שלא להתרגש. צאו וראו מהו יהודי של אהבת ישראל. איך בוחר הרב אסמן לחגוג יובל ליום הולדתו? בהכנסת ספר תורה וחנוכת שני מקוואות בכפר פליטים שהקים מאפס. הצלחנו לשמוע ממנו מעט נתונים: למעלה מ-100,000 יהודים חיים באוקראינה, רובם בקייב. על-פי נתונים שהוצגו בוועדת העלייה של הכנסת, פחות מ-20 אחוזים מיהודי אוקראינה חשופים לתוכניות בנושאי יהדות או חינוך, רובם נמנעים מכך מרצונם האישי. מספר היהודים פוחת כל שנה בגלל מגפת ההתבוללות, ילודה קטנה והגירה של יהודים לארצות אחרות. הרב אסמן שמח בגלוי על כל יהודי שעולה לארץ, אבל הוא כאן כדי לשמור על הגחלת וגם להביא יהודים חדשים לבית-הכנסת.

הרב אסמן לא לבד. למחרת, במסיבת יום-ההולדת של הרב אסמן שנערכה בהיכל בית-הכנסת, בהשתתפות מאות אורחים, יגיד לנו פטרון בית-הכנסת, איל-ההון ודים רבינוביץ: "כיהודים, עלינו לצאת מהגלות הפנימית שלנו ולגלות את הכוחות הפנימיים הגדולים שיש בכל אחד ואחד. מאז חזרתי בתשובה, עומד לנגד עיני מסר של הרבי שלי, המהווה עבורי דחף לקום כל בוקר: צא החוצה ותפעל עם עצמך ועם כל מי שבסביבתך. אם אתה יהודי, יש לך את הכוח לפעול ולהיטיב עם העולם".

2.

התחנה הראשונה לאחר הביקור בבית-הכנסת ברודסקי בקייב: האדיטש. אמרו עליה שהיא קרובה לקייב. אז אמרו. קרוב ורחוק, מסתבר, הוא עניין יחסי. דיברו על 3 שעות נסיעה. בפועל, הנסיעה נמשכה קרוב לחמש שעות, בחסות הנהג הטירון וקפיצות – לא קפיצת – הדרך. היתה זו נסיעה ביער ארוך וחשוך, מלא מהמורות, בורות ואבנים. הרכב לא הפסיק לרקוד ריקוד מסוכן ומפחיד. אבל הכל היה שווה כדי להתחמם בהאדיטש, לשפוך שיח לבורא העולם על ציונו של האי גאון האי צדיק,

נקודות אור בחושך האוקראיני. הרב משה אסמן וידידים עם ספר-התורה באנטבקה, ציון בעל ה'תניא' בהאדיטש, אוהל המגיד מטשרנוביל (צילומים: יוסי בלשניקוב)

אך מרוצים.

3.

בשעת בוקר מוקדמת, נסענו לכפר אנטבקה. פגשנו שם את הרב אסמן, את צוות החב"דניקים הנמרצים, את הפליטים תושבי הכפר החדש ואת האורחים מהארץ: סגן השר איוב קרא וחבר-הכנסת הרב ישראל אייכלר. עבור חלק מהמקומיים, לצד אורחים מקייב, היתה זו פעם ראשונה בה הם נתקלים במחזה: יהודים רוקדים סביב ספר-תורה. ולא עוד ספר-תורה אלא אחד מתוך שלושה-עשר ספרי התורה שהמשרט הקומוניסטי גזל מהקהילה היהודית, והושב לאחורונה. בתהלוכה של שירים וריקודים (היה חסר רק כנר שינגן שירים חסידיים על גג בית-הכנסת – ש.ק.), הוכנס ספר התורה המשופץ לבית הכנסת החדש.

רגע, השם אנטבקה מצלצל לכם? סימן שקראתם את סיפורי 'טוביה החולב' של שלום עליכם. בשנת 1894 פרסם הסופר היהודי אסופת סיפורים על יהודי בשם 'טוביה החולב' המתגורר בעיירה שקטה בשם "אנטבקה". הגויים גורעים את שלוות הכפר בפגורם נוראי וצו גירוש ממושל המחוז. התוצאה: אנשי העיירה מתפזרים ברחבי תבל ומתבוללים, רחמנא לצלן, בין העמים.

122 שנה אחרי, העימות שפרץ לפני כשנתיים בין אוקראינה לרוסיה, גרם לכמיליון פליטים במזרח אוקראינה לאבד את ביתם ורכושם, ובהם יהודים, רובם מאזור דונייצק ולוגנסק, שנכבשו על-ידי הכוחות הפרו-רוסים.

ממשלת אוקראינה שרויה במשבר כלכלי, ואינה מסוגלת להעניק סיוע לאותם פליטים, ביניהם קשישים ופעוטות. הרב אסמן, בטוב ליבו, יודע לנצל הזדמנויות: לדאוג לרווחת מאות הפליטים היהודים שנותרו בחוסר כל, וגם לקרב אותם לחב"ד. כך נולדה מחדש העיירה אנטבקה. הקהילה רכשה שטח בעיירה, הסמוכה לכיירה קייב, ותוך חודשים אחדים הצליחה להעמיד במקום בית כנסת, מקווה, מוסדות חינוך

רבי שניאור זלמן מלאדי, בעל התניא זיע"א (ליתר דיוק, כותב השורות התפלל במרפסת הכהנים הסמוכה ונראית לציון). אפשר להבין את עסקני חב"ד שהרימו בהאדיטש לפני שנים אחדות את 'היכל אדמו"ר הזקן' – מבנה מפואר, רחב-ידיים ומתוחזק היטב, סמוך לציון. אחרי דרך כה מייגעת, אי-אפשר להמשיך הלאה מיד אחרי התפילה. חייבים להירגע בהיכל – ללמוד מתורתו, להרים משקה 'לחיים', לטעום משהו ולהתוועד פארבריינגען.

כאשר לומדים את תורתו של הצדיק, שפתותיו דובכות בקבר. ישבתי בהיכל בית-המדרש המפואר ועיינתי ב'איגרות הקודש' המופיעות בסוף ספר התניא. מצאתי (איגרת כ"ב) מילים כה מתאימות לתקופה של שנאה ופירוד, מילים השופכות מים קרים על נפש עייפה. וכה כותב האדמו"ר הזקן מחב"ד לחסידיו, בלשון תחנונים: "אהוביי ידידי, נא ונא לטרוח בכל לב ונפש לתקוע אהבת רעהו בלבו. ואיש את רעת רעהו אל תחשבו בלבבכם כתיב (זכריה כ, יז) ולא תעלה על לב לעולם, ואם תעלה יהדפנה מלבו כנדוף עשן! וכמו מחשבת עבודה זרה ממש. כי גדולה לשון הרע כנגד עבודה זרה וגילוי עריות ושפיכות דמים. ואם בדיבור כך כו', וכבר נודע לכל חכם לב יתרון הכשר המחשבה על הדיבור הן לטוב והן למוטב. וה' הטוב המברך את עמו בשלום, ישים עליכם שלום וחיים עד העולם. אוהבכם בלב ונפש".

כל מילה – זהב.

בדרך חזור, שרנו ניגון 'ארבע בבות', הוא החשוב שבין עשרת 'הניגונים המכוונים' שחיבר האדמו"ר הזקן בעל ה'תניא'. ניגון זה נחשב לאחד העמוקים והמיוחדים של החסידות. יש בו ארבעה בתים בהם משתקפים העולמות הרוחניים העליונים על-פי הקבלה: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה. את הניגון חיבר בעת שלמד אצל רבו המגיד ממעזריטש. מפאת סגולותיו המיוחדות ומשמעותו הרוחנית, נהוג בקרב חסידי חב"ד לנגנו בדייקנות, מתוך רצינות ובמועדים מיוחדים. כעת, כאשר שרנו אותו לאחר תפילה בציון בנסיעה חזור לקייב, הניגון קיבל טעם אחר. אי-אפשר לתאר במילים. בארבע בבוקר הגענו למלון בקייב. עייפים,

הכוללים בית ספר לבנות ו'חיידר' לבנים, מרכז קהילתי, וכמובן בתי מגורים.

המבנים עשויים עץ, בשל זמן הבנייה הקצר שעמד לרשותם וגם מתוך מטרה לשחזר את הכפר העתיק אנטבקה. בהמשך מתוכננים להיבנות במקום בית יתומים לילדים שאיבדו את הוריהם במלחמה ובית אבות לקשישים.

4.

מרחק עשרות מטרים מבית-הכנסת החדש באנטבקה, באמצע שדה שומם, מתנשא אוהל גדול, מסויד בצבעי אפור וירוק. "כאן קבור המגיד רבי מרדכי מטשרנוביל", מסביר לי מחנך בתלמוד-תורה של אנטבקה. אני מתקרב ונושא פרקי תהילים. הציון כאן אומנם פחות מפורסם מאלו שבאומן, מעזיבז' וליז'ענסק, אך על הצדיק הטמון כאן – אבי חצרות-הקודש סקוורא, טשרנוביל ורחמסטריווקא – מדברים גדולות ונצורות.

אחינו רבי ישראל מרוז'ין קרא לאחד מבניו בשם מרדכי, עוד בחיי רבי מרדכי מטשרנוביל, בניגוד למנהג האשכנזים שלא לקרוא לילד על שם אדם חי. החסידים המופתעים תהו לפשר השם, והרוז'ינער השיב: "הרוד שלנו מטשרנוביל נמצא כבר כמה שנים מעל העולם הזה".

רבי מרדכי מטשרנוביל נפטר ב-כ' באייר תקצ"ז בעיר קייב, אך לא רצה להיקבר בה. קודם פטירתו הכין את מקום קבורתו בפאתי הכפר אנטבקה, באומרו: "שם אין כנסיות, וכך קול הפעמונים לא יפריע למנוחתו". 179 שנים לאחר פטירתו, לא רק שפעמוני הכנסייה לא מפריעים למנוחתו. קולות התורה והחסידות מגיעים את מנוחתו ואת אלפי החסידים הפוקדים את ציונו.

"עלות הקמת והחזקת הכפר נאמדת בהון רב", אומר הרב אסמן. "הכל מתרומות פרטיות, כאשר בגלל המשבר הכלכלי, רוב הכסף מגיע מיהודים טובים מחוץ לאוקראינה. אני רואה בחוש כי זכותו של הצדיק הטמון כאן, עומדת לנו".

הרב בן ציון נורדמן

משנכנס ניסן מרבבים באמונה

כשתכולת הדירה ובתוכן המשקופים עם המזוזות נלקחו לגריסה, הצעתי לנהג המשאית הערבי שהוביל את התכולה, 200 שקלים על כל מזוזה שאמצא ובתנאי שייתן לי לנבור. כשנמצאו האבדות, הוא סירב לקחת תשלום

הוא שיגר לי מכתב מרגש, בו כתב: "... מזל טוב. שמחתי לשמוע על המסירות שהשקעתם לשמירת המזוזה, ובוודאי בשכר זה היא תשמור עליכם, כמו שאמרו בגמרא - 'שמור לי ואשמור לך שומר שכר...'". אמן ואמן.

●●●

עוד מקרה של אמונה מוחשית זכינו לראות בעיניים בבית הספר 'מדעים ויהדות'. אחד התלמידים חלה לא עליכם במחלה הארוכה. תקופה ארוכה התמודד בגאון עם המחלה עד שבחשדי שמים זכה להירפא ולשוב לספסל הלימודים. כמה בכינו בשבילו, כמה תפילות עשינו עבורו, והנה ב"ה הילד שב לאיתנו וחזר להיות עמנו.

עם חזרתו לבית הספר, נערכה מסיבת הודיה גדולה, בה השתתפו תלמידי בית הספר ורבים מתושבי העיר המכירים את הסיפור מקרוב, שבאו לראות את הנס ולהודות לבורא העולם. אמרתי בפני התלמידים, שבהלכה כתוב "משנכנס אדר מרבין בשמחה ומשנכנס אב ממעטים בשמחה". בתורת החסידות אומרים, שמשנכנס ניסן, מרבין באמונה. חודש ניסן הוא חודש המסובב כולו בניסים, ללא הרף. נס רודף נס, וכפי שכבר ידוע בדברי חז"ל: "בניסן נגאלו, ובניסן עתידין להיגאל".

גם המאכל המיוחד של חודש ניסן, המצה, נקראת בשם 'מיכלא דמהימנותא' - לחם אמונה. מגידי הדורות שאלו מדוע את המצה אוכלים בהסיבה, את המרור בלא הסיבה, ואילו את הכורך אוכלים שוב בהסיבה, הלא בתוך הכורך יש גם מרור? ומתריצים, שכאשר אוכלים את המרור עם האמונה - כזית המצה - אזי ניתן להסב, כי זה כבר לא מרור.

מרור, אם הוא עטוף במצה, הרי הוא כבר לא מרור בעינו. כאשר אדם צועד בדרך האמונה, גם הקשיים והמכשולים לא שוברים את רוחו.

●●●

אנו עומדים על ספו של חג הפסח, זו הזדמנות מצוינת להזכיר לקוראים בדבר הצורך לשמור על כתבי הגניזה: עיתונים, סידורים וספרים שנזרקו מהבית. אם יש בהם שמות הקודש, יש לנהוג בהם קדושה, ולגנוז אותם. "שמרני ואשמרך" - מי ששומר על קדושת שם ה', זוכה לשמירה והגנה.

שבת שלום ומבורך

מכתבו של הגרא"ש גריינמן בעקבות סיפור המזוזות

נרגש כולי, אני ניגש לשלם לנהג את הבטחתי, אך הוא מסרב לקחת. אני מנסה שוב, אך אני נתקל בהתנגדות מוחלטת. "זה מצווה שלי לאלוקים" הוא אומר לי. אני מנסה שוב לשכנע אותו, ואז הוא אומר לי: "ראיתי בעיניים שלך כמה זה חשוב לך. כמה אתה מאמין בזה, כאילו נאבד לך מיליון דולר במכולה. אם אתה מאמין ככה - אז גם אני מאמין. שקל אני לא לוקח. סלמאת". התניע את המשאית, ונעלם לדרכו. הסיפור הזה הגיע לאוזניו של הגרא"ש גריינמן, בנו וממשיך דרכו בקודש של אביו הגאון רבי חיים זצוק"ל.

נרגש כולי, אני ניגש לשלם לנהג את הבטחתי, אך הוא מסרב לקחת. אני מנסה שוב, אך אני נתקל בהתנגדות מוחלטת. "זה מצווה שלי לאלוקים" הוא אומר לי. אני מנסה שוב לשכנע אותו, ואז הוא אומר לי: "ראיתי בעיניים שלך כמה זה חשוב לך. כמה אתה מאמין בזה, כאילו נאבד לך מיליון דולר במכולה. אם אתה מאמין ככה - אז גם אני מאמין. שקל אני לא לוקח. סלמאת". התניע את המשאית, ונעלם לדרכו. הסיפור הזה הגיע לאוזניו של הגרא"ש גריינמן, בנו וממשיך דרכו בקודש של אביו הגאון רבי חיים זצוק"ל.

המגרסה באולגה נסגרה מזמן, והנהג הערבי הודיע שהמקום היחיד שפתוח בשעות הלילה, הוא ב'פרדס חנה'. נסענו לשם ומתחילים להוריק את תכולת המשאית. ומה הדבר הראשון שנופל? לא ייאמן. המזוזה. עוד נבירה קלה בתכולת המשאית, וגם המזוזה השנייה נמצאה.

חודש ניסן בפתחו אנו עומדים, נקרא גם חודש האמונה. השבוע התחזר לי מה היא אמונה תמימה וכיצד היא משפיעה על הסביבה ומקדשת שם שמיים ברבים.

בשבועות האחרונים אני מתגורר בדירת ארעי, הודות להחלטה שהגיע הזמן לשפץ קצת את הבית. לא אלאה אתכם בפרטים, אך כיום בהיר אחד הפכתי מאיש עם בית וקירות - לסוג של הומלס. לא, עדיין לא עברנו לגור ברחוב, אך אין כמו התחושה הבסיסית של בית.

כשהחלו השיפוצים, הייתי בטוח שכמו כל בעלי מלאכה טובים, הפועלים יבואו כשבוע מינימום לאחר שסיכמתי איתם. התמזל מזלי ונפילתי על פועלים דייקנים, שכבר יום קודם לתאריך הרשמי לתחילת השיפוצים, הגיעו לביתי ושבחו כל חלקה טובה. הרס וחורבן.

כיוון שלא חלמתי שהשיפוצים יחלו כל כך מהר לא הספקתי להוריד את המזוזות מהקירות. כשהגעתי למחרת לדירה, נחרדתי. המשקופים נעקרו ממקומם והמזוזות המהודרות הועמסו יחד עמם על גבי מכולה אימתנית. עמדת דקות ארוכות בהלם. הבטתי על המכולה והבנתי שבכדי לנבור בה, עלי להיות שופל. ואני לא כזה.

במבט מהיר, גיליתי כי שתי מזוזות חסרות, והאפשרות היחידה היא שהן נמצאות בתוך מכולת הפסולת. בראשי החלו לעבור מחשבות לא נעימות. עמדתי חסר אונים.

ניגשתי מהרה לקבלן הערבי, ושאלתי אותו להיכן הולכים לפנות את המכולה. הוא ענה לי, כי בגבעת אולגה ישנה מגרסה לפסולת בניין, לשם יוריקו בסוף היום את תכולת המכולה. הרמתי טלפון לנהג המשאית, אף הוא ערבי, ושאלתי אותו מתי הוא מפנה את המכולה. הוא ענה שהיום כבר מאוחר ורק מחר ילך לפנות. הודעתי לו שכדאי לו מאוד להגיע היום, וששלם לו סכום נוסף.

כחצי שעה לאחר מכן הגיע נהג המשאית. הוא היה לחוץ מאוד. אמר שבחמש כבר סוגרים, ועם כל הרצון הטוב השעה כבר הייתה שש. הודעתי

לו כי אני מצייד אותו עם שני בחורים מהישיבה, והם נוסעים לפנות את המכולה ולחפש את המזוזה. כדי שיבין את גודל החשיבות של המזוזות בעיניי, הבטחתי לו 200 ש"ח על כל מזוזה שימצא.

המגרסה באולגה נסגרה מזמן, והנהג הערבי הודיע שהמקום היחיד שפתוח בשעות הלילה, הוא ב'פרדס חנה'. נסענו לשם ומתחילים להוריק את תכולת המשאית. ומה הדבר הראשון שנופל? לא ייאמן. המזוזה. עוד נבירה קלה בתכולת המשאית, וגם המזוזה השנייה נמצאה.

לתגובות: nordman@jss.org.il

חכם

מה הוא מקבל?

מוצר שני בשקל!

קונים מוצר חשמלי מעל 1500 ש"ח
ומקבלים מוצר חשמלי שני בשקל אחד בלבד

Tefal
מכשיר חביתיות

עשוי מטפלון

שקל!
במקום
₪890

LG
מערכת רמקולים

עוצמתית, 5 רמקולים, כניסת USB

שקל!
במקום
₪799

SAMSUNG
שואב אבק

ללא שקית, הספק 1800

שקל!
במקום
₪540

מארז מצעים

4 סטים
100% כותנה כולל ציפה

שקל!
במקום
₪499

LAVAMAT
נוצמור עולמית

מיקרוגל

דיגטלי 23 ליטר, 800W

שקל!
במקום
₪499

LAVAMAT
נוצמור עולמית

כירים

נירוסטה איכותית, תוצרת איטליה

שקל!
במקום
₪790

DAEWOO
מיקסר איכותי

4.5 ליטר, 600W

שקל!
במקום
₪499

NORMANDE
טוסטר אובן

נפח 45 ליטר, גריל מסתובב

שקל!
במקום
₪540

התמונות להמחשה בלבד. ט.ל.ח.

תצורף

מוצרי חשמל
עם הגב החזק של צורף

דונולו 13 בני ברק
טל: 03-6164242
פקס: 03-5785335

יונה 17 ירושלים
טל: 02-5382823
פקס: 02-5388622

שדה חמד 1 ק"ס
טל: 08-9739030
פקס: 08-9739040

SWITCH

מה היחס הראוי לחרדות הילדים?

מה עושים כשהילד לא מניח לנו לצאת מהבית ולהשאיר בייביסיטר,
גם לא לחצי שעה וגם לא כשיש לנו חתונה שחייבים ללכת אליה?

מדוכא אחד פנה אליי ואמר לי שיש לו בשבילי סיפור עם מוסר השכל. הסיפור היה כך: העכבר ברח מהחתול והגיע עד לחוף הים, ועל יד הים עמד פיל ענק. ביקש העכבר מהפיל: פילון יקר, אולי תציל אותי מהחתול האורב עלי לאכלני? חפר הפיל בחול שבחוף הים גומה, והורה לעכבר להיכנס פנימה. העכבר נכנס והפיל כיסה אותו בחול.

החתול מגיע ושואל את הפיל: פיל פילון, ראית כאן עכבר במקרה? "לא אגלה לך חתול זלזל!", השיב לו הפיל. החל החתול לחזור על עקבותיו, אך לפתע הוא ראה זנב מבצבץ מהחול. משך החתול בפיו את הזנב והוציא את העכבר ואכלו מיד על קרבו וכרעיו.

למדנו מכאן שלושה דברים, הסיק לי המדוכא: 1. לא תמיד מי שמכניס אותך לבוך חפץ ברעתך. 2. לא תמיד מי שמוציא אותך מהבוך חפץ בטובתך. 3. וכשאתה בבוך - תיכנס כמה שיותר עמוק...

הנה שאלה שקיבלתי לאחר פרסום המדור בשבוע שעבר:

כבוד הרב אייזנבך, תודה על המדור. אשמח אם תוכל להתייחס לשאלה זו, בתודה מראש.

יש לי, ב"ה, ילד בן 9, ילד חכם ונבון ומוצלח בלימודים, בחסדי השם. גם בהתנהגות הוא מצוין, אך כשמגיע הלילה הוא נכנס לפחדים ולא נותן לי בשום פנים ואופן לצאת מהחדר אפילו לדקה. לכל שמחה שאנחנו הולכים אנחנו חייבים לקחת אותו איתנו. הוא פשוט לא מוכן להישאר בשום פנים ואופן עם אף בייביסיטר. מה אפשר לעשות? ג', אמא דואגת מירושלים.

תשובה:

ראשית, תודה על השאלה. התופעה שתיארת קיימת בכל הגילאים. הרבה ממשותפי הקורסים שאני עורך שואלים שאלה זו, ואני כעת רוצה להתייחס לפרשנות אחת: ברוב המקרים מה שגורם להתנהגות הזו הוא שכנראה הילד עבר פעם טראומה (וכשאני כותב טראומה לא מחייב שמדובר בטראומה גדולה ומסוכנת, אלא אפילו הפשוטה ביותר).

אולי השארתם אותו בעבר פעם אחת כמה דקות לבד והוא התעורר ולא מצא אתכם בבית. לעיתים במקרים כאלו אפילו השכנים מעורבים - כשהילדים יוצאים מחוץ לבית לחפש את הוריהם והילד בוכה "אמא", "אמא"... כשקורה כזה דבר הטראומה מושרשת בתוך הילד, ועד שנוציא את זה ממנו הוא לא ייתן לנו מנוחה.

הפיתרון שאני מציע הוא להחזיר לילד את הביטחון, שיידע שלא יקרה מקרה כזה או דומה שוב. ואיך עושים זאת? החל מהיום, במשך כמה לילות, לקחת שרון שיש בו סטופר - שרון עצר וכדו' (לילד קטן שלא מבין בשעונים אפשר למצוא שרון חול או מים, היום יש המון סוגים וכדאי לקנות כמה לפי מספר הדקות), ולבוא אליו בלילה הראשון ולומר לו כך: אני צריכה לצאת לדקה בלבד לשכנה, תסתכל על השעון, הנה אני מכוונת את שעון העצר, וכשזה יגיע ל-60 שניות אני חוזרת. ואז עליך לצאת ומיד לחזור, הווי אומר 10 שניות לפני הזמן שנקבע, ואז לשאול אותו: נו, זה היה בסדר?

ולמחרת שוב לבקש ממנו רשות לצאת, והפעם לחמש דקות, וכך לעשות שוב: להביא לו את שעון העצר ולחזור דקה קודם, ולשאול שוב, הכל בסדר? ביום השלישי שוב,

ויראה לי מקק בידו ויקרב אותו אליי ושאל אותי: מה אתה מתרחק? מה אתה מפחד? איך אני אגיב לו? אז כך גם בכל חרדה - "אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו" לדעתי אמור גם על זה. אז שוב, קודם כל ניתן מקום לחרדה. זה דבר די לגיטימי לפחד.

ואם תשאלו מתי כן כדאי לפנות לעזרה או להתייחס יותר ברצינות? ובכן, זה יקרה כשאנחנו רואים שהחרדה שלו מתחילה להפריע בסדר היום שלו: הוא מתקשה לקום בזמן, מתקשה בסיום ההספק היומי שלו, או עושה כל מיני סימנים מדאיגים. כאן באמת נצטרך לעזור לו יותר, אבל לא בצורה האמורה "תירגע, לא קרה כלום, זה בסדר" וכו', אלא להבין את הכאב שלו ולתת לזה מקום. איפה כואב לך? מה אתה מרגיש? מה אתה מציע לעשות? וכו'.

הילד מתפרץ? הילד חסר ביטחון? לא מצליחים להשכיב את הילדים לישון? קשיי לימודים? לילדה בעיה חברתית? לילד אין קודים חברתיים? מה אפשר לעשות? על כך ועוד תוכלו להפנות אליי שאלות, במייל המצויין למטה, ועל כל הנושאים האלה נרחיב בעז"ה במדורים הבאים.

והפעם ל-10 דקות, ולחזור 2 דקות קודם ושוב לשאול כנ"ל. ביום הרביעי כבר לעשרים דקות ושוב לחזור 5 דקות קודם, ושוב כנ"ל. בדרך הטבע, בפעם הרביעית כבר לא תצטרכו לשאול את השאלה "היה בסדר?", כך אני מקווה, מקסימום תעשו אתו זאת שוב והפעם תעלו בשעה וכו'.

אם אתם רואים שהמצב לא משתפר, מומלץ להתייעץ. אפשר גם אתי בקביעת תור דרך המייל שבסוף העמוד לייעוץ טלפוני ראשוני.

במדורים הבאים, אשמח להתייחס לכל סוג שאלה שתשלחו אליי בנושא חרדות. לחרדות ישנם שלבים וסוגים שונים, ולכן כדאי תמיד להתייחס לכל חרדה בנפרד.

אך כמה כללים חשובים כהקדמה: קודם כל, עלינו לתת מקום לחרדה, מה שאנחנו בדרך כלל לא כל כך עושים, אלא להיפך - כשהזולת מפחד אנחנו בדרך כלל שואלים אותו: מה יש לפחד? וכך אנחנו חושבים שאנחנו מרגיעים אותו. אבל כדאי לדעת שכלל וכלל לא זו הדרך, כי גם אנחנו לא היינו רוצים שכך יתייחסו אלינו כשמשהו מפחיד אותנו.

תתארו לכם שאני אדם מפחד מזוחלים, ויבוא אליי אחד

מה נשתנה? הקולקציה!

מחפש חליפה קלאסית לחג? מצאת.
מעדיף סלים-פיט? יש לנו.
אולי בקו מודרני? רק תבחר...

**קולקציה חדשה במגוון
עצום של גזרות ובדים!**

MENTOR
מנטור. גברים שמתלבשים אופנה

עניבות מודפסות מבית
"מישל מרסי" פריז

2-150 ₪

ירושלים: רח' מלכי ישראל 7, גאולה, קומה ב', שעות פתיחה: א'-ה' 10:00 - 21:00, ו' 10:00 - 13:30
בני ברק: רח' רבי עקיבא 89, קומה א', גן ורשא, שעות פתיחה: א'-ה' 10:00 - 21:00, ו' 10:00 - 13:30

* הזול מביניהם מתנה | אין כפל מבצעים | עד גמר המלאי | ט.ל.ח.

השכן מרחוב חזנוביץ'

הרב ישראל גליס נפרד מהגאון רבי מאיר סולובייצ'יק זצ"ל

לא אצל אבא שלי ולא אצל סבא שלי. דווקא אצלי זה נמצא. במה חטאתי? והמשיך למרר בבכי.

הבניין שבשכונת לבנין בו הוא התגורר, היה שייך לתנועת 'הפועל המזרחי'. במשך שנים היה שם מועדון של בני עקיבא וגם שכנו שם משרדי התנועה העולמית של הפועל המזרחי. לפני למעלה מעשרים שנה עזבו נערי בני עקיבא את הבניין שלי, ואחריהם גם המשרדים. הבניין היה שומם, ובתוכו גם בית כנסת גדול ומרשים עם ספרי תורה. דיברתי עם המינהלה וקבלתי רשות להשתמש בבית הכנסת, כי ייקח כמה שנים עד שימכרו את הבניין הזה.

עליתי אז אל ביתו של הרב רבי מאיר, והצעת לי לקחת את בית הכנסת שבבנין, במקום הצפיפות של התפילה והשיעורים שמתקיימים אצלו בבית. אבל הוא אמר לי מיד: שאני אכנס לבנין שבו היו המזרחי? המילים נאמרו ספק בצעקה ספק בגערה. אמרתי לו, אז מה הבעיה? שימחקו את המילים "בית הפועל המזרחי"! והוא ענה, כמדובר אל עצמו, ומה יגיד אבא שלי? הוא יבוא אליי בחלום. והוא המשיך: אין לי גם כסף להחזיק את ההוצאות של הבניין, ובכלל, בשבילי זו הזדמנות לצאת מהבית וללכת ברגל עד שכונת אחוזה, לבית הכנסת הצנוע שם נמצאת הישיבה.

לאחר מספר ימים פגשתי אותו בצומת של רחוב חיי אדם ושטראוס. הצבעתי על בית ההסתדרות ואמרתי לו ששם כבר יש שני בתי כנסת למנחה ומעריב ויש שם גם שיעורים בין התפילות. הוא נשען על הגדר וביקש שאחזור עוד הפעם על מה שסיפרתי לו. מה אמרת? הוא אמר בקול רם. בית כנסת? שיעורי תורה? מי יגלה עפר מעיניו של אבי שאמר, כשבנו את הבניין הזה: "אל תפריעו להם. תוך חמישים שנה בבנין הזה תקום ישיבה".

כשישבנו שבעה על אבינו, הרב יעקב ז"ל, בא רבי מאיר זצ"ל לנחם אותנו, וסיפר לנו על הקשר שהיה לו עם אבינו. ובין השאר סיפר לנו שלפני קום המדינה הגיע אבינו ז"ל יחד עם הרב חיים יעקב גולדוויט, תלמידו של הרב, בהצעה לרב מבריסק לפתוח מכון ללמד תלמידי חכמים את תורת הנאום, שילמדו איך להעביר שיעור תורה מרתק, וזאת מאחר וש הרבה תלמידי חכמים שיוצאים ללמוד אבל לא יודעים להעביר שיעור.

הרב מבריסק דחה את הצעתם והציע שלא להקים מכון שכזה, וסיבותיו עמו. סיפר לנו אז הרב רבי מאיר, שלאחר שנים, כשאחד מתלמידיו של הרב בא למסור לו איזה מהלך של שיעור, הוא אמר אז כמשיח עם עצמו: "אוי, חבל שרבי יעקב גליס ורבי יעקב גולדוויט לא הקימו לבסוף את המכון הזה..."

הגאון רבי מאיר היה איש שיחה ובעל חסד גדול, מלבד היותו גאון בתורה הידוע בכל שדרות הציבור התורני, אבל עבורנו הוא יישאר תמיד: השכן מרחוב חזנוביץ'.

לא מוכן לגור בבנין של "ספק שקר". הגר"מ סולובייצ'יק זצ"ל

השכן שלנו מרחוב חזנוביץ', הגאון רבי מאיר סולובייצ'יק זצ"ל, היה שכן מן אחר מזה שאנחנו מכירים.

האור דלק בביתו עד השעות הקטנות של הלילה. אני זוכר שכשארבע אחיותי התאספו, נערך בביתנו הווארט, וכדרך העולם הדיון בין הצדדים התנהל לתוך הלילה. כשעה או שתיים אחרי חצות, נגמר העניין בשעה טובה, ואז היינו צריכים עדים, לחתימה על שטר התנאים או על ה"זכרון דברים". שני יהודים היו ערים בשעות האלו, הרב הגאון רבי מאיר סולובייצ'יק זצ"ל, שנשלחתי אני לבקש ממנו שיבוא לחתום כעד, והשכן השני, הרב מאיר קליערס ז"ל, יהודי חסיד סלונים בעל מכולת שקם באשמורת השנייה לשיעור קבוע שהיה לו לפני תפילת השחר המוקדמת ולפני פתיחת המכולת (שבשונה מימינו, שבודרך כלל פותחים בשעה 7, הוא כבר היה בחנות לפני השעה 6).

נקשתי בביתם של שני השכנים החשובים להזמין לחתימה כעדים, וחיכיתי לשמוע את תשובתם. הרב הגאון רבי מאיר, ממש קפץ משמחה לשמע הבקשה - למרות שכאשר הגעתי אליו היה כולו אחוז שרעפים בתוך הסוגיה בה אחז. אבל לשמחה כזאת הוא סוגר את הגמרא, והוא ממש רץ את כל ארבע הקומות למטה, ורץ גם בחצר לקראת ביתנו. ואני אחריי עוד מתעכב לקרוא לשכן השני שמתנהל לו לאיטו. לאחר החתימה על הזכרון דברים עוד ניהל רבי מאיר שיח תורני ער עם אבי ז"ל, כמעט עד אור הבוקר.

היה זה בשנת תשט"ז. אבי, הרב יעקב גליס ז"ל, בנה יחד עם הרב שלמה זלמן זוננפלד את הבניין שלכאורה נקרא "שיכון אגודת ישראל", עוד כשהיה מדובר שאגודת ישראל תעזור לקוני הדירות בהלוואה. לאחר זמן התברר שדיבורים לחדר ומעשים לחדר, אבל עדיין, אבי החליט לשים שלט מאבן על הבניין, "שיכון אגודת ישראל".

אבל תקופה קצרה לאחר מכן, הגאון רבי מאיר ביקש בתוקף להוריד את השלט הזה מהבנין. כי הוא לא מוכן לגור בבנין שבו יש שלט כזה המייחס את הבנין לתנועה שלא תמכה בדיירים. אי אפשר לגור כך בבנין שעליו שלט שיכול להשתמע ממנו דבר שאיננו נכון.

במוצאי היום הראשון של פסח של שנת תשכ"ג, ראינו את הגאון רבי מאיר סולובייצ'יק יושב על המדרכה ובידו פטיש, והוא מכה במשהו.

היה חשוך, ולא הבנו מה קרה. אבי ירד מיד, וזה המחזה שנגלה לעינינו: הרב רבי מאיר יושב על המדרכה, ומכה בפטיש בחתיכת לחם אחרי שהוא שרף אותה, והוא ממרר בבכי על זה שהוא מצא פרוסת לחם בבית תולה על ידית הדלת מבפנים.

אבי שאל אותו למה הוא בוכה. ענה לו הרב: איך יכול להיות שאצלי בבית נמצא חמץ? !

הרב הגאון רבי מאיר, ממש קפץ משמחה לשמע הבקשה - למרות שכאשר הגעתי אליו היה כולו אחוז שרעפים בתוך הסוגיה בה אחז. אבל לשמחה כזאת הוא סוגר את הגמרא, והוא ממש רץ את כל ארבע הקומות למטה, ורץ גם בחצר לקראת ביתנו. ואני אחריי עוד מתעכב לקרוא לשכן השני שמתנהל לו לאיטו. לאחר החתימה על הזכרון דברים עוד ניהל רבי מאיר שיח תורני ער עם אבי ז"ל, כמעט עד אור הבוקר

Givani

לגברים שיודעים להתלבש

הגענו

זה לא איך... זה איפה!

ג'יבאני בגדי מעצבים לגברים

יעקב מאיר 6 | גאולה | ירושלים | 02-5386776

רבי עקיבא 33 | בני ברק | 03-5780151

הנגב כבר כאן

ועידת הנגב ה-7

בראשות השר לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל
הרב אריה מכלוף דרעי

במעמד נשיא המדינה | במעמד ראש הממשלה
מר ראובן (רובי) ריבלין | מר בנימין נתניהו

יום ג', ד' בניסן התשע"ו 12.4.16 | 08:30-16:00
היכל התרבות ירוחם, בורנשטיין 128

לפרטים ולהרשמה: www.negev2016.co.il

neveh אי יודע? שלושה אשפר יודע! כשרות, איכות ומחיר

חדש! ברושט נטוי זרוע טלה כ-2 ק"ג שחיטה מקומית 100% בשר ממרעה טבעי בקניית 3 יח'	מצה שמורה 59 ⁸⁰ קמח מצה 19 ⁹⁰ בקניית 3 יח'	קרטון בשר קומפקטי בשר ארגנטינאי משובח מזון אנוס, מרעה טבעי, רך ועסיסי במיוחד	מחיר כזה עוד לא היה! קרטון עוף קפוא 17 ⁹⁰ 23 ⁹⁰ לק"ג בקניה מעל 120 ש"ח
שווארמה זכר קפוא 47 ⁹⁰ 59 ⁹⁰ במקום לק"ג	המבורגר/קבב פקנטי/חרוף 17 ⁹⁰ 20 ⁹⁰ במקום בקניית 2 יח'	קרטון בשר 39 ⁹⁰ 48 ⁹⁰ לק"ג 100% בשר כ-0% שומן	מחיר כזה עוד לא היה! קרטון עוף קפוא 11 ⁹⁰ 16 ⁹⁰ במקום בקניית 3 יח'
מתנת אפיקומן המקפיא המלא קונים לפסח באשפר מעל 200 ש"ח ומשתתפים בהגרלה על 2 מקפאים מלאים בבשרים ועופות 'אשפר' מאחלת לכל בית ישראל חג כשר ושמח	הודו טחון קפוא 19 ⁹⁰ 22 ⁹⁰ במקום בקניית 2 יח'	VIP לא ממתין בתור! מארז VIP 6 עופות במארז טרי/קפוא מחולק לחזה או שניצל מחולק, ארוז במגשים ונקי משומן ועורות מיותרים	הודו טחון 19 ⁹⁰ 22 ⁹⁰ במקום בקניית 2 יח'

אשפר
בשר אורגני

בשר ועופות זו המומחיות שלנו!

אשפר ישראלי
03-6718300
משלוחים בהזמנה טלפונית

בני ברק: שלמה המלך 17 טל: 03-6718300
ירושלים: מוסיוף 14 טל: 02-5812885/6
קרית אתא: ליד תחנת דלק שלו בכניסה לקרית אתא מכיוון רכסים טל: 04-8436969

תהא 3
בראשות מרן ראש הישיבה
הגאון רבי שלום כהן שליט"א

הוא זכאי (ליחס הוגן)

כמה הערות בשולי ה"פרשיה" האחרונה שמנסים כעת להלביש שוב על דרעי, כאילו לא עברו 20 ומשהו שנים מאז, וכאילו לא התעייפנו מספיק

(צילום: יונתן זינדל, פלאש 90)

עייפנו, בואו נסיים עם הכל בבת אחת. דרעי

חבל ויתלה את עצמו? רק תגיד כבר, ותעזוב אותו ואותו כבר בשקט, נודניק.

ומילה אחרונה גם לדרעי עצמו: איך לומר את זה, שנות ה-90 העליזות כבר עברו די מזמן. ל'תנזים' הצעירים והתוססים שהיו לך אז, יש היום כבר נכדים. קשה היום להביא המון רב של צעירים משולהבים לאירוע כלשהו, בלי שמבטיחים להם טלפון סלולרי חדיש במתנה. היום כבר אנשים רוב היום מרוכזים בארבעת הסנטימטרים המרובעים של מסך הטלפון שברשותם, ולא יודע עד כמה מישוהו ירוץ לעשות שבת בשיבת 'שאגת אריה'.

מה שאני מבקש הוא דבר פשוט. לא ייתכן שאתה תהיה במרכז של כל עשור שנים: לפני שני עשורים - התחקירים, החקירה הפלילית, ולבסוף הכניסה לכלא; בעשור האחרון - יחזור או לא יחזור לפוליטיקה, יעמוד בראשות מפלגת מסורתית או יחזור לראשות ש"ס, יסכים להנהגה המשולשת או ינסה לכבוש את ראשות המפלגה לעצמו, יעבור את הימים הקשים של פטירת מרן הגר"ע יוסף בלי שש"ס תימחק או לא. אז מה, גם העשור הבא יהיה כזה? שוב בדיקות, חקירות, תשאולים, תחקירים, כותרות, תמונות, צלמים בכניסה, מאהלי חיזוק וכל מה שבענו ממנו מזמן?

אני בטוח בחפותך. בוודאי ובוודאי הכל קשקוש אחד שלם שעוד יתברר כעורבא פרח. אבל בבקשה, עשה לנו טובה: בוא תרכז לנו את כל הפרשיות כולן, אלו שעכשיו בכותרות ואלו שעתידות חלילה להיות אולי בעתיד, בבת אחת, תגיש לנו אותן במרוכז עוד כמה שנים, וזהו, נגמור עם הכל בבת אחת. נעשה אז בליץ מהיר של כותרות, משפט, "הוא זכאי", דיסק של בני אלבו וחגיגה על הפסיקה שתזכה אותך לבסוף מכל וכל, ונגמור עם זה עניין. עשה לנו טובה, פשוט עייפנו.

הפסוק בפרשת השבוע, פרשת תזריע, אומר: "והצרוע אשר בו הנגע... וראשו יהיה פרוע ועל שפם יעטה וטמא טמא יקרא". על סופו של הפסוק היה אומר השל"ה הקדוש: "וטמא טמא יקרא", אדם שמוצא כל הזמן טומאות וחסרונות אצל אחרים, "טמא יקרא" - סימן שהוא עצמו טמא. כי כבר הורו לנו חז"ל - "כל הפוסל, במומו פוסל"! אתה רואה מישוהו שבאובססיביות מנסה לפסול את האחר? כדאי לך לבדוק דווקא אחריו.

כמה פעמים קרה לכם השבוע ש: שהכנתם לעצמכם על פתק מסודר רשימה של מטלות, אבל לא עשיתם אפילו לא אחת מהן, כי זה שהכל כתוב בפתק ומתי שהוא תזכרו לעשות אותן, הספיק להרגיע אתכם, ופשוט לא עשיתם כלום.

1.

רק לא מזמן דיברנו כאן על סמנטיקה, על ניסוח, על בין השורות, והשבוע הייתה כאן הדוגמא הכי טובה לאיפה ואיפה שכל כולה סמנטיקה:

שני אישים עומדים במרכזן של, לכאורה, שתי הפרשיות האחרונות, בוזי הרצוג ואריה דרעי. מן הסתם, הפרשיות הללו העסיקו ומעסיקות כותרות ראשיות רבות בשלל העיתונים, כולל זה שאתם מחזיקים בידכם כעת, ויותר מפעם אחת.

אבל עזבו רגע את מה שמסביב, בואו ניגע רגע בעצם העניין: אני אולי לא עיתונאי כזה טוב, אבל נדמה לי שעד עכשיו לא יצא אף לא פרסום אחד רשמי מהפרקליטות, מהיועץ המשפטי לממשלה מנדלבלט או ממשרד מבקר המדינה בעניין שתי הפרשיות האלה. כלומר, כל מה שאתם קוראים ושומעים עליו בעניין החקירה המרכזית של כל אחת מהפרשיות האלה, זה לא הרבה יותר מאשר ניחוש. ניחוש מושכל אולי, אבל ניחוש.

והנה ההבדל שמיד ראיתי: מה הפרשיה שמיד "הוצמדה" לדרעי עם היוודע הבדיקה בעניינו, כזאת שכנראה עליה החקירה? נדל"ן, בתים בספסופה, בניין בגבעת שאול, דירות לילדים. בקיצור, עולם שלם של מאכעריזציה מכוערת כזאת. "בית בספסופה? מאיפה לעזאזל יש לו כסף לבית בספסופה? הרי ברוב חייו הוא היה בשירות הציבורי, וגם כשהיה אדם פרטי סיפר שלא עשה המון כסף. ובכלל, מאיפה הוא נתן לכל הילדים שלו שנישאו דירות? מאיפה הכסף?". אלו היו השאלות שנשאלו השבוע שוב ושוב. מאוחר יותר התברר שבכלל לא מדובר בפרשה הזאת ולא בבית בספסופה, אבל המסגור לפרשיה כבר נעשה: עוד פעם דרעי, עוד פעם פרשיה מכוערת, שוב עסקי נדל"ן אישיים, שוב מישוהו - לכאורה - דואג לעצמו ולמקורביו בדריסת כל היגיון ישר.

עד כאן עם דרעי.

ומה הפרשיה שהוצמדה להרצוג, כזאת שעליה החקירה? כאן כבר אף אחד לא רמז לטובות אישיות, לנדל"ן באיזו עיר צפונית אקוטית כלשהי או לעבירות פליליות אישיות מכוערות שכאלה. כולה עבירה על חוק מימון מפלגות, עבירה שעולה בתקשורת כל יומיים וחצי על כל פוליטיקאי שני. היו קומבינות כספיות - אולי ולכאורה - בדרך בה מימן את הקמפיין שלו לפריימריז האחרונים במפלגת 'העבודה', אבל נו, הכל היה בשביל טובת המפלגה, בשביל טובת העם, בשביל טובת הארץ. אף אחד לא לקח לכיסו הפרטי, אף אחד לא בנה וילת פאר בספסופה.

עוד לפני שאנחנו בכלל יודעים מה הן באמת הפרשיות של השניים, התקשורת כבר חרצה את גורלם וחילקה אותם לשניים: דרעי, דואג לעצמו בעסקי נדל"ן מכוערים, והרצוג? רק לטובת עם ישראל.

2.

הישגים עיתונאיים זה דבר נחמד, אבל כל עיתונאי יודע שאחרי סקופ אחד, רצים לסקופ השני. מה שהיה היה. הפנים הם אל העתיד. העולם לא ימשיך לחיות מגיליון העיתון של אתמול שבו חשפת סקופ מדהים. הוא כבר צמא לסקופ הבא.

אבל יש עיתונאי אחד, שלמרות שהוא הביא שורה נאה של סקופים ותחקירים במשך עשרות שנים, הוא ממשיך להיות אובססיבי לכוכב תחקיר מסוים שלו. קוראים לו מוטי גילת, ולכוכב אותו תחקיר קוראים אריה דרעי. בחיים שלי לא ראיתי כזה עיתונאי אובססיבי ונודניק. גילת הוא זה שאי שם לפני עשרים ומשהו שנה חשף את פרשיית דרעי, פרסם את הגילויים הראשונים באותה פרשיה נושנה, שלבסוף גם אכן הכניסה את דרעי לכלא. אז מה נראה לכם, שהוא חזר הביתה מרוצה מתוצאות התחקיר, הרגיש שעשה את שלו ורץ לתחקיר הבא? הייתם רוצים.

במשך השנים שעברו מאז, לא החמיץ גילת ולו הזדמנות אחת לכתוב על "דרעי הארכי-פושע", כפי שהוא מכנה אותו. היו לו אינספור תחקירים שפרסם במשך השנים ב"ידיעות אחרונות" וב"ישראל היום". על מי נראה לכם שהוא פרסם גם ספר שלם במהלך הקריירה הארוכה שלו, לפני שנים בודדות והרבה אחרי שירד מהשלטון? כמוכן, על דרעי. "קללת דרעי", קראו לספר ההוא.

ומי היה הראשון עכשיו לומר "אמרתי לכם" עוד לפני שידעו מה ומי בפרשיה החדשה? מוטי גילת.

הוא פשוט נודניק בצורה בלתי רגילה. כבר פרסמת עליו תחקיר ענק, כבר כתבת עליו ספר מכפיש שלם, כבר הכנסת אותו לכלא, מה עוד אתה רוצה? שייכנס עוד פעם לכלא? שייקח

מרגישים חג באושר עד

אושר עד ב-waze

בזדרכה של ברייסק

כשהוא מוקף בבני משפחתו ובתלמידיו הרבים, נלקח השבוע הגאון רבי מאיר הלוי סולובייצ'יק זצ"ל, ראש ישיבת 'רבי מאיר הלוי' - בריסק, לבית עולמו ■ צעיר בניו של מרן הרב מברייסק הגרי"ז זצ"ל, שכל עולם הישיבות שותה מתורתו ועוסק בכתביו - המשיך גם הוא בדרך אבותיו ומסר שיעורים בדרך בריסק, שלוש שעות כל שיעור, שיעורים שהקיפו את התורה כולה בעמקות וגאונותם ■ הגר"מ היה מוסר דרשות ושיעורים גם מחוץ לבית מדרשו, וכל בני ירושלים הגיעו לשמוע את דבריו ■ לפני כמה שנים, בשעת רצון, שוחח הגר"מ עם כמה מתלמידיו והעלה זיכרוננו מאביו הגרי"ז מברייסק זצ"ל. וכעת הורשה "כל ישראל" לפרסם את הדברים

אלי שניידר

צילומים: באדיבות
הרה"ג ר' שמעון יוסף מלר
מחבר הספרים על 'בית
בריסק' ו'שיבת הברון'
ואהרן ברוך ליבוביץ

בחצות הליל של מוצאי שבת האחרונה נפל דבר בישראל: עוד צאצא חשוב לבית בריסק, הגאון רבי מאיר הלוי סולובייצ'יק זצ"ל, ראש ישיבת "רבי מאיר הלוי" - בריסק, נלקח לבית עולמו, והוא בן 87 בפטירתו.

לפני מספר שבועות עבר הגר"מ הלוי אירוע מוחי קשה ואושפז מאז בבית החולים, שם הדרדר מצבו ומערכות גופו קרסו. לאחר חצות הלילה של מוצ"ש האחרון הידרדר מצבו והוא השיב את נשמתו ליוצרה, כשסביב מיטתו נמצאים בני המשפחה והתלמידים הרבים.

הגר"מ הלוי סולובייצ'יק נולד בי"ט טבת תרפ"ט, כבן ה-12 לאביו, רבן של ישראל הרב מבריסק הגאון רבי יצחק זאב הלוי זצוק"ל - דור שביעי למרן רבי חיים מוואלווין זיע"א, תלמידו הידוע של הגאון מוילנא.

בבית אביו הגדול גדל וינק את תורת בית בריסק ונודע מגיל קטן בהחמרתו בשמירת המצוות. כל חייו, מספרים תלמידיו, לא היו לו בעולמו אלא ארבע אמות של דקדוק ההלכה ודיוק בכל אות ברמב"ם.

בשנות ילדותו למד בתלמוד תורה 'עץ חיים' בירושלים, ואביו הרב מבריסק כינה אותו 'העילוי' בבנים, והיה משתעשע עמו רבות בלימוד בהיותו הצעיר בבנים.

לאחר נישואיו התגורר בירושלים, שם הרביץ תורה למאות אברכים ובחורים שהסתופפו בצלו בישיבה שבראשותו. ברבות השנים גם נודע בשיעור חומש רש"י המפורסם, אותו מסר בשעת סעודה שלישית.

הותיר אחריו דור ישרים מבורך, בנים ונכדים הממשיכים את דרכו בדרך בית בריסק, אחיו הגאון רבי משולם דוד הלוי סולובייצ'יק, ואחותו הרבנית שיף; את בנו ממשיך דרכו בראשות הישיבה, הגאון רבי יצחק זאב הלוי, וכן בנו הגאונים רבי יחיאל, רבי חיים, ורבי אברהם, בנו הבחור הרב יוסף דב וכן חתנו - הרב הגאון רבי צבי גרוסברד.

בית ועד לחכמים

לפני מספר שנים, בשעת רצון מיוחדת, התיישב הגר"מ הלוי עם חלק מתלמידיו, וחלק עמם זכרונות על דמותו הגדולה של אביו, מרן הרב מבריסק, הגרי"ז סולובייצ'יק זצ"ל, ועל כלל מורשת בית בריסק בתוכה גדל כל השנים.

ביתו הקטן של הגר"מ הלוי ברחוב חזנוביץ', היה בית פשוט מאד שהפשטות זעקה ממנו. קורות הבית הזכירו את התיאורים הבלתי-נתפסים אודות ביתו של מרן רבי חיים הלוי זצ"ל בעיר בריסק שהיה כהפקר ממש לשימוש הרבים, עד שכל אורח שהגיע לעיירה, היה יכול להתאכסן בבית ולעשות בו ממש כבשלו, כאשר מרן הגר"ח זי"ע אסר על בני המשפחה להשמיע מחאה או השגה כל-שהיא על העניין.

אכן, גם בית זה של הגר"מ הלוי זצ"ל עמד שוקק במרבית שעות היום. היה זה בתחילת זמן חורף, וצורבים צעירים, בני ארץ-ישראל ובני חוצה לארץ שזה עתה התחילו את ה'זמן' בישיבה באו ליטול ברכת 'ברוך הבא' ממרן ראש הישיבה. אברכים בעלי חתימת זקן נכנסו כדי לדון ב'דין' או שנים שטורדים אותם בסוגיה הנלמדת, יהודי מבוגר הגיע ליטול עצה, ובתווך של כל זה עמד מרן הגר"מ הלוי, באותו סבר פנים טובות - אך שיש בהן גם מן התקיפות הבריסקאית - וקיבל כל אחד מהם, שמע את דבריהם, ייעץ, ונשא ונתן.

בחדר הצר עמד מקרר ישן, ועל הקיר תלה ציור פשוט של קבוצת יהודים העומדת לפני הנחל, שופכים לבם לפני קונם בתפילת 'תשליך' של ראש-השנה. על השולחן פרסה מפה לבנה, שבאור הנכנס מחוצה, הייתה נדמית כבוהקת.

כאשר דיבר על מידת החסד של אביו מרן הגרי"ז, סיפר: "בעיר בריסק חי יהודי 'בעל-בית', שהיה קרוב לרב בבריסק. שמו היה ר' זלמן רוזנפלד. ר' זלמן זה סיפר שהייתה תקופה שמצב המחיה והכלכלה בבית הרב היו קשים מאד. למה היה קשה? כפשוטו: לא היה כסף בקופת הקהל. השוחטים קבלו את

עם אביו מרן הרב מבריסק זצ"ל

"מי שניהל מטעם אבא את כל העניינים על הצד היותר טוב בבריסק, היו החסידים של בריסק. אבא סיפר לי שפעם הוא נכנס לחדר, ורבי חיים אמר לו לתת ברכת-שלום ליהודי שהיה באותו זמן בחדר. הוא היה בחור צעיר, נתן לו ברכת-שלום ויצא. רק לאחר מכן גילה כי היה זה אחד מגדולי הדור החסידיים שנועד עם רבי חיים.

"פעם נכנס מישוה לחדרו של רבי חיים באמצע שהיה יושב עם מספר תלמידי-חכמים. מה ברצונכם? שאל אותו רבי חיים. 'היתר הוראה', השיב היהודי. רבי חיים שאל אותו האם יש לו מכתבי המלצה, ואותו יהודי ענה: כן. מוציא הלה ערימה של מכתבים ומראה לו. רבי חיים הסתכל במכתבים, ואומר, 'זה חלש, זה חלש'. אמר אותו יהודי: 'זה חלש כי הם ליטאים, מפני שהם מתנגדים, לכן מה שכתבו עליי חלש'. כמי שאומר כי לא הפליגו בשבחו כראוי מפני שהוא חסיד. שאל רבי חיים: 'ומה אני? לא מתנגד? ענה היהודי בתנועה שמסמנת 'חצי', כשהוא רומז שרבי חיים מגיע משרוש חסידי. 'אמר לו רבי חיים, 'נו, אם אתם יודעים, ספרו את הסיפור'... ואותו מחבר סיפר: כשהיה רבי חיים ילד קטן, בעל ה'בית הלוי' היה אצל חמיו שהיה חסיד קווינוב. היה שם ילד קטן שהיה מאד חולה, והרופא אמר שהמצב מאד חמור ולמעשה כבר אין מה לעשות עם הילד. בדיוק באותה עת התארח הרבי מקווינוב בביתו של הסבא ששמו היה רבי איצ'ה פייביש עפרון. הרבי נכנס, והסבא אמר לו שהילד מאד חולה. ביקש הרבי לראות אותו, ואכן הכניסו אותו לחדרו של הילד. הרבי נכנס ואמר: 'הוא יהיה בריא'. וכך היה.

"אחר כך הסביר הרבי שאין זה 'מופת', אלא שכאשר הגיעו המלאכים לאברהם אבינו, כתוב 'והוא עומד עליהם'. שאל הרבי, למה כתוב 'והוא עומד עליהם' בלשון הווה, ולא 'עמד עליהם' בלשון עבר? אלא הסביר כך: 'אבן טובה הייתה על צווארו של אברהם אבינו שכל הרואה אותה מתרפא. בכל הכנסת-אורחים מתגלה המידה של אברהם אבינו. המידה של אברהם אבינו היא האבן הטובה שכל הרואה אותה מתרפא. לכן כתוב הפסוק בלשון הווה. זה הסיפור שאותו יהודי סיפר. וכשהוא סיים, רבי חיים אישר את הדברים ואמר: 'כך בדיוק שמעתי אצל האבא. א חסידישע מעשה'..."

מרן הגרי"ז זצ"ל, סיפר בנו, כיבד מאד את ציבור החסידים. "דבר אחד בלבד עניין אותו", אמר בנו הגר"מ, "האם מדובר ב'ערליכער איד'. הרי כמה מתלמידיו החשובים היו חסידים, כמו

שאצל אחרים היה בבחינת קלה שבקלות, ומצד שני, עם כל זאת, אנשים אהבו אותו. גם בארץ, אצל החילונים שמקורם היה בריסק, הרב מבריסק היה נערץ. "כך זה היה גם בבריסק", השיב הגר"מ, "בבריסק היה 'בונד' (מפלגת השמאל היהודי דאז). ויניקו, הוא היה האיש שעמד בראשות ה'בונד', ואותו ויניקו היה מעריץ של הרב. הוא ראה את החכמה שלו, שאפשר לדבר איתו. פעם שאלו את ויניקו מה הסיבה מחמתה הוא כל-כך מעריץ את הרב. מה מצאת בו? שאלו אותו, הרי אתה ראש ה'בונד', אם כן מה יש לך עם רבה של בריסק? והוא השיב: מה פירוש מה יש לי עם הרב? 'פרטיי איז פרטיי, א רוב איז א רוב!' (מפלגה זה מפלגה ורב זה רב) אין לזה קשר בכלל. מה זאת אומרת? איפה יש עוד כזה רב...!

"וכל זה למרות שכידוע, ניהל מרן הרב זצ"ל מלחמות קשות מול פורקי-העול בבריסק, כי לא הייתה חלילה שנאה אישית, הייתה רק אהבה אמיתית. המלחמה הקשה נגד פורקי-העול באה מתוך אהבה אמיתית לכל יהודי, והיא נועדה להעמיד דברים על אמתותם."

למסור את הנפש על האמת

היו גם פעמים שהגרי"ז ניהל דיני תורה. "למעשה בשביל זה היו דיינים בבריסק. אלא, שלפני שהדיינים היו מוציאים את הפסק בין שני הצדדים, היו עושים הפסקה, נכנסים לאבא לחדר, מביאים לפניו את עיקרי הדברים, שומעים את העצה של הרב ורק אחר-כך מוציאים את הפסק."

כשמדברים על שלשלת גאוני העולם, מרנן בעל ה'בית הלוי', הגר"ח והגרי"ז זצ"ל, שאלו תלמידיו, מאיפה באמת באה הזכות הזאת של גאוני ארץ, אריות, שלושה דורות בזה אחר זה?

"נו, מה אפשר להגיד", השיב הגר"מ, "כשמוסרים את הנפש על האמת, על התורה והמצוות, ומגיעים לנקודת האמת, זה הדבר". אחד הדברים שיחד את השושלת המופלאה הזאת זה גם הקשר עם החסידים.

המשכורת שלהם מהקהילה, אבל היות שלא היה כסף, גם המשכורת שלהם ירדה. האבא היה מאד מודאג מזה. הרי השוחטים צריכים פרנסה, הם צריכים לחיות.

"שאלו אותו: מה זה קשור אל הרב? והוא השיב מיניה וביה, שכאשר לשוחטים אין מספיק פרנסה מהשחיטה, הם יחפשו עבודה, ומכיוון שבשחיטה הם עובדים ביום, הרי הם יעבדו כל הלילה כדי להשלים את הפרנסה, ואם השוחט יהיה ער כל הלילה, הרי הוא עלול לאבד את ההרגשה ב'חלף'. ומה הוא יכול לעשות כדי שהשוחטים יקבלו שכר יתר על שכרם? ראשית דבר, הוא הפסיק לקבל משכורת וביקש להעביר את הכסף לשוחטים, על-אף שבבית היה מחסור, והיו ילדים בבית. הדבר ראשון שעשה היה להפסיק בקבלת המשכורת, כדי לחזק את השוחטים. למעשה, סיפר אותו ר' זלמן רוזנפלד, הרב עצמו היה יכול לחיות ברווח מהפדיונות שקבל. תמיד היו בעלי-בתיים בעלי יכולת שהיו באים לבקש שהרב יתפלל על צרות שלהם, על חולים ופרנסה וכל מה שיהודי צריך. הרב גם קיבל מכתבים מאמריקה עם בקשות דומות כדי שיתפלל, והמבקשים היו מוסיפים מעט כסף, מי יותר ומי פחות כדי שיתפלל עליהם, אבל הוא לא רצה לקבל את הכסף."

ומה עשה הרב עם הכסף, ובכן, "הוא נתן את הכסף לר' זלמן ואמר לו לקנות עצים. הוא ערך רשימה של יהודים נזקקים בעיר בריסק ור' זלמן התבקש לשים להם ליד הדלת את העצים; כל אחד כך וכך מטרים עץ... בבריסק היו מודדים את העץ במטר... כל זה בלי שאף אחד יידע שהרב עומד מאחורי העניין, והוא אף הזהיר בכל תוקף שאף אחד לא יידע שהעצים הגיעו ממנו. הוא אמר לר' זלמן: התפקיד שלך לקנות את העץ ושים ליד הדלת, מישוה כבר יכניס את זה בפנים. גם בבית אצלנו לא ידעו מהדבר... את כל זה שמענו מאותו ר' זלמן."

ולמי הוא חילק את העצים? "למי שהיה צריך, הייתה לו רשימה. למעשה, הוא לא פירט למי נתן, אבל הלך לפי הרשימה מהדלת הזו לדלת הזו. וכך התנהל העניין במשך תקופה שלמה."

התלמידים אמרו לגר"מ: מרן הרב זצ"ל היה מצד אחד מורם מעם, ולא ויתר על מה

הרב מבריסק זצ"ל עם בניו

קרולינה

70%
הנחה

'עושים סדר' במחירי התאורה!

שיניתם משהו בסלון?
עם כאלה מבצעים, החלפנו את המנורות בכל הבית!

גלקסיה לד
עגול ענק מטר 499 ₪

מלבן גבס תלוי 399 ₪

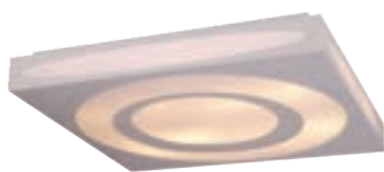
פינלנד 6 499 ₪

שנדליר אוהיו 249 ₪

תחרה תליה 199 ₪

פלפון סטאר 40 299 ₪

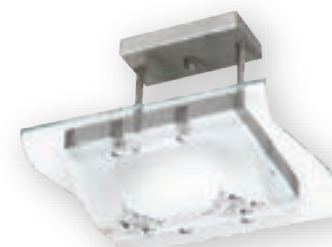
שוהם 8+1 499 ₪

שנדליר מישל 6 599 ₪

עפרון 3 119 ₪

ספוט רומאי
רבעיה נחושת 129 ₪קריסטל גל
חצי צמוד 59 ₪

רפסודה תלוי 199 ₪

עם יבדלחט"א אחיו הגרמ"ד

ספירת העומר ויש לי זקן, אז הייתי בירושלים ונכנסתי'. הוא הכיר את האבא בבריסק, והוא סיפר דברים שהסבא אמר בשעתו. אחר כך הגיע אליי אותו יהודי ואמר: 'אני לא זוכר דבר מהשיחה עם האבא. ואני סיפרתי לו מה שהיה בשיחה'."

כל דף גמרא נלמד מחדש

'כוח התורה', היה עניין שהפך לסמל אצל מרן הרב זצ"ל. גם בשנתו האחרונה, כשכבר נחלש, המשיך ללמוד, סיפר בנו. "הוא היה חוזר ואומר מאמרים, 'ווארטים', כל הזמן, הוא אמר ואני כתבתי. כך לאורך כל השנים."

כשדיבר הגר"מ על לימוד התורה של אביו בגיל מבוגר, סיפר: "הרב תמיד נכנס ללימוד בכוח מיוחד. כל דף גמרא למד מחדש, ובכל פעם עם אותה ההתלהבות, כאילו זאת הפעם הראשונה שהוא לומד את הדף. הוא היה שר התורה בכל מקצועות התורה. עם כל הנשמה, עם תמצית הדם, עם כל הדקדוקים."

בשנים האחרונות לחייו, הגיעו אליו רבים מראשי הישיבות שהעמידו את הדור הבא. "הגיעו אליו מרנן הגר"ש רוזובסקי, הגר"מ שך ועוד. לרבי שמואל הייתה קביעות לבוא אליו בכל יום שיש, אז היה מגיע לבית הרב והיה יושב בבית מספר שעות ומדבר עם הרב בלימוד". עד היום תלמידים ותיקים מפוניבז' זוכרים את רבי שמואל רוזובסקי ואומר הרבה פעמים דברים בשם 'הבריסק' רב', אמר לגר"מ אחד התלמידים, והגר"מ השיב: "הכל הגיע מאותם ימי שיש. כל השבוע הוא היה בבני ברק ולשבת היה בא לירושלים. הוא היה מגיע כבר בליל חמישי, וביום שיש ישב אצל האבא כמה שעות. גם רבי הגר"ד פוברסקי זצ"ל ישב אצל האבא."

הרב היה נהנה לדבר בלימוד עם תלמידי-חכמים, סיפר בנו, זו הייתה ה'חיות' שלו. "הוא הקדיש שעות רבות לבחורים. זו הייתה ה'חיות' שלו, שאפשר לדבר עם בחור בלימוד (למרות שלשעורו נכנסו רק תלמידי-חכמים גדולים ומסוימים). הוא היה יכול לשבת זמן רב עם הבחורים החשובים בפוניבז' שהיו באים אליו כדי לדבר בלימוד."

"היה אחד מן הבחורים הטובים בישיבה שרצה להיכנס לאבא, ולא ידע איפה הכתובת. פתאום הוא רואה יהודי מבוגר שמתקרב לבית. היה זה האבא, אבל אותו בחור לא הכירו. האבא ראה בחור מחפש משהו, ושאל אותו: 'את מי אתה מחפש?' אומר הבחור: 'אני רוצה להיכנס לבריסק' רב'. שאל אותו האבא: 'למה אתה לא נכנס?' אומר הבחור: 'אומרים שהוא אדם תקיף'. עונה לו האבא: 'נו, ומה עוד אומרים עליו?... ואז אמר לו: 'לא צריך לפחד ממנו, אדרבה, הוא מחכה שבחורים יבואו אליו וידברו בלימוד'..."

סיוון של אותה שנה נכנסו הטנקים של הרוסים ושוב השתלטו על אזור וילנא. הם הגיעו לבניינים הגדולים בעיר, נכנסו לדירות וכתבו פתק אותו הדביקו על הדלת: 'מוחרם'. בהמשך נאמר: 'עד ארבעים ושמונה שעות אתם צריכים לפנות את המקום, אנחנו צריכים את המקום עבור הצבא'."

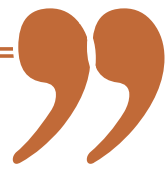
"פתק כזה הודבק גם על הדירה שאבא שהה בה, והוא נדרש לפנות את הדירה. ואז התעוררה בעיה: לאן יילכו? אמרו לרב: לכו למשרד, והם יתנו לכם דירה אחרת. ואכן, כך היה והם קבלו דירה אחרת, שקודם לכן הייתה דירה של גרמני. אלא שלא היה שם מאומה, לא תנור ולא כל רהיט אחר, והקור היה גדול. הם התחילו לארוז את חפציהם ושאר הדברים במזוודות. האבא כעס על אלו שארזו את החפצים ואמר שלא צריך לארוז. הוא אמר כי גם אם הם כתבו על פתק שצריך לפנות את המקום, אין דבר כזה לבצע את ההוראות שלהם. האבא אמר אז כי אצל יעקב אבינו עיקר המלחמה היה 'ויאבק איש עמו', עד כסא הכבוד, וזה היה שרו של עשיו. דהיינו, מה שקובע הוא רק מה המצב למעלה, אבל מה שכתוב פה על הדלת, אינו זה כלום. עברו ארבעים ושמונה שעות, והם הגיעו, כאילו כדי לקחת את הדירה, אבל הם רק ביקשו את הדרכונים... ואז ראו כולם שאבא צדק ולא היה צריך לארוז את המזוודות."

עוד סיפר הגר"מ לתלמידיו: "הביטחון אצלו היה 'נורא', ועל פי רוב דבק הביטחון גם בכולם. אספר לכם סיפור: יהודי אחד נכנס לאבא, כאן, בארץ-ישראל, ואמר שהוא נוסע לאמריקה. הוא דיבר על מצב הישיבה שהדאגה לקיומה הייתה מוטלת עליו, התלונן שהמצב קשה, ולכן אין לו ברירה אלא לצאת לאמריקה. אמר לו האבא, 'אתה לא צריך לנסוע'. אמר היהודי: 'המצב מבהיל, מוכרחים כסף'. אמר האבא: 'הכסף יגיע מתי שתצטרך אותו באמת, ולא רגע קודם. לא צריך כסף מיותר בבנק, כשהישיבה תצטרך כסף ישלחו לך את הכסף, יש לך זמן'. כך הוא דיבר אליו עוד ועוד. ליהודי היו השגות, והוא לבסוף קם ונסע, אבל זה נותן לנו מושג על האמונה והביטחון שלו". כשדיבר על יראת השמים שניכרה על פניו של הגר"מ בבריסק, סיפר בנו: "לפני קצת יותר מחמישים שנה, והיה זה כבר בשנה האחרונה שלו, נכנס אליו יהודי שהיה מנהל בישיבה תיכונית בתל-אביב, הוא היה קרוב-רחוק של המשפחה. במלחמת העולם הראשונה הוא היה 'היימיש' והיה מסתובב עם המשפחה. האבא מסתכל עליו, לא מכיר אותו, ושואל אותו, 'מי אתה?' היהודי אומר את שם המשפחה שלו. והאבא לא מכיר. האיש לו מבין איך הרב לא מכיר אותו; 'הרי הסתובבנו יחד', אמר. 'אה! נזכר הרב, זה פלוני בנו של פלוני?' ומיד מכהו בשבט מוסר: 'עשרים שנה אתה בארץ-ישראל ולא נכנסתם עד עכשיו?... והיהודי אומר: 'אתם יודעים למה לא באתי? פה בארץ-ישראל יש פחד מהרב. הרב לא יודע, אבל אני יודע. פחדתי לבוא אל הרב כי אין לי זקן וידעתי שזה לא יעשה לרב נחת-רוח. אבל עכשיו, הרי זה

ולגלות את שעון-הזהב, הגיעה מכונית של חיילים גרמנים אחרים ומישהו צועק לו: 'מה אתה מתעסק עם היהודים הללו? בוא עלה למכונית שלנו...' הגרמני עזב את המזוודה ועלה. הגרמני היה מוצא את שעון הזהב, והתוצאה הייתה הרת אסון. זו ממש השגחה פרטית. לימים הסביר לנו האבא מה באמת היה כאשר הגרמני הגיע לחולצה האחרונה. הוא הזכיר את דברי רבי חיים מוואלאז'ין, ב'נפש החיים', שכאשר אדם דבק בה' במחשבתו, ומעלה בראשו את עניין 'אין עוד מלבדו', אף אחד אינו יכול להזיק לו. הסביר האבא: 'כל הדרך שהייתה בחזקת סכנה הלכתי עם המחשבה הזו, ובאמת, ברוך השם עברנו את כל הסכנות. כשאותו גרמני הגיע, הסחתי לרגע את דעתי מן הדבקות במחשבה זו, ואכן - אז בדיוק הגיע הגרמני. רגע לפני שהוא הגיע לחולצה האחרונה, זכרתי שהפסקתי את הדבקות באותה המחשבה, ומהר חזרתי להידבק בה'..."

הפתק נותר מיותר

הגר"מ הלוי המשיך וסיפר: "לאחר המפגש עם אותו גרמני, הגיעו האבא ואחי לווינא. הרב נכנס לווינא בערר בשנת ת"ש. ובסוף

וכל זה למרות שכידוע, ניהל מרן הרב זצ"ל מלחמות קשות מול פורקי-העול בבריסק, כי לא הייתה חלילה שנאה אישית, הייתה רק אהבה אמיתית לכל יהודי, והיא נועדה להעמיד דברים על אמתותם

הרבי מסטריקוב. התלמידים הכי גדולים של האבא, בבריסק, היו חסידים. היה יהודי שנקרא ר' מיכל ראשע'ס, ששמו המלא היה ר' מיכל רוזנברג. הוא היה תלמיד של בעל התכלת, והיה אחד התלמידים הגדולים. הסבא אמר: תסכלו על ר' מיכל, כשהוא נכנס עם קושיה הוא מקבל תשובה וכל הזמן חושב ומתעמק במה שאמרתי לו. ר' מיכל הלז היה כל כך מקורב, שאם בעיר היו טענות על האבא, היו הטענות גם על ר' מיכל."

כאשר נשאל על מה שמספרים, שבתקופת מלחמת העולם ראו אצל מרן הגר"מ ניסים ממש בגלוי, השיב: "אלה היו ימים קשים ואכן, אז ראו אצל הרב ניסים גדולים, בעיקר במעבר הגבולות שבימי המלחמה ההם היו בחזקת סכנה גדולה. אני לא הייתי איתו, שמעתי זאת מהאבא, אך לא הכל אני זוכר. הוא היה באזור שבו שלטו הגרמנים, והגיעה שמועה שחייבים לצאת בגלל הסכנה, אבל לא ידעו לאן הולכים. יום אחד נכנס לאבא, דוד שלו, גיס של רבי חיים, שהיה גר בוורשא. הוא בא עם עיתון ביד, והראה לאבא ידיעה שאומרת שרוסיה עומדת להיפרד מליטא, וליטא עצמה תהפוך מעתה למדינה עצמאית. הרב ראה את הדברים, ובו במקום אמר: 'אם כך, יש לנו פתח לאן ללכת'. נלך לליטא. העיקר לצאת מהגרמנים. אחר-כך התברר עד כמה ההחלטה הייתה נכונה, על אף שהיה בה סיכון מסוים. הוא החליט לצאת לשם, לקח בעל עגלה ונסע. באותו זמן היה עוצר ומי שהפך את העוצר, היו יורים בו בלי הבחנה גם אם זה היה באמצע הדרך, בלי משפט ובלי טענות ומענות."

"הם הגיעו למקום שממנו הבעל-עגלה לא ידע לאן להמשיך, והאבא ירד באמצע הדרך ושאל לאן הולכים עכשיו?... זה היה ליד עיירה בשם יאדעווע, שהייתה קרובה לגבול, והיו צריכים ללכת מעט ברגל. ואכן, הם ירדו מן העגלה והלכו ברגל כשהאבא מחזיק ביד מזוודה. הדבר היחיד שהיה לו היה שעון הזהב שלו, שהשרשרת שלו כבר לא הייתה מחוברת אליו. הוא החביא אותו מתחת החולצות שהיו הדבר היחיד במזוודה שלקח איתו. כך הם נכנסו, האבא ואחי, רבי יושע בער זצ"ל, לעיירה יאדעווע, ושם ישנו בלילה."

"האבא הסתיר את שעון הזהב מתחת לכל החולצות ויצא לדרך המסוכנת. באמצע הדרך יוצא חייל גרמני מאיזה בית בעיירה ושואל: 'לאן אתם הולכים?' ומיד אחר-כך מוסיף לשאול: 'מה יש לכם במזוודה? אתם היהודים מבריהים זהב...' לפני שקיבל תשובה הוא כבר מצווה על האבא: 'פתח אותה!'" היה ברור מה משמעות הדבר באם היה חלילה מתגלה שעון-הזהב. אלא שלא הייתה ברירה, האבא פתח את המזוודה והגרמני בדק בקפדנות חולצה אחרי חולצה, כשהוא מגיע עד האחרונה שבהם, מאחוריה היה שעון הזהב, כדי לוודא שהיהודי שלפניו לא מבריח זהב. ואז, בדיוק ברגע בו הגרמני עמד להרים את החולצה האחרונה

מסע ההלוויה השבוע

הוצאות החג ניקו לך את העו"ש?

מרכנתיל עושים לך סדר עם הלוואת חג מוגדלת עד 100,000 ₪

במרכנתיל מבינים אותך מצוין ומאפשרים לך לקבל
הלוואת חג מוגדלת לכל מטרה של עד 100,000 ₪ ל-7 שנים.

- ריבית אטרקטיבית • עד 84 תשלומים • תנאים נוחים
- גובה ההחזר נקבע בהתאמה אישית

מרכנתיל
מבינים אותך מצוין

חייגו עכשיו למרכנתיל 2524*

* פרטים מלאים ומחייבים בסניפים • פרסום זה אינו מהווה הצעה או התחייבות להעמדת אשראי כפוף לנהלי הבנק • הבנק רשאי להפסיק את המבצע בכל עת וללא הודעה מראש.

"לא הייתי מוותר על התקופה הזו בה אנו חיים, זו תקופה שהיא גם מרתקת וגם טובה"

ובראשונה, כמוכן משפחה. לאחר מכן, העבודה שלי ב'מרכז לילד ובמשפחה', וכן הכתיבה שלי וההרצאות. ב'מרכז לילד ובמשפחה', ההבנה שאתה יכול לשנות מסלול חייו של ילד לטובה, מעבר לעניין הרוחני יש בה גם המון סיפוק".

מה השיר שאתה הכי אוהב?

"מכניסי רחמים' הוא שיר שמאד מדבר אליי, ויש שיר נוסף, דווקא מהתקופה האחרונה, שנקרא 'כרחם אב על בנים' ששר שמחה ליינר. שיר זה כמו מפתח עם המון שיניים, שלעתים נכנס בדיוק ללב שלך ומצליח להזיז שם משהו. ושני השירים האלה עושים אצלי את זה".

מקום אהוב עליך במיוחד?

"אין לי מקום מסוים כזה. זה הכל בראש שלי. אני יכול להיות בראש שלי בכל מקום שאני רוצה בעולם. המציאות היא מאד קטנה: המציאות, נניח, היא מהרצפה ועד השולחן, ואילו הדמיון הוא מהשולחן ועד השמים. אני לא טיפוס שנוסע לחו"ל, וכמעט ולא מעניין אותי נוף. כדי להירגע אני נכנס לראש שלי, ואז יכול להיות בכל מקום שהוא, מצרפת ועד אנטארקטיקה. יכול להתנתק לגמרי".

מהו הרגע הכי השמח בחייו?

"הדבר הבנאלי. הדבר השמח בחיים הוא לעמוד מתחת החופה של הילד שלך, ולהעביר אותו את הנהר. הרי מה אנחנו עושים? לוקחים נשמות, מגדלים אותן, משקיעים בהן. וכשהילדים מתחתנים אנחנו מניחים אותם על הגדה השנייה ואומרים: לך לדרךך, בני, עם כל מה שנתתי לך והבאתי לך, מעצמי, מכוחותי, מאהבתי. כעת אתה לעצמך. אלה הרגעים שאתה יודע שעברת פאזה, ושאתה תמשיך להיות כאן בעולם גם אחרי שתמות, כי הילדים שלך נושאים את הגנים שלך, בשר ודם שלך, ומחשבות, דעות ורגשות שלך. ואם הצלחת להעביר אותם את הנהר, אתה יכול למות שקט. אתה ממשיך להיות בכל מקרה".

איזו מידה היית משנה בעצמך?

"שאני לעתים 'עף על עצמי'... אני אדם שמתלהב גם מאחרים מאד ומפרגן מאד לאחרים ו'עף' עליהם, אבל לעתים אני מתלהב גם מעצמי, ואני לא שם לב שזה לא נשמע טוב. אבל זה באמת בא מתמימות, מהתלהבות אמתית. אני מתלהב גם מאחרים באותה מידה, אבל כשהו על עצמך זה לא כל-כך יפה..."

מה משמח אותך?

"יש המון דברים שמשמחים אותי. לפני הכל, להיות עם המשפחה, עם הנכדים. וכמוכן, גם כשאני מצליח לפתח משהו עם ילד שמגיע אלינו, להתקדם אתו שלב. אני שמח מאד גם כשאני מצליח להתקדם בסיפור, להמציא סיפור שבעיני הוא מדהים".

מה היית עושה אם לא היית עוסק בתחום שבו אתה עוסק כיום?

"יש כמה דברים שהייתי רוצה לעשות וכנראה לא הייתי מצליח לעשות, למשל להלחין שירים. אני יודע לכתוב שירים אבל לא יודע להלחין אותם. והדבר השני הוא לצייר. אני סוג של יוצר, אני סופר, אז אני יודע מה זה ליצור דרך סיפורים, להגיע ללב דרך סיפורים, אבל עדיין יש לי קנאת סופרים - חיובית כמוכן - באלה שעושים זאת דרך הלחנה או ציור".

מה הסוד המקצועי שלך?

"קודם כל, היכולת לקרוא את עצמך כאילו אתה אדם זר ולבקר את עצמך. זה מבטח אותך מלהיות צפוי, ומלשבת על זרי הדפנה וליהנות מעצמך. ודבר נוסף, חריצות ומשמעת כתיבה. אני מכריח את עצמי לכתוב, לא מוותר לעצמי".

מה השיא המקצועי שלך עד היום?

"התשובה האמתית היא הקמת 'המרכז לילד ולמשפחה' שזה באמת מבחינתי השיא המקצועי שלי. ומבחינת שיא מקצועי טכני, שהספר שלי 'אנשים מספרים על עצמם' 3 באנגלית, הגיע לאחד משלושת המקומות הראשונים בספרים הכי נמכרים בענקית המכירות הבינלאומית 'אמזון', ושסדרת 'ילדים מספרים על עצמם' נבחרה בין שלושת הספרים הנקראים ביותר ב-2015 בספריות הציבוריות במדינת ישראל".

מה החלום הכמוס שלך שעוד לא הצלחת להגשים?

"לחזור בתשובה. הרי מי חוזרים בתשובה? לכאורה רק חילונים או חובשי כיפות סרוגות ש'מתחרדים', אבל חרדים חושבים שהם לא צריכים לחזור בתשובה. והאמת היא שכן צריך, והכוונה היא להיות 'צול', חניוק, מאד הייתי רוצה להיות כזה".

איפה אתה רואה את עצמך בעוד עשרים שנה?

"אני מאד אשמח אם אשאר באותו מקום. והאמת היא שאמרתי את זה גם לפני 20 שנה... מעולם לא אצה לי הדרך או הרגשתי לא נח במה שאני עושה. בכל הדרך, ב"ה, ההתקדמות תמיד הייתה ללא מרפקים, כשלחלק מהמקומות, למשל 'המרכז לילד ולמשפחה', אפילו היה צריך לקחת אותי לשם בכח. אני עושה היום את אותם דברים שעשיתי לפני 20 שנה, וזה ב"ה מאד מספק אותי".

חיים ולדר, סופר ומחנך. מנהל ב-20 השנה האחרונות את "המרכז לילד ולמשפחה" בבני ברק. בימים אלה יצא ספרו "אנשים מספרים על עצמם 7"

תגדיר את עצמך במשפט אחד.

"שליח לבשורת הבעת הרגשות".

מה הוויכוח הכי מוקדם שלך?

"מבחן הקבלה שלי לבית הספר 'תורת אמת' בחיפה בראשות הרב משה קנר, מבחן שנכשלתי בו... זה לא היה ממש 'מבחן' אלא כמין ראיון כזה. ישבתי אז על ברכי אבי, והביאו לי תמונה בה נראו אנשים קוטפים תפוזים ושאלו אותי איפה הם יישבו לאחר שיסיימו לקטוף. אמרתי להם: על הדשא! אמרו לי: תחשוב שוב. והתעקשתי: על הדשא! המנהל פנה אליי ואמר: אתה לא רואה ספסל בתמונה? אבל הדימיון שלי עבד יותר ממה שהיה נראה בתמונה, ואני כבר החלטתי איפה הם יאכלו, על הדשא. מי אמר שהם חייבים לשבת על הספסל? ... הסיטואציה הזו מתוארת, אגב, בספר 'קוראים לי צביקי גרין'".

מי הדמות הרוחנית שהשפיעה עליך הכי הרבה?

"ראש הישיבה מרן הרב שטיינמן שליט"א. נכנסתי אליו כבר לפני הרבה שנים, גם כאחד שרואה בו את מנהיגו וגם כאחד שכותב ב'יתד נאמן', והוא הכווין אותי כל השנים. אני רואה בו כבר שנים רבות אדם שהוא למעלה מהטבע, אדם שאין ראוי ממנו למנהיגות. אני מרגיש שיש לנו בעולם מנהיג שאנחנו יכולים לסמוך עליו. כשאתה נועץ בו, אתה יכול להיות רגוע. הוא יכול להנחות אותך בדרך, כשאתה יודע שכל החלטה שלו היא נקייה מכל שיקול זר וללא שיקולים אישיים ונגיעות. גם כמוכן הציבורי אני רגוע שיש לנו מנהיג שכזה, וגם כמוכן האישי, כמי שנכנס אליו כבר 27 שנים גם בעניינים אישיים, מאז שנישאתי".

איזה ספר השפיע עליך הכי הרבה?

"ספרי הקריאה שהשפיעו עליי בילדותי, היו 'כה עשו חכמינו' וספריו של הרב להמן, עליהם גדלתי. מבחינה תורנית, כל ספרי המוסר של הרמח"ל השפיעו עליי, כבר מאז שלמדתי בישיבה סדר מוסר. מעבר לספרים שלו, האיש עצמו, רבי משה חיים לוצאטו, היה דמות מאד מעניינת עבורי. אפשר לומר שהסתקרנתי בתחילה מהדמות, ולאחר מכן מספריו. הרמח"ל נפטר בגיל 39, אחרי שהיה מוחרם רוב חייו על ידי הממסד, שלקח אותו מאד בחשש. למרות שהוא כתב דברים מאד רציניים ונכוחים, וכולם ראו שכתביו כשרים וחיוביים, פחדו ממנו ומהכח שלו. בתור ילד, מישוה פעם סיפר לי באריכות על הרדיפה שהייתה נגדו בחייו, שהייתה, אגב, מצד גורמים טובים, וזה מאד משך אותי לדמותו. זה חידד בי את ההבנה שבן אדם יכול ללכת עם האמת שלו, למרות שלעתים יתנגדו לו ולפעמים יפחדו ממנו. והנה, היום אין אחד מכל הקשת התורנית שלא לומד את ספריו. כולם מבינים שהוא היה איש מיוחד. אבל בחייו, הוא לא היה מקובל על הכל, וסיפור חייו לימד אותי משהו. עד היום אני עדיין מהרהר בדמותו, ומבין עם הזמן עוד רובד ועוד רובד. אני גם מבין את אלה שחששו ממנו, ולומד גם לעצמי שאדם צריך להיזהר: לעשות את מה שהוא מאמין בו, אבל גם להתחשב בסביבה שלעתים פוחדת משינויים. הרמח"ל מייצג בעיניי את דמותו של הגיבור שהייתי רוצה להיות, אדם שלא פחד. והכי כואב לי זה שאת רוב כתביו, אי אפשר להאמין, הוא נאלץ לשרוף, וכיום נשארו לנו רק ספרי מוסר מעטים ממה שהוא כתב. את הרוב כבר לא נקרא לעולם".

אם הייתה מכוונת זמן וזמנה, באיזו תקופה בהיסטוריה היית רוצה להיות?

"לא הייתי מוותר על התקופה הזו בה אנו חיים. אנו חיים בתקופה שהיא גם מרתקת וגם טובה. ב-47 שנות חיי, לא סבלנו ממלחמה 'אמתית'. נולדתי קצת לפני מלחמת יום כיפור, שהייתה המלחמה האמתית האחרונה. אחר כך היו אמנם מלחמות נוספות, אבל מלחמות שלא מלחמות. אני בוודאי שמח שלא נולדתי בדור קודם לכן, בדור השואה ולפני כן. אנשים שנולדו לפני מלחמת העולם הראשונה, בדרך כלל גם לא שרדו, כי הם מתו במלחמת העולם הראשונה או בשנייה. אלה היו פשוט חיים אחרים, ואילו אנחנו, ב"ה, דור ללא מלחמה מהסוג הזה. ככל שמסתכלים על תקופות שונות, אתה רואה כמה הן היו קשות. 'ובראיה היסטורית, אני חושב שהתקופה הכי טובה שלנו כעם, הייתה כשעם ישראל נכנס לארץ ישראל. הייתה זו תקופת האושר, תקופת הטוב. לפני ואחרי היו צרות התקופה, וגם בזמן שני בתי המקדש היו לא מעט צרות. אבל בתקופה הזאת לעם ישראל היה טוב מכל הבחינות, גם מבחינת קיום חיי הדת, שהתנהלו בצורה כל כך טובה. ומה שקלקל לבסוף, כמוכן, היה ה'בין אדם לחברו', מה שמלמד גם על היום: אם ימשיכו לעשות מלחמות ו'כאוס', זה ייצור שוב את סיפור קמצא ובר קמצא, שלאדם לא אכפת להרוס לעצמו אם ח"ו פגעו בו, והעיקר להציק לשני. ככל שנשנא, כך ייגמר כל תור הזהב שאנחנו חיים בו כיום".

מה נותן לך סיפוק?

"ב"ה זכיתי שכל מה שאני עושה מביא לי סיפוק: בראש

חג פסח כשר ושמח

קולקציית החג של רנואר

עכשיו בחנויות

RENUAR

התקופה
הלא
יציבה הזו,
תגרום
לשינויים
במזרח
התיכון

**"כבר היום דאע"ש הוא איום כלפי ישראל.
דאע"ש כבר פעל נגד ישראל ויכול לפעול
נגד ישראל גם בעתיד. כרגע אנחנו לא
על הכוונת המיידית שלהם, אך הם
בהחלט יכולים לפעול נגד ישראל
בגבול הסורי ברמת הגולן, בסיני,
או בחו"ל" ○ בראיון ל"כל
ישראל" מסביר פרופסור
אייל זיסר, מזרחן ומרצה
להיסטוריה ומזרח
תיכון באוניברסיטת
תל אביב כי האיום
של דאע"ש חי,
בועט ורחוק
מפתרון**

שמעון דדון

האסלאמית", שינוי המלמד על השאיפות שגדלו ואינן מוגבלות עוד מבחינה גאוגרפית. בנוסף, הכריז הארגון שכל המוסלמים בעולם חייבים לציית לאל-בגדאדי, שהוכרז כח'ליפה. הארגון נודע לשמצה בעולם כאכזרי במיוחד וככזה שאינו חומל על קורבנותיו.

בשנת 2014, הארגון הודיע שלחימה בישראל אינה על סדר היום הנוכחי שלו, אך הארגון טוען שהשטח ששייך לו כולל את מדינת ישראל. על פי האידאולוגיה של הארגון ופרשנותו לקוראן, המלחמה במוסלמים שהפכו לכופרים חשובה הרבה יותר מאשר המלחמה בכאלו שהם כופרים מלכתחילה ולכן במיוחד מרכז הארגון את תקיפותיו נגד מנהיגי מדינות ערב. להשקפתו, רק לאחר נפילתם, יש טעם "לפעול לשחרור ירושלים".

למרות זאת, במבצע צוק איתן, השתתפה שלוחה של הארגון בסיני, 'ארגון המדינה האסלאמית בית אל-מקדס', בירי לכיוון ישראל, מסיני ומרצועת עזה.

ב-3 ביוני 2015 ירה הארגון 3 רקטות לעבר שטח ישראל לאחר שפג אולטימטום בן 48 שעות שהציב הארגון לחמאס לשחרור פעילי הארגון, לאחר ירי

רחוק מפתרון.
פרופסור אייל זיסר

האיום של דאע"ש, ממקד אליו לא מעט תשומת לב בקרב ארגוני המודיעין במערב. הן בקרב מדינות אירופה והן בקרב מנהיגי מדינות ערב.

דאע"ש, למעשה הוא ארגון טרור אסלאמי סוני קיצוני שהתפצל מארגון אל-קאעידה, השתלט על שטחים נרחבים בסוריה ובעיראק ופועל גם במדינות נוספות. הארגון מגדיר עצמו כח'ליפות אסלאמית סונית.

הארגון הוקם בעיראק ב-2003 כאיגוד של קבוצות טרור אסלאמיות קיצוניות. ב-2004 הארגון הצטרף לאל-קאעידה המרכזי באפגניסטן, ונודע כ"אל-קאעידה בעיראק". ב-2014, בעקבות חילוקי דעות בין ההנהגה המרכזית של אל-קאעידה למפקדי הארגון בשטח, התנתק הארגון מאל-קאעידה והפך לעצמאי בשם "דאע"ש".

מנהיג הארגון הוא אבו בכר אל-בגדאדי. תחתיו משתתף גם בלחימה בסוריה ובלחימה בעיראק. בסוף יוני 2014 הכריז הארגון על הקמת ח'ליפות אסלאמית עצמאית בשטחים שבשליטתו וקיצר את שמו ל"המדינה

בראש סדר העדיפויות של המוסלמים היא סטייה מעקרונות האסלאם, שכן מטרת הג'יהאד חייבת להיות כינון הדת והשלטת חוקי השריעה. העולם כולו, למעט האזורים שבשליטת הארגון, נשלט בידי הכופרים. לכן תוהה המאמר מדוע ניתנה עדיפות למלחמה ביהודים על פני המלחמה בכל סוגי הכופרים האחרים. מעבר לכך נכתב כי צמצום יעד הג'יהאד למלחמה ביהודים בלבד פירושו שינוי אסור של חוקי אללה. על-פי המאמר, אם בכלל ישנה עדיפות לג'יהאד בחבל ארץ כלשהו, אזי העדיפות היא לשחרור המקומות הקדושים לאסלאם מכה ומדינה מידי משפחת המלוכה הסעודית.

המאמר מפרט את עמדת דאע"ש לפיה בכל מקום שהוא חובת המלחמה בכופרים מוטלת על המוסלמים תושבי האזור הקרוב ביותר. לכן, בשלב זה עיקר המאמץ צריך להיות מכוון להפלת המשטרים בארצות השכנות לפלשתיין, והמלחמה בישראל מוטלת על כתפי הפלשתינים. עם זאת, דאע"ש קורא למוסלמים ברחבי העולם לסייע להם ואף לתקוף את היהודים ובני בריתם בכל מקום שידם משגת אותם.

פיגועי טרור באירופה

עליית המדרגה של ארגון דאע"ש בכל הנוגע לטרור בינלאומי מתחילה בנובמבר 2015 בפריז, אז חוותה הבירה הצרפתית מתקפת טרור משולבת, שבוצעה במספר מוקדים וכללה פיגועי ירי ופיגועי התאבדות.

הפיגועים החלו ביום שישי, 13 בנובמבר בשעה 21:16 ברובע ה-10 וברובע ה-11 בפריז. לפחות שלושה פיצוצים שונים ושישה אירועי ירי דווחו, לצד טבח שהתרחש בתיאטרון בטאקלאן בעיר. משרד התובע הכללי של פריז הצהיר כי כתוצאה מהפיגועים נרצחו 129 אנשים, עוד 352 אנשים נפצעו, מהם 99 פצועים קשה.

בהצהרה לתקשורת הכריז נשיא צרפת, פרנסואה הולנד, על מצב חירום וסגירת גבולות המדינה בעקבות האירועים, שהם מתקפת הטרור הגדולה ביותר בתולדות הרפובליקה החמישית, ומהגדולות שאירעו באירופה. למחרת הטיל הנשיא הולנד את האחריות לפיגועים על ארגון הטרור האסלאמיסטי דאע"ש.

את הפיגועים ביצעו שמונה מחבלים מוסלמים, שבעה מהם נהרגו כמחבלים מתאבדים ואחד נמלט (ונלכד כעבור כארבעה חודשים). ב-14 בנובמבר קיבל ארגון המדינה האסלאמית (דאעש) אחריות על הפיגועים.

ב-19 למאסר השנה ביצע הארגון פיגוע נוסף, הפעם באיסטנבול. לפחות חמישה בני אדם נהרגו בפיגוע התאבדות שאירע ברובע קניות ותיירות בשדרת איסטיקלל שבמרכז איסטנבול. 36 בני אדם נוספים נפצעו בפיגוע, 8 מהם אזרחים ישראלים.

הפיגוע הגדול האחרון, אירע אף הוא בבירה אירופית – בריסל

כשבועיים, תחת הכותרת "בית אל-מקדס – עניין הלכתי בראש ובראשונה.

"המאמר קובע כי אין עדיפות למלחמה בישראל על-פני ג'יהאד בכופרים במקומות אחרים, ויתרה מכך – לחימה בכופרים הפנימיים, כמו שליטי מדינות ערב, חשוכה וקודמת לה."

על פי העולה מהמאמר, בעיני דאעש הצבת המלחמה בישראל

הרקטות הציב שוב אולטימטום של 24 שעות. במקביל, מאחר שפעולות טרור עולמיות בוצעו לא פעם נגד ארגונים פרו-ישראלים או יהודים המשיכה מדינת ישראל באזהרת תושביה מחופשות בחו"ל.

ב-30 ביוני 2015 פרסם הארגון סרטון רשמי ובו הכריז בין היתר: "נעקור את מדינת היהודים משורשיה".

לאור הפיגוע במצרים שבוצע על ידי מחוז סיני של המדינה האסלאמית, שבו על פי הדיווחים נהרגו לפחות 17 חיילי צבא מצרים ביולי 2015, תוגברו הכוחות בגבול מצרים - ישראל מחשש שאנשי הארגון ינצלו את ההזדמנות ויתקפו את מדינת ישראל לאחר שהשיגו נגמ"שים.

פלוגות השייח' עומר חדיד, שלוחת הארגון ברצועת עזה שיגרו רקטות לעבר ישראל פעמים רבות מסיני ומרצועת עזה. לפני כחמישה חודשים, לאחר הפלתו של המטוס הרוסי, פעולה המיוחסת לדאע"ש, שיגר הארגון את האיום הראשון והאחרון שלו עד כה כלפי ישראל. ב-23 באוקטובר 2015, פרסם הארגון הפועל בעיראק ובסוריה, לראשונה בתולדותיו, הכרזה כלפי ישראל, דוברת עברית.

בהודעה נשמע הדובר מאיים בהשמדת ישראל, לועג לכך שמספר קטן של פיגועי דקירה הכניסו את היהודים לחרדות, ומעודד את הפלסטינים להמשיך באלימות שלהם - ה"אינתיפאדה" כלשונם - ולהרג כמה שיותר יהודים, עד שלא ייותר יהודי אחד בארץ ישראל.

ככלל, ניתן לומר כי דאע"ש לא מתעסק כרגע בישראל, אך בדאע"ש דוחים את הביקורת המוטחת בהם על שאינם מכוונים את חיציהם לעבר ישראל וקובעים כי הניסיון למקד את תשומת הלב בפלשתינים נועד להסיט את תשומת הלב ממטרותיו האמיתיות של האיסלאם – מכה, ומדינה והכופרים שסביב ישראל.

את הדברים פירסם הארגון בביטאון הרשמי 'אל-נבא' לפני

למרות ניגודי האינטרסים בין ארצות הברית, לרוסיה, ולאיראן, כולן היו מאוחדות סביב הידיעה והמטרה של הלחימה בדאע"ש. ארגון המדינה האיסלאמית כיום הוא אויב בעיני כולם

” **אסור לשכוח, שכבר שנתיים שיש לדאע"ש מדינה משלו המאפשרת לו לפעול בחופשיות ומהווה בסיס יציאה לפעולות מעין אלה. והנה אנחנו נוכחים לראות את התהליכים והרעיונות מבשילים לכדי מעשים, או במקרה דנן, פיגועי טרור**

צעירים מוסלמים שנשאבו לאידאולוגיה של דאעש, נטשו את מקום המגורים שלהם וערקו לסוריה או לעיראק כדי להשתתף בלחימה.

האם ניתן למגר את דאע"ש? האם האיום הזה ימשיך לצבור תאוצה? האם הוא מאיים גם על ישראל? בראיון ל'כל ישראל' אומר פרופסור אייל זיסר, מזרחן ומרצה להיסטוריה ומזרח תיכון באוניברסיטת תל אביב כי האיום של דאע"ש חי, בועט ורחוק מפתרון.

איך אתה רואה את התעצמות הארגון בשנים האחרונות והאם יש נסיגה בכוחו בשנה האחרונה?

"ישנן עליות וירידות כל הזמן. עכשיו, לכאורה, הם קצת נחלשו בסוריה ועיראק אך במקומות אחרים כמו לוב, תימן, סניי הם עדיין שומרים על פרופיל גבוה – לכן התשובה מורכבת, אך הבעיה עדיין שם".

כיצד קשורה התעצמות דאע"ש לישראל וכיצד יש להתייחס לאיומים שלהם נגד ישראל?

"דאע"ש הוא איום כלפי ישראל. דאע"ש כבר פעל נגד ישראל ויכול לפעול נגד ישראל גם בעתיד, אבל קשה לכמת את הדברים הללו, כרגע אנחנו לא על הכוונת המיידית שלהם, אך הם בהחלט יוכלו לפעול נגד ישראל בגבול הסורי ברמת הגולן, בסניי, או בחו"ל".

בבלגיה. בבוקר ה-22 במרץ 2016 אירעו פיגועי התאבדות בשני אתרים בעיר. הראשון היה בנמל התעופה של בריסל, בו אירעו שני פיגועי התאבדות, וכשעה וחצי לאחר מכן התרחש פיגוע התאבדות נוסף בתחנת המטרו של בריסל. בשני הפיגועים נרצחו 32 אנשים, נפצעו כ-200 בני אדם ומתו שלושת המחבלים המתאבדים. ארגון הטרור המדינה האסלאמית נטל אחריות לפיגועים.

רק ימים יגידו האם ימשיך הטרור הדאע"שי להכות במדינות המערב וה'כופרים', או שמא ייעצר. כרגע, בכל אופן, הכחדת הארגון על אלפי אנשיו לא נראית באופק. המדינה האיסלאמית היא כאב ראש של כל מנהיגי אירופה ומדינות ערב גם יחד.

"לא על הכוונת המיידית"

מבחינה בטחונית, האיום של דאע"ש נחשב לאחד האתגרים החשובים והמורכבים של מדינות המערב. מלבד העובדה שבסיסי הארגון ממוקמים בעיראק ובסוריה, הארגון שולח אל זרועותיו ומצליח לגייס לא מעט מוסלמים המתגוררים ברחבי אירופה. בשנתיים האחרונות פורסמו לא מעט סיפורים אודות

יציאתה של רוסיה מהזירה הסורית מסמנת שינוי ביחסי הכוחות בין המערב לדאע"ש?

"למעשה, רוסיה עדיין לא יצאה לגמרי מהזירה, אלא חלקית. הנוכחות הרוסית עדיין קיימת בסוריה. אם הרוסים יעזבו סופית זו יכולה להיות בעיה למערב, אך כרגע אנחנו לא רואים את זה קורה".

איפה עומדת סוריה - או שמא יש לומר סוריות נכון להיום?

"הנוכחות הרוסית בסוריה שינתה הרבה, משום שהיא היטתה את הכף לטובת שלטונו של השליט לשעבר, בשאר אסאד. אי אפשר לומר שהקרב הוכרע, אך כעת אסאד ב'מומנטום' חיובי (רק השבוע כבש צבא סוריה את העיר העתיקה תדמור מידי המורדים – ש.ד). בסוריה אי אפשר באמת לדעת מה ילד היום, אך המצב הבסיסי, של קבוצות שונות השולטות בחבלי המדינה הגדולה (צבא סוריה, המורדים, דאע"ש, הכורדים) – לא השתנה".

פיגועי הראווה של דאע"ש בחודשים האחרונים, כפריז, איסטנבול ובריסל מהווים עליית מדרגה?

"הפיגועים מסמלים את ההתחזקות והבשלות של ארגון הטרור להוציא לפועל פיגועי טרור גדולים ורבי נפגעים. אסור לשכוח, שכבר שנתיים שיש לדאע"ש מדינה משלו המאפשרת לו לפעול בחופשיות ומהווה בסיס יציאה לפעולות מעין אלה. והנה אנחנו נוכחים לראות את התהליכים והרעיונות מבשילים לכדי מעשים, או במקרה דנן, פיגועי טרור".

אחרי מותו של האביב הערבי, המזרח התיכון ימשיך להשתנות?

"או שמא לא היה מעולם אביב ערבי. המזרח התיכון בהחלט ימשיך להשתנות. התקופה כעת מאופיינת בחוסר יציבות. צריך לחכות שמצרים תתייצב סביב שלטון א-סיסי, צריך לראות מה קורה בסוריה, בעיראק, בלוב ובתימן. התקופה הלא יציבה הזו תמשיך ותגרום לשינויים ונחירות במזרח התיכון".

האם להסכם הגרעין שנחתם בין המעצמות לאיראן, יש קשר לדאע"ש?

"הסכם הגרעין אולי יעזור להתמקד יותר בלחימה בארגון הטרור האכזרי, אך גם לפני כן, למרות ניגודי האינטרסים בין ארצות הברית, לרוסיה, ולאיראן, כולן היו מאוחדות סביב הידיעה והמטרה של הלחימה בדאע"ש. ארגון המדינה האיסלאמית כיום הוא אויב בעיני כולם".

דאע"ש הוא השטן המודרני?

"בעיני המערב בהחלט כן. יחד עם זאת, אני מניח שהארגון זוכה לתמיכה רחבה בעולם המוסלמי והערבי, אך בעיני אויביו הוא בהחלט משחק את תפקיד השטן התורן".

מי עומד מאחורי הפרסום

מי הוא בעל האינטרס הגדול ששתי הפרשיות האחרונות על הרצוג ודרעי יתפוצצו דווקא עכשיו?

הגריי"ש יצא מגדרו וחזר לברכות. מרן הגריי"ש זצ"ל וסבו בעל הלשם זי"ע

המשפחה שלו, וגם זה היה שבירת הכלל שלו. הרב הגיע לאותה ברית, ואכן שימש כסנדק, כאשר המוהל היה ר' משה ויסברג. בשלב מסוים אבי הבן אמר למוהל- תכריז שבברכות מכובד מרן הגריי"ש אלישיב. הרב ויסברג הסתכל עליו ואמר לאבא: השתגעת? הרב לא עושה את זה! השיב לו אבי הבן: "אני בעל השמחה, ואני מבקש ממך שתכריז. זו בעיה שלי". וכך היה. המוהל הכריז, בזמן שהרב היה באמצע להוריד את הטלית, לאחר שסיים את הסנדקאות. הוא שמע את ההכרזה ומיד שאל את אבי הבן: מה נשתנה? הרי ידוע שאני לא אומר את הברכות בבריתות. ניגש אבי הבן לאוזנו ואמר לרב: מכיוון שהרב כבר יודע איזה שם אני רוצה לתת לבן, אז אני רוצה שזה ייצא מפי קודשו של הרב. באותה שניה הרב חזר ולבש את הטלית, אמר את הברכות וקרא לילד בשמו, שלמה. בעזרת ה', נזכה לכך שהזכות של בעל הלשם, שהשכנע כאמור חל היארציט שלו, תעמוד לצידנו ותשמור עלינו.

של מרן הגריי"ש אלישיב זצ"ל, ואני נזכר במעשה שהיה עם מורי ורבי מרן הגריי"ש זצ"ל. היה יהודי שנולד לו בן בשעה טובה, והוא הגיע למרן הגריי"ש זצ"ל לשאול אותו איזה לשם לתת לבנו. הרב, כידוע, היה משיב את פני הפונים ריקם בנושא הזה, ומעולם לא התעסק בנושא של נתינת שמות. אבל אותו יהודי קצת התחכם ושאל אותו מיידית על שלושה שמות אפשריים. אחד השמות היה "שלמה". שאל אותו הרב: שלמה, על שם מי? ואותו יהודי השיב לו: שלמה, על שם בעל הלשם. ואז הרב שאל אותו, בהתרגשות: אתה יודע מי זה היה ה'לשם? יש לך בכלל מושג מי היה ה'לשם? ואותו יהודי הבין מיד שזה בעצם השם שהוא צריך לתת לבנו. באותה הזדמנות הוא ביקש להזמין את הרב שיהיה הסנדק לבנו, והרב הסכים. כידוע, כאשר הרב שימש כסנדק, הוא לא היה מסכים לקבל גם את הברכות. הרב אחז שכשהוא לוקח את הסנדקאות, זה בא 'על חשבון' אחד מהצדדים, אז לפחות את הברכות הוא היה משאיר. היו ממש רק מקרים חריגים מאד שבהם הוא הסכים לקבל גם את הברכות, וגם הם היו אך ורק בקרב

סוף ימיה. לא רק זה, אלא גם אפילו היו דיבורים, ואף מעט יותר מכך, על הרחבת הממשלה, ויודעי דבר אומרים שהרצוג ונתניהו היו בהליך מאד-מאד מתקדם ואפילו לפני חתימה. וראו זה פלא, פתאום מתפוצצות ברעש גדול שתי הפרשיות של הרצוג ודרעי. ננסה רגע לנתח, לנסות להבין מה קרה פתאום. הרי הפרשיות האלה היו ידועות זה מכבר, אם זה סיפור הפריימריז של הרצוג, אז מתקופת עריכת הפריימריז, ואם זו הפרשיה השנייה, גם היא כבר מהתקופה שלפני הבחירות. בזהירות רבה אני אומר, שלכאורה יש רק בן אדם אחד שהיה יכול להיות לו אינטרס לפוצץ דווקא כעת את הפרשיה הזאת של שניהם, הרצוג ודרעי. לבן אדם הזה קוראים יאיר לפיד. בחודש האחרון אין יום שיאיר לפיד לא עלה בסקרים, והמומנטום שלו כעת להפיל את הממשלה - הוא המומנטום שמבחינתו הוא הכי טוב. ברגע שהוא הבין שכביכול יש אפשרות כזאת שהממשלה תורחב והרצוג אמור להיכנס לממשלה, הוא הבין שזה דבר שיכול לגרום שהממשלה תשרוד עד סוף ימיה, מה שמכניס אותו בעצם לסכנה, שעם כל האמפתיה שיש כעת כלפיו והעליה בסקרים, זה יהיה רק עניין של זמן עד שהוא יתייבש עוד שנתיים בחוץ. והראיה להערכה הזאת, היא שהבן אדם הזה, מהרגע שהתפוצצו שתי הפרשיות, פשוט שותק. לא שמענו אותו מגיב או מתייחס לנושא. הוא פשוט נעלם, פתע פתאום. ודרך אגב, הוא כשלעצמו נוהג נכון, בגלל שאם הוא ייתן לדברים להמשיך לזרום, הוא זה שאמור להרוויח מההתרסקות של מפלגת העבודה. השאלה היא גם למה ביטאונו של ראש הממשלה, הצטרף כל-כך מהר לחגיגה הזאת, והכל כדי להעכיר את האווירה בגלל שתי הפרשיות האלה. על הרצוג, עוד איכשהו, מובן. אבל אולי גם במה שקשור לדרעי, גם ב'ליכוד' רוצים, אם חלילה יימצא עליו משהו, לנצל את ההזדמנות הזו ולגרור את הקולות של ש"ס. זהו המשחק הפוליטי הציני והאכזרי.

על שם הלשם

השבוע חל היארציט של בעל הלשם זצ"ל, סבו

"השיב אבי הבן: 'אני בעל השמחה, ואני מבקש ממך שתכריז. זו בעיה שלי'. וכך היה. המוהל הכריז, בזמן שהרב היה באמצע להוריד את הטלית, לאחר שסיים את הסנדקאות. הוא שמע את ההכרזה ומיד שאל את אבי הבן: מה נשתנה? הרי ידוע שאני לא אומר את הברכות בבריתות"

חג ב- טרקלין חשמל כהלכה

גלגל המתנות הענק!

3,000 פרסים. כל סיבוב זוכה!

beko מכונת כביסה 7 ק"ג

בורר מהירות סחיטה עד 1000 סל"ד | שקילה אוטומטית להתאמת כמות מים האופטימאלית | 11 תוכניות כביסה שונות | דירוג אנרגטי A

רקב- 1,870 ₪
1,590 ₪

beko king Sauter DeLonghi תנור דו-תאי

תנור דו-תאי

נפח עליון 35 ליטר | נפח תחתון 44 ליטר | דירוג אנרגטי A

החל מ- 2,390 ₪

beko מקרר מקפיא עליון בקובד"ץ

519 ליטר | בהכשר הבד"ץ | דירוג אנרגטי B

רקב- 3,675 ₪
3,490 ₪

BRUNN

מעבד מזון

הספק 600 וואט | נפח מיכל 2 ליטר | קערת פלסטיק בנפח של 2 ליטר

רקב- 399 ₪
299 ₪

Selmor

כירת גז 4 להבות

רקב- 449 ₪
349 ₪

Selmor

שוואב אבק רטוב/יבש

עוצמת שאיבה חזקה ביותר | תקן איחופאי | שאיבת נוזלים עוצמתית

רקב- 450 ₪
349 ₪

כל מוצר רק ב-39 ₪!

אוזניות Bluetooth

במקום 99 ₪

טוסטר לחיצה

במקום 99 ₪

קומקום טיולים

במקום 69 ₪

מטען נייד

במקום 99 ₪

מצנע נירוסטה

במקום 59 ₪

קומקום חשמלי

במקום 99 ₪

מיני רמקול משולב

במקום 59 ₪

מסחטת הדרים

במקום 79 ₪

מיקסר ידני במקום 89 ₪

מגהץ אדים

במקום 69 ₪

סוללת גיבוי

במקום 99 ₪

אוזניות ספורט JVC במקום 59 ₪

קטלן יתושים במקום 49 ₪

כמות מינימלית למבצע לכל סניף 4 יח' לפריט, מוגבל למוצר אחד מדגם ללקוח. המבצע בתוקף עד 30.4.16 או עד גמר המלאי. בכפוף לתקנון המבצע שמופיע בחנויות.

מכבדים שוברים של ועדת עיריית בני ברק

הטבה מיוחדת לחברי הסתדרות מורי אגודת ישראל ולמחזיקי מפתח דיסקונט

חדש! 36 תשלומים באשראי. אפשרות לתשלום בצ'קים*

אשדוד

הפלמ"ח 40, כיכר אלתא בין רובע ג'ז' 073-7219-219

אלעד

שמעון בן שטח 8, מרכז רימון 0737-218-218

בני ברק

רבי עקיבא 55 0737-217-217

בני ברק

עזרא 11 0737-216-216

ירושלים

כנפי נשרים 68 02-5871-168

שימו לב למיקומים החדשים

ניתן לקנות שוברי מתנה לחג במחיר מיוחד!

בכפוף להיתר הגרלות משרד האוצר | בפיקוח משרד ח"ח חן דקל | בכפוף לתקנון המבצע תוקף עד י"ד ניסן 22.4.16 | כמות מינימלית למבצע 3000 יח' *בכפוף לאישור חברת ERN

החוקים

אחד עשר מיליוני מסמכים שהודלפו השבוע, גרמו למבוכה רבה בקרב מנהיגי מדינות רבים • העלמות מס, שורה של הברחות הון ועבירות כלכליות אינסוף - התבצעה על ידי מקורביהם וכנראה בשליחותם • הפרשיה החלה אמנם כאשר נקשר אליה שמו של מנהיג רוסיה ולדימיר פוטין, אבל עד מהר התברר שהפרשיה רחבה הרבה יותר • ראש ממשלת איסלנד כבר אולץ להתפטר, ראש ממשלת בריטניה קמרון התגונן בפני הממצאים, והעיתונאים עדיין עטים על החומר ומנסים למצוא את הטרף הבא • ומה הקשר הישראלי?

שבתאי פוגל

שנחשפו, המידע שהתגלה חושף תבנית של התנהגות, שבמסגרתה, חבריו והמעגל הקרוב של פוטין הרוויחו מיליוני דולרים מעסקאות שלכאורה לא היו יוצאות לפועל אלמלא חסותו של הנשיא הרוסי עצמו. על פי המסמכים, גם משפחתו של פוטין נהנתה מסכומי הכסף האדירים "שנחתו" בחיקם של אותם חברים. אבל פוטין והפרשיות שסביבו, היו רק ה"סיפתח".

פעילות מושחתת חובקת עולם

מיליוני המסמכים שנחשפו בראשית השבוע, שמכונים כבר בשם "מסמכי פנמה", התקבלו מתוך החברה היושבת בפנמה בשם "מוסק פונסקה", אחת מארבע חברות

11,000,000, ובמילים - אחד עשר מיליון מסמכים שהודלפו, לא פחות, היו אלה שהסעירו השבוע את כלל מדינות העולם.

107 מערכות תקשורת וחדשות ב-78 מדינות, מאות עיתונאים, 11 מיליוני מסמכים, שיתופי פעולה חובק עולם, חקירה מאומצת שנמשכה חודשים ארוכים, וולדימיר פוטין אחד, פתחו השבוע תיבת פנדורה שנראה שתעסיק את העולם הגלובלי עוד הרבה מאד זמן.

בחשיפה יוצאת דופן וחסרת תקדים בהיקפה שנחשפה בראשית השבוע, התברר כי מקרוביו של נשיא רוסיה, ולדימיר פוטין, הפכו במרוצת השנים לאנשים עשירים מאוד וזאת לאחר שסכום של כשני מיליארד דולר, לא פחות, הועבר אליהם דרך עסקאות מפוקפקות וחוזים שנויים במחלוקת שנערכו בחברות מעבר לים.

למרות ששמו של פוטין עצמו לא מופיע באופן ישיר באף אחד ממיליוני המסמכים

סניף מוסק פונסקה באירופה

עריכת דין הגדולות ביותר העובדות מעבר לים. המידע שנחשף מלמד בעצם כיצד העשירים ובעלי השררה והכוח מסוגלים לנצל "הסכמי מסים סודיים מעבר לים" במגוון צורות יצירתיות כאשר המטרה הפשוטה היא העלמות מסים, התחמקות מתשלומי מסים על פי חוק, וכמובן, הלבנות הון בסכומי עתק. תחילת הפעילות חובקת העולם שנחשפה מקורה בפנמה, דרך רוסיה, שווייץ וקפריסין וכוללת אפילו עסקים שנערכו באתר סקי פרטי, שם בתו הצעירה של פוטין נישאה, לפני כשלוש שנים.

המסמכים מפנמה מאירים אלומת אור גדולה במיוחד על סרגיי רולדוגין, חברו הטוב ביותר של פוטין. החבר הטוב, מוסיקאי מקצועי בהכשרתו, ככל הנראה הצליח לחסוך הון כאשר קיבל לידיו שליטה לכאורה על שורת נכסים ששווים מוערך בלא פחות מ-100 מיליון דולר, וכפי הנראה אף יותר. בהצהרותיו בפני בכירי הבנקים בשווייץ ובלוקסמבורג, הצהיר חברו הטוב של פוטין כי "הוא אינו מקורב לאף דמות רוסית וכי הוא איננו איש עסקים", עובדה שהתבררה כלא מדויקת, בלשון המעטה.

על פי התיקים שנחשפו כעת, לרולדוגין יש לא מעט אחוזים ומניות בחברות גדולות רוסיות כמו למשל 3.2 אחוזים בבנק רוסייה - הבנק בסיינט פטרסבורג הנחשב "לבנק הפרטי" של פוטין. זהו הבנק שעליו הטילה ארה"ב סנקציות כבדות בעקבות סיפוחו של חצי האי קרים באוקראינה על ידי הרוסים ב-2014.

את המסמכים המפלילים העביר מקור אנונימי לעיתון הגרמני סודייטש זייטונג, שהחליט לשתף בממצאים הקשים בין היתר גם את אגודת העיתונאים והתחקירנים, עיתון הגרדיאן ורשת הבי.בי.סי האנגלים. ממיליוני המסמכים עולה תמונה אחת ברורה: המעגל הקרוב של פוטין

ראש ממשלת איסלנד
סיגמונדור דויד
גונלאוגסון

לפי חלק מההערכות, בין 20 ל-30 טריליון דולר, קרוב לשליש מההון העולמי - מרוכז במקלטי מס, בזמן שלמיליונים אין גישה למים נקיים, ומחלות שניתן לרפא בקלות אלפים מדי יום

נהג להוציא לפועל מספר מהלכים במטרה להעביר כסף אל מחוץ לגבולות המדינה תוך כדי התחמקות מתשלומי מסים ברוסיה.

בעשור האחרון, יש לציין, כבר מתנהלות ספקולציות שונות בנוגע להונו האישי של פוטין. ב-2007 פורסם דו"ח שהעריך את הונו של הנשיא הרוסי בכ-40 מיליארד דולר. הדו"ח אז ציטט גורמים מקורבים לפוטין מתוך ארמון הנשיאות בקרמלין.

לפני כחמש שנים, נרמז על ידי דיפלומטים אמריקאים כי פוטין נוהג "להחזיק את הונו באופן עקיף, דרך מתווכים". הדיפלומטים טענו כי לכאורה, "פוטין לא מחזיק בשום רכוש שהוא אולם הוא נהנה מהעושר של חבריו, שלמעשה שולטים בתעשיית הגז, השמן ויתר המשאבים הרוסיים".

הפרשנים, שעברו על החומרים המלאים, הסבירו כי "למעשה לא מדובר בעסקים אמיתיים שניהלו החברים הללו. מדובר ביצירת מצג שווא של עסקים מתוך

מטרה להמשיך להעביר ולהסתיר נכסים". למרות שפוטין וחבריו עומדים במרכז התחקיר אדיר המימדים, הוא לא לבד שם, כאמור: 11 מנהיגים נוספים "מככבים" בהררי המסמכים הסודיים, כמי שניצלו, אם במישרין או בעקיפין דרך חבריהם ומקורביהם, את אותן חברות מעבר לים. בין האישים השונים ניתן למצוא גם את נשיא סוריה, בשאר אל אסד, נשיא מקסיקו, אנריקה פנה ניהטו, נשיא סין, שי ג'ינפינג, וראשי הממשלות באיסלנד ופקיסטן. אל ראש הממשלה באיסלנד, עוד נחזור בהמשך. עוד מופיעים במסמכים בתי המלוכה של ערב הסעודית, מרוקו, 29 מיליארדרים שמופיעים ברשימת פורבס של "500 האנשים העשירים ביותר בעולם", ו-61 קרובי משפחה ושותפים של מנהיגי עולם שונים, כמו גם 128 פוליטיקאים בעבר ובהווה ודמויות ציבור שונות.

בחברה הפנמית הכחישו מכל וכל את החשדות הקשים וטענו כי "ב-40 שנות פעילותנו, אף לא פעם אחת הואשמונו בפעילות לא חוקית". כך טען אחד ממייסדי החברה, רמון פונסקה, שהוסיף כי "אנו גאים בעבודה שנעשית כאן למרות ניסיונות כאלו ואחרים על ידי גורמים מסוימים לקעקע עבודה זו".

מלבד ראשי המדינות והמנהיגים, מופיעים ברשימה גם כמה כוכבי בידור, שנרשמו תחתיהם חברות שונות בניהול חברת עורכי הדין.

כאן יש לציין, כי בעלות של חברות ב"מקלטי מס" אינה בהכרח עבירה על החוק, אך המסמך מראה את הנתוב המפותל בהם בעלי הממון מנתבים את כספם בנתיבים אפלים והמסמכים חושפים את השיטות בהן משתמשים רבים בכדי להסתיר את זהות הבעלים של חברות ואת הונם.

ראש ממשלת בריטניה מגיב

וכשהגלגל החל להתגלגל, למנהיגים לא נותרה ברירה אלא להגיב לטענות. ראש ממשלת בריטניה דיוויד קמרון טען כי הוא ומשפחתו לא מתכוונים לקבל רווחים מהחברה שהקים אביו המנוח באמצעות פירמת עורכי הדין מפנמה, מוסאק פונסקה, שדבר קיומה נחשף במסגרת ההדלפה הגדולה.

עם פרסום המסמכים הראשונים של מוסאק פונסקה, נחשף כי איאן קמרון, אביו של ראש הממשלה שהלך לעולמו חודשים ספורים לאחר שמנהיג השמרנים נבחר לראשות הממשלה במאי 2010, השתמש בפירמה הפנמית להקמת חברת בליירמור, שפעלה במקלטי המס בפנמה

בנין פירמת עורכי הדין בפנמה

ובאיי הבהאמה ומעולם לא שילמה מס לאוצר הבריטי. בשנת 2010 עברה החברה לאירלנד ושם החלה לשלם מס תאגידים לרשויות במדינה.

בעקבות החשיפה הגיעה עד מהרה קריאתו של מנהיג הלייבור, ג'רמי קורבין, לבצע חקירה על ענייני המיסוי של קמרון, ואז נאלצו ראש הממשלה האנגלי ומשרדו לפרסם שלוש הבהרות, ובהן נטען כי לקמרון אין אחזקות בחברה וכי מדובר בעניין משפחתי. אולם כאשר הביקורת לא פסקה פרסם הבית ברחוב דאונינג 10 הודעה נוספת בעניין. "אין חשבונות או קרנות נאמנות בחו"ל שממן ראש הממשלה, גברת קמרון או ילדיהם ירווחו בעתיד", מסר דוברו של קמרון.

בהמשך, נשיא ארה"ב ברק אובמה התייחס לפרשת מסמכי פנמה, וקרא לקדם רפורמה בינלאומית בתחום המיסוי והמאבק במקלטי המס. "אין ספק שהבעיה העולמית של העלמות מס היא בעיה אדירה", אמר בהופעה בלתי מתוכננת בפני כתבי הבית הלבן. "הבעיה היא שהרבה מהדברים האלה חוקיים". הוא הוסיף: "אסור לנו להפוך מעורבות בהעברות כספים רק לצורך הימנעות ממסים למשהו חוקי".

ובימים שלאחר החשיפה הראשונית, המשיכו שאר החשיפות ממיליוני המסמכים, שמזכירים ממש את הבושה הבינלאומית שהייתה עם פרסום מיליוני מסמכי ויקיליקס. "הגרדיאן" דיווח כי אנשי מוסאק פונסקה סייעו לחברת הנפט האיראנית פטרופארס אף שהייתה ברשימת הסנקציות האמריקאיות, אולם הם גילו על כך במקרה לפני כשש שנים לאחר שהתברר להם כי החברה רשומה בכתובת באיי הבתולה הבריטיים כמו חברה אחרת שנכנסה לרשימת העיצומים.

גילוי נוסף היה כי דומיניק שטראוס-קאהן, מנכ"ל קרן המטבע העולמית לשעבר, ששמו נקשר בשערוריות חוזרות ונשנות בשנים האחרונות, ניהל גם הוא חברה שהיו לה קשרים עם עשרות חברות במקלטי מס בחו"ל. לפי המסמכים שנחשפו ב"לה מונד", באוקטובר 2013 בלוקסמבורג הוא החל לנהל חברה בשם ליין, שטראוס-קאהן ושותפים, שאחת מחברות הבת הקימה ללקוחות עשירים חברות במקלטי מס מאז שנת 2005.

מקורבים לשטראוס-קאהן הכחישו שהוא היה מודע לפרטים על החברות שפעלו במקלטי המס. "הוא לא היה מעורב בניהול היומיומי של הקרנות ואפילו פחות מכך בפעילויות של ניהול ההון", אמר אחד הגורמים לעיתון.

בימים הקרובים נראה בוודאי שלל של התפתחויות בעקבות חשיפת המסמכים, אבל התפתחות אחת משמעותית כבר הייתה באירלנד: ראש הממשלה נאלץ להתפטר.

ראש ממשלת איסלנד, סיגמונדור דויד גונלאוגסון, הודיע על התפטרותו בעקבות חשיפת מסמכי פנמה. מוקדם יותר הוא אף ביקש מנשיא המדינה לפזר את הפרלמנט ולהכריז על בחירות חדשות.

המהלך הגיע לאחר שהשבוע הפגינו אלפים נגד גונלאוגסון וקראו להתפטרותו, זאת לאחר שנחשף במסמכי פנמה כי הקים ב-2007 חברה בשם וינטריס (Wintris) במקלט המס באחד האיים הבריטיים ביחד עם אשתו, אך לא הצהיר על כך בעת שנבחר כחבר פרלמנט ב-2009. כעבור שבעה חודשים מכר גונלאוגסון לאשתו את 50% שלו בחברה עבור דולר אחד. מסמך עליו חתמה אשתו ב-2015 מראה כי החברה שימשה להשקעת מיליוני דולרים, שבני הזוג ירשו.

הקשר הישראלי

הדלפת "מסמכי פנמה" חושפת מערכת משומנת של הסתרת כספים והלבנות הון המשרתת עשרות אלפי חברות, תאגידים

ובנקים מ-200 מדינות שונות. 600 חברות ישראליות ו-850 בעלי מניות ישראלים מופיעים במסמכים שנחשפו, כולל עסקים הקשורים לבנק לאומי ולטייקונים הישראליים כמו עידן עופר וטדי שגיא.

ההדלפה, שחשפה בין היתר את עסקיהם המוסתרים של 12 ראשי מדינות ויותר מ-100 פוליטיקאים, הביאה להתפטרות ראש ממשלה, הביכה המוני מנהיגים וטייקונים, ועדיין נראה שזו רק ההתחלה: הגילויים החדשים יכולים לעורר הפגנות המונים ומשברים פוליטיים בשורה ארוכה של מדינות כולל בריטניה, צרפת, אוסטריה, רוסיה, אוקראינה, סעודיה, פקיסטן, ארגנטינה, ברזיל וסין. כמו כן הגילויים בהחלט צפויים לתת רוח גבית לקמפיין של ברני סנדרס בפריימריז הדמוקרטיים בארה"ב ולעוד שורה של תנועות חברתיות ומאבקים נגד המדיניות הניאו-ליבראלית.

אז איך זה עבד?

לחברת עורכי הדין מוסאקה-פונסקה, שבסיסה כאמור בפנמה, עשרות סניפים בעולם, כולל בישראל. חברות כמו מוסאקה-פונסקה עוזרות לתאגידי ענק, טייקונים, סוחרים סמים ומנהיגי מדינות עשירים להסתיר את כספם במקלטי מס שונים ברחבי העולם. כך הם מתחמקים מתשלום מיסים, מעבירים

פוטין לא מחזיק בשום רכוש שהוא אולם הוא נהנה מהעושר של חבריו, שלמעשה שולטים בתעשיית הגז, השמן ויתר המשאבים הרוסיים. למעשה לא מדובר בעסקים אמיתיים שניהלו החברים הללו. מדובר ביצירת מצג שווא של עסקים מתון מטרה להמשיך להעביר ולהסתיר נכסים

ולדימיר פוטין (צילום: פלאש 90)

מיליארדים בחשאי למקורבים ומסתירים פשעים שונים.

הון העתק שלמעשה מוברח ומוסתר על ידי האליטה הקפיטליסטית במקלטי מס פוגע ביכולתם של מדינות לגייס את המשאבים הנחוצים להן לממון מערכות הבריאות, החינוך, הרווחה, בניית תשתיות וכו'. הכלכלן האמריקאי גבריאל זוקמאן, מאוניברסיטת בארקלי העריך כי ממשלות ברחבי העולם מפסידות כ-200 מיליארד דולר בשנה (!), כתוצאה מהתחמקות מתשלום מיסים של התאגידים הגדולים, וזאת בנוסף לעלויות של הפטור מתשלום מיסים שאותם תאגידים מקבלים באופן רשמי.

באוגנדה לדוגמה, תאגיד נפט מסוים נעזר בשירותיה של מוסאקה-פונסקה כדי להימנע מתשלום מס על סך 400 מיליון דולר. מדובר בסכום גבוה יותר מהתקציב השנתי של מערכת הבריאות הציבורית במדינה שבתי החולים שלה סובלים ממחסור קשה בציוד רפואי בסיסי ושהחולים בהם ישנים על הרצפה. גם חברות שמוכרות דלק לחיל האוויר הסורי, שממשיך לשפוך נהרות דם של חפים מפשע, נעזרות במוסאקה פונסקה וברשת מקלטי המס כדי להמשיך לעשות רווחים מזוועות מלחמת האזרחים במדינה.

הרשת המאורגנת והסודית של משרדי עורכי דין, חברות קש, בנקים ופוליטיקאים שנחשפה במסמכי פנמה היא רק קצה הקרחון של התנהלות המערכת הקפיטליסטית העולמית.

לפי חלק מההערכות, בין 20 ל-30 טריליון דולר, קרוב לשליש מההון העולמי - מרוכז במקלטי מס, בזמן שלמיליונים אין גישה למים נקיים, ומחלות שניתן לרפא בקלות יחסית הורגות אלפים מדי יום.

"נבדוק פעילות הקשורה לשחיתות"

בינתיים, בסוף השבוע הודיעה רשות נ"ע בארה"ב (SEC) כי היא תבדוק את "מסמכי פנמה" המודלפים שחשפו אלפי בעלי חשבונות בנק נסתרים, בחשד להפרה של חוקי השוחד. כך אמרה ראש מחלקת המאבק בשחיתות הבינ"ל ב-SEC.

"כן, אנחנו נבדוק את זה, כפי שאנחנו עושים עם כל המקורות הפומביים שמאותתים על פעילות פיננסית הקשורה לשחיתות", אמרה נובאקו ברוקמאייר, העומדת בראש מחלקת FCPA למאבק בשחיתות בינ"ל.

ברוקמאייר לא הרחיבה לגבי הבדיקה במסמכים שהודלפו, אבל בכנס שעסק במאבק בהלבנת הון ופשעים פיננסים, גורמים רשמיים ורגולטורים אמרו שהלבנת הון היא דגל אדום לקשת רחבה של פעילות בלתי חוקית, ובראשה רשתות מימון של סמים וטרור.

"יהיה ל-SEC הרבה מאוד חומר לבדוק בהדלפת הענק של נתוני הלקוחות של פירמת המשפט הפנמית", אמר רטאן נרנוליה, בכיר בחברת הייעוץ המשפטית קרואה הרוואת'.

חשיפת המסמכים, שלפי פירמת מוסאק פונסקה נגנבו באמצעות פריצת האקרים, הביאה את נרוליה לומר כי "הדבר הראשון שה-SEC יעשה הוא כנראה לבדוק שמות של אנשים ספציפיים בתאגידים אמריקאים", אמר נרנוליה. "הם צריכים להתמקד בסדר העדיפות העליון - מעורבות של ארגונים ואזרחים אמריקאים בפרשה".

הסוכנות גם תחליט כנראה אילו מקרים לחקור בהתבסס על כמות הכסף שהוחבאה בחשבונות. לאיפה עוד תגיע הפרשה הסבוכה ומי הבכירים הנוספים שיסתכבו בה? הימים הקרובים יגידו.

רבות נכתב על עליית יהודי תימן והמחיר הכבד ששילמו חלק ממשפחות העולים, הן בטרם עלייתם לארץ ישראל והן לאחר הגעתם אליה.

העלייה מתימן, לאחר קום המדינה נחלקה לשלושה שלבים. השלב הראשון שהחל ב-15 בדצמבר 1948 עד 10 במרץ 1949 מתייחס לפינוי הפליטים שהתרכזו במחנה "גאולה" ובמהלכה הועלו לארץ על פי נתוני הסוכנות היהודית כ-5,500 עולים.

השלב השני החל מיוני 1949 עד דצמבר 1949 הוא השלב העיקרי במבצע שבמהלכו הועלו לישראל על פי נתוני הסוכנות 42,862 עולים מתימן. סיום שלב זה בישר את תום המבצע אך לא את סוף עלייתה של יהדות תימן. בשלב השלישי שהחל באוקטובר 1950 ועד 1956 עלו לארץ בדרכים שונות, על פי נתוני הסוכנות עוד 1,793 עולים.

לאחרונה חשף ארכיון המדינה, חומרים שטרם פורסמו אודות שנות העלייה השונות, כאשר עיקר הדברים מתייחסים לשני השלבים הראשונים, בשנים הראשונות שלאחר קום המדינה.

"עצבי הפליטים נתרופפו. סדרי המחנה מופרעים קשות. התמרדויות זעם בלתי פוסקות. הגענו עד כדי הכרזה מאורגנת של נתנה ראש ונשובה מצריימה. החישו עלייתם ועד אז יש לשפר תנאי חייהם אחרת ישיבתנו תהיה מיותרת לחלוטין" - כך כותבים שליחים ממחנה עדן ביולי 1948 אל ישראל ישעיהו, ראש המחלקה ליוצאי תימן ובני עדות המזרח בהסתדרות וראש המשלחת לבדיקת מצב עולי תימן במחנה "גאולה" בהתייחסם לאותם למצוקתם של עולים מתימן שהגיעו למחנה המעבר בעדן ונשארו שם למעלה משלוש שנים בהמתינים להעלאתם לישראל. ישעיהו העביר את המברקים למשרד ראש הממשלה בצירוף השאלה: מה בדעתכם לעשות?

קהילת יהודי תימן הייתה מן הקהילות היהודיות הקדומות בגולה ותחילתה, על פי המסורת, בסמוך לחורבן בית ראשון. ב-1881 החלו יהודי תימן לעלות לארץ ישראל במספרים גדלים והולכים. המניעים לעליה היו דתיים ומשיחיים אולם רבים לא עמדו בתלאות הדרך וחזרו לתימן או הצטרפו לקהילות אחרות בדרך. עד 1906 עלו כ-3000 יהודים מתימן. גל נוסף של עליה החל ב-1911 בעת העלייה השנייה. מארץ ישראל נשלח אז שמואל יבניאלי כדי לעודד את יהודי תימן לעלות ולסייע במאבק על כיבוש העבודה העברית במושבות. בתקופה זו הגיעו לארץ כ-2000 עולים מתימן. הם התיישבו במושבות, עבדו במשקי איכרים, הקימו שכונות משלהם וחיו בתנאים קשים ובצמצום.

הרוב הגדול של יהודי תימן עלו לישראל רק לאחר קום המדינה. השלב הראשון החל ב-15 בדצמבר 1948 ונמשך עד 10 במרס 1949. בשלב זה עלו רק הפליטים שהתרכזו במחנה "גאולה" בעדן מאז 1945 וישבו בו במשך 3 שנים (כ-5500 עולים) ולא כלל יהודי תימן. אולם הצורך להעלות לישראל גם את שאר יהודי תימן התעצם. כמה ימים לאחר החלטת האו"ם על תכנית החלוקה בכ"ט בנובמבר 1947 חלה הרעה במצבם של יהודי תימן ופרצו פרעות ביהודי עדן (שבה חיו אז כ-8000 יהודים).

בתיק של מחלקת מזרח תיכון של משרד החוץ נמצא מכתב שנכתב בעילום שם והגיע אל הסוכנות היהודית מתימן דרך עדן בפברואר 1949. המכתב מתאר אירוע של עלילת דם שהתפרץ בעקבות מציאת גופותיהן של שתי נערות תימניות בבאר שבחצר אחד הבתים ברחוב היהודים בצנעא, בירת תימן. את העלבונות, הביזה והמכות שספגו היהודים מבני המקום ואת מעצרים של יהודים רבים ביוזמת ראש העירייה: "ולמחרת ועדיין הגויים מוכנים לפשוט בנו והיהודים בבהלה ובשיממון. ובכל יום מעלילים ומלקטים מעיני העדה וגם מהמוני העדה ויביאום אל בית הסוהר להוסיף על הראשונים... ובכל זאת נוהרים כתות כתות נוכרים מן הכפרים אשר סביבותינו בשמעם שהיהודים נשדדים ויבואו הם וחמוריהם לסחוב את היהודים... וכל השבוע והיהודים בפחד וסוגרים חנויותיהם ובטלים ממלאכה ועסוקים בצום ותפילות... ועד עתה אנו עומדים בנס ולא נדע מה יהיה מחר, ולא אצלנו לבד הצער הזה כי אם בכל מחוזות תימן והיהודים נרדפים מפני הגויים ושרויים בפחד ומהומה רבה... עתה יבקשו את נפשנו לקחתה סוף דבר אין עוד חיים בארץ תימן...".

האימאם מגן על היהודים

עם זאת הכותב מציין שהיהודים זכו להגנת האימאם. בדו"ח של משרד החוץ, שמצוטט במכתב מאותו תיק, יש חיזוק לכך ונכתב שם שלפי הידיעות שהגיעו לידי מחלקת מזרח תיכון במשרד החוץ האימאם התערב בעצמו ומנע את הפגיעה ביהודים וגם מינה ועדת שופטים שתברר את הפרשה. מאוחר יותר אכן הגיע לידי משרד החוץ מברק המאשר שהרוצח נמצא והוא ערבי ובכל זאת ראשי הקהילה עדין עצורים. באותו דו"ח קובע י. שמעוני ממחלקת מזרח תיכון במשרד החוץ שממשלת ישראל לא יכולה להתערב באופן ישיר בנעשה בתימן מחשש להאשמת יהודי תימן בנאמנות כפולה, דבר שעלול לגרום פעולות נקם ביהודי הארצות הערביות. באותה מידה לא תועיל פנייה לאו"ם ולגופים בינלאומיים אחרים, לא על

צו נשירים

בתיק של מחלקת מזרח תיכון של משרד החוץ נמצא מכתב שנכתב בעילום שם והגיע אל הסוכנות היהודית מתימן דרך עדן בפברואר 1949 ★ המכתב מתאר אירוע של עלילת דם שהתפרץ בעקבות מציאת גופותיהן של שתי נערות תימניות בבאר שבחצר אחד הבתים ברחוב היהודים בצנעא, בירת תימן: "ובכל יום מעלילים ומלקטים מעיני העדה וגם מהמוני העדה ויביאום אל בית הסוהר להוסיף על הראשונים... ובכל זאת נוהרים כתות כתות נוכרים מן הכפרים אשר סביבותינו בשמעם שהיהודים נשדדים ויבואו הם וחמוריהם לסחוב את היהודים... וכל השבוע והיהודים בפחד וסוגרים חנויותיהם ובטלים ממלאכה ועסוקים בצום ותפילות... סוף דבר, אין עוד חיים בארץ תימן" ★ כמעט 68 שנים לאחר העלאתם של יהודי תימן לארץ ישראל, מתיר ארכיון המדינה לחשוף את המסמכים ואת הסיפור האמיתי מאחורי אחת העליות המרכזיות בקום המדינה

שבתאי פוגל ★ צילומים: ארכיון המדינה

מבחן ההשקעה האמיתי

צריך לדעת שמבחן ההשקעה האמיתי של הבעל מגיע לאחר שאשתו יולדת.
נתאר לעצמנו שבלידה הראשונה נולד לה תינוק במשקל 5 קילו ! זה לא תינוק, זה 'בומבה צור'... מיד אחרי הלידה שמים לו טיטול מקסי, ואחרי שלושה ימים הוא הולך לגן חובה... ואיך היא נראית אחרי שלושה ימים? היא שוכבת תשושה במחלקת יולדות, והאחות הראשית ניגשת אליה ואומרת לה: גברת, קומי, יש כאן תור של יולדות, פה זה לא בית הבראה... היא קמה, לובשת חלוק, אוחות את התינוק ביד אחת, תיק ביד השנייה, וצ'ק של הביטוח הלאומי בין השיניים. בדרכה החוצה קוראת לה האחות הראשית ואומרת לה: התינוק שלך אוכל 60CC מטרנה כל שלוש שעות...

כשהיא מגיעה הביתה היא מגלה שהתינוק אכן אוכל 60CC... אבל, כל שלוש דקות... הוא קיבל את הבולמוס של אבא שלו... היא מכינה לו בקבוק אחרי בקבוק עד שהוא נראה כמו בלון, הראש נמצא בסל-קל והגוף נשפך החוצה... ואיך היא נראית שבוע אחרי הלידה? היא לא נראית, רואים צל עובר בבית... נתאר לעצמנו שאחרי שבוע התינוק נרדם בעריסה בחצות לילה. היא מתחננת אליו: תן לאמא שלך לישון שש שעות רצוף, בסדר ? !

אפילו את החלוק לפיג'מה לא היה לה כח להחליף, והיא נפלה על המיטה באפיסת כוחות. באותו רגע בעלה נכנס הביתה כשהוא עייף ומותש, וכולו רועד כמו הקונגו שעליו הוא עבד כל היום, וגם הוא נפל על המטה עם הסרבול ונעלי העבודה... לאחר כשעה ורבע התינוק הכריז על הפסקה... הוא השמיע קול קצר: וופ. שניהם שמעו אותו... הבעל אמר לעצמו: זה החתול של השכנים. והיא אמרה לעצמה: המכונה עושה סחיטה... כשהתינוק שם לב שלא קמים אנשים מהחושך, הוא העלה אוקטבה ודציבלים: וואאאו... עכשיו כבר אי אפשר לומר שזה חתול... הבעל קיבל צעקה מאשתו: קום, התינוק שֶׁלֶךְ בוכה, ואתה ישן כמו פגר ?

והוא ענה לה: זה התינוק שֶׁלֶךְ, לא רק שלי !
- הוא שֶׁלֶךְ,
- הוא שֶׁלֶךְ...
עד שהם הלכו לבדוק בספח של תעודת הזהות של מי הילד... דבר ידוע הוא שכשאשה מתעקשת, אף בעל לא יכול עליה... הוא נשבר, וקם להכין את המטרנה... השעה כעת 2 לפנות בוקר, ובדרך למטבח הוא הולך ונוהם: זו פעם אחרונה... פעם אחרונה...
הוא הגיע למטבח פתח את הארון וצעק: איפה המטרנה ? והיא ענתה לו: ממול...
- איפה ?
- ממול...
הוא לא רואה !...
צריך לדעת שלגברים יש 'מחלה'... הם לא רואים דברים שנמצאים מול הפנים ! ! !
איפה את מחביאה את זה ? הוא צעק מתוסכל.

אין לה מה לעשות בבית, ומרוב שעמום היא מחביאה לו דברים.
לבסוף הוא הבחין במטרנה שמול פניו, ושאל: כמה CC ? היא השיבה לו: 60...
הוא לא שמע ושאל: כמה, 70... 90... 100... ? זכה !...
לאחר שהוא מצא את המטרנה והבין כמה CC, הוא גילה שחברת מטרנה עשתה כפית עם גוֹלָה מעצבנת. הוא ניסה להכניס את החומר לבקבוק וזה לא נכנס... כל השיש הפך להיות לבן - חוץ מהבקבוק... ואז ירד מלאך מן השמים ששמע את הבכי של התינוק וכיוון את ידו של הבעל, והופ... המטרנה בפנים... הוא ניגש אל התינוק כשהוא מנער את הבקבוק ורוטן: למה הוא בוכה ?

אבא יקר, כבר קמת, כבר הכנת את האוכל לילד שלך, למה אתה רוטן, מתעצבן ומתלונן ?... ומה עם אשתך ? לא מגיע ליולדת לנוח עוד כמה שעות אחרי הלידה ?

הרב אבנר קוואס, מחבר הספרים "ביחד" ו"...ולחטונה"

ידי ממשלת ישראל ולא על ידי גופים יהודיים בינלאומיים כגון הסוכנות היהודית והקונגרס היהודי העולמי ועל כן הדרך היחידה לסייע ליהודי תימן לדעת משרד החוץ היא להוציאם מתימן ולהעלותם לישראל.

בעקבות הפרעות עזבו רבים מיהודי תימן את בתיהם, ברחו לעיר עדן, שהייתה אז מושבה בריטית והתרכזו שם במחנות שהקים עבורם ארגון הג'וינט. אל מחנה "גאולה" בעדן הגיעו יהודי תימן בקבוצות קטנות לאחר מסע מפרך ברגל או על גבי חמורים, שבמהלכו סבלו מהתנפלויות של שודדים ומהתנכלויות של אוכלוסייה עוינת. בדרך גם נאלצו לשלם סכומי כסף גבוהים לשלטונות הנסיכויות, שבשטחן עברו, ולשלם תשלום מיוחד עבור ספרי התורה שלקחו איתם. תנאי הדרך הקשים הביאו לכך שעולים רבים, ובמיוחד תינוקות וילדים, מתו בדרך. אלה שהגיעו לעדן סבלו מאפיסת כוחות, מחלות ורעב. דו"ח למשרד העליה על ביקור בעדן בין 23-20 באוקטובר 1949, מתאר באופן מפורט את שלבי הבריחה של יהודי תימן עד הגעתם לעדן ואת מצבם בעת הגעתם: "עד שמגיעים הבורחים לעדן נוצלו מכל כספם. מצבם הגופני בדרך כלל ירוד מאוד ורוב מספר החולים ביניהם. הילדים סובלים יותר מכולם. אין פלא כי התמותה בדרך היתה גדולה מאוד. אם להביא בחשבון את המחלות והרעב".

הדו"ח פורש את תנאי שהותם של העולים בעדן, הטיפול הרפואי בהם ותנאי מגוריהם במחנות המעבר עד עלייתם למטוס בדרך לישראל. הדו"ח מספר שבעבר היו החולים המגיעים למחנות מתים ממחלותיהם אבל לאחרונה התארגנו שירותי רפואה: "לפני שאורגן השרות הרפואי בשביל קבלת השיירות היו החולים הנוטים למות מתים במקום השיכון שקיבלו, כי מרצונם הטוב לא פנו מעולם לבית החולים או לרופא, ובגלל חבר העובדים המצומצם לא הייתה כל אפשרות לחפש אחריהם בתוך המחנה. בבית החולים מקבלים האנשים מיד טיפול נגד קדחת טרופית וקורה לפעמים כי חולים שהובאו במצב גסיסה ברחו מבית החולים מיד לאחר שהתרופה פעלה, כי ירידת החום המהירה נראתה להם כהבראה. כתוצאה מן האמור לעיל, יוקף השטח של בית החולים בגדר כדי למנוע בריחה זו, וכך- גניבת קרובים מבית החולים על ידי בני משפחה כדי להחיש את עלייתם..."

זמן קצר לאחר קום המדינה החלו דיונים על העלאתם של היהודים שנותרו בתימן. הייתה כאמור הסכמה כללית שיש להעלות באופן מיידי את היהודים שחיכו למעלה מ-3 שנים בעדן אך לא הייתה אחדות דעים באשר להעלאתם המיידית של שאר יהודי תימן. ההיסוסים נבעו מ-2 בעיות: התנגדות בריטניה, ששלטה בעדן, נמל היציאה העיקרי של יהודי תימן, לאפשר יציאה של גברים בגיל גיוס ומצבם הגופני הקשה של עולי תימן נוכח יכולת הקליטה המוגבלת של מדינת ישראל הצעירה וגלי ההגירה הגדולים ממקומות אחרים.

אולם דו"ח רפואי על מצבם הקשה של יהודי תימן, שהגיש ד"ר יוסף מאיר, שעמד בראש משלחת רפואית שביקרה בעדן שכנע את המתנגדים ושינה באופן מהותי את הגישה להעלאתם של יהודי תימן. הדו"ח של ד"ר מאיר מצוטט על ידי השר משה שפירא בישיבת הממשלה מ-20 בספטמבר, 1949. בישיבה זו דנו במצבה הקשה של גלות תימן ובצורך להעלותה לישראל. ב-9 באוקטובר 1949 הוחלט על העלאת 35,000 איש עד סוף השנה.

בעקבות נהירה של אלפים היה צורך לבקש מהבריטים אישור לפתוח מחדש את המחנה בעדן, שהיה פעיל בזמן מלחמת העולם הראשונה ונסגר בתום השלב הראשון של מבצע "על כנפי נשרים". תחילה התנגדו הבריטים לפתיחה מחדשת של המחנה מחשש שהיענותם תתפרש כסיוע למדינת ישראל, אויבת העולם הערבי, אולם לבסוף שוכנעו השלטונות הבריטים בעדן להסכים להקמת מחנה חדש. למחנה שנועד לאכלס כ-500 – 1000 עולים הגיעו ראשוני העולים ביוני 1949. תוך מספר שבועות התמלא באלפי עולים ובחודש ספטמבר שהו בו יותר מ-13,000 עולים. מטבע הדברים היה המצב במחנה קשה ביותר והתמותה בקרב העולים התשושים הייתה גבוהה.

פתיחת שערי תימן

במאי 1949 עלה לשלטון בתימן אימאם חדש שהתיר ליהודים במדינה לעלות לישראל. כמה גורמים תרמו לשינוי

במדיניות האימאם: רעב קשה בתימן וההקלה הצפויה בעקבות עזיבתם של עשרות אלפי תושבים, ההכנסות הכספיות המשמעותיות שהכניסה עזיבת היהודים לקופת המדינה כתוצאה ממכירת רכושם של היהודים, גביית מסים, דמי חסות, דמי מעבר ושוחד, החשש של האימאם שהפרעות נגד היהודים יתרחבו ויסכנו את יציבות השלטון וגם ההתקדמות במשא ומתן ברודוס בין ישראל לשכנותיה הערביות הגמיש את עמדתו.

הבריטים הסכימו לביצוע טיסות מעדן לישראל. מדינת ישראל ארגנה מבצע הצלה שבמסגרתו הועברו רוב יהודי תימן לעדן ומשם הוטסו לישראל - 500-600 איש מידי יום. אמנם בתחילה הוצע שהעולים יגיעו בדרך הים לאילת אבל בסופו של דבר הוחלט להטיס את העולים כנראה בשל דוחק הזמן, בשל החשש שהסולטנים והבריטים ינסו שוב להערים קשיים על יציאת היהודים וכן בגלל מצבם הגופני של העולים. במסגרת המבצע עלו במהלך שנת 1949 כ-50,000 מיהודי תימן. המבצע נקרא "על כנפי נשרים" בהשראת הפסוק מספר שמות, ו"ט, ד': "ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי", אך מוכר גם בשם "מרבד הקסמים". העלאת יהודי תימן בתקופה זו נעשתה במהירות ובחשאיות, כדי שלא לעורר את התנגדותן של מדינות ערב. מבצע נוסף התקיים בשנים 1952 – 1954 אז הועלו מתימן אלפי יהודים נוספים ובתום מבצע זה נותרו בתימן יהודים מעטים בלבד. בשנים 1948 – 1954 הייתה עליית יהודי תימן העלייה השנייה בגודלה בקרב העולים מאסיה.

החומרים הגנוזים

בארכיון המדינה שמור חומר רב על עליית יהודי תימן לישראל. בין היתר ניתן למצוא את תיקי משרד ראש הממשלה העוסקים בעלייה ובקליטת העולים בארץ במחנות העולים וביישובי העולים. תיקי משרד החוץ המכילים סקירות על מצבם של יהודי תימן והתכתבות בדבר המגעים להעלאתם לישראל. כמו כן שמור בארכיון המדינה עותק דיגיטלי של ארכיונו האישי של ישראל ישעיהו, ארכיוני ועדות החקירה השונות בעניין היעלמותם של ילדים מבין עולי תימן - ועדת בהלול-מינקובסקי (הוועדה המשטרית) וועדות החקירה הממלכתיות: ועדת שלגי וועדת כהן-קדמי. חומר זה סגור ברובו הגדול לעיון הציבור. הפרוטוקולים של דיוני ועדת כהן-קדמי, שהתקיימו בדלתיים פתוחות, פתוחים לעיון הציבור.

בארכיון המדינה שמור גם ארכיונו האישי של הנשיא השני, יצחק בן-צבי, כולל מחקרים שערך על יהודי ארצות האיסלאם וביניהם גם על יהודי תימן. בספר: יצחק בן-צבי הנשיא השני, מבחר תעודות מפרקי חייו (בעריכת חגי צורף, בהוצאת ארכיון המדינה, ע' 403 - 406) מובאים קטעים מתזכיר מפורט שכתב בן-צבי ב-3 בינואר 1950 אל הנהלת ארגון הג'וינט לאחר סיור שערך במחנה חאשר בעדן. כמו כן ישנם בארכיון תצלומים של יהודי תימן, בעיקר בארכיונו של הצלם זולטן קלוגר.

בבאדג'ט
תמיד יותר
משתלם

Budget⁺
כרטיס הטבות ללקוח המתמיד

לאפית מצות או לשבת הגדול?

מבצע ערב פסח
בבאדג'ט:

שוכרים רכב

ל-4 ימים,

משלמים

עבור

3 בלבד!

אז כשר ושלם!

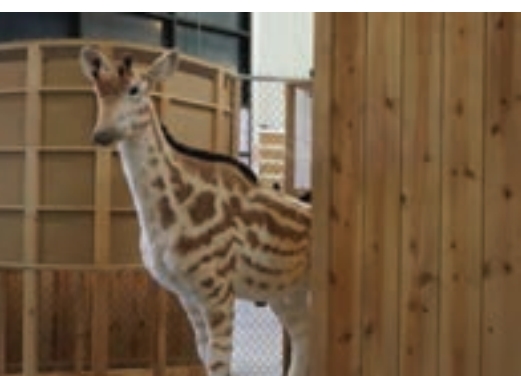
למוקד הזמנות ארצי חייגו:
03-9350222

או ב: **budget.co.il**

Budget⁺
we give you more

המבצע עד גמר המלאי ללא הודעה מוקדמת. המבצע להשכרות שיתחילו עד ו' בניסן תשע"ו (14.4.2016). המבצע לרכבים מקבוצות X, F, J & H. המבצע תקף להזמנות חדשות בלבד. מקסימום 2 ימי הטבה לחוזה (האחד יהיה על יום מלא והשני ביטוח שבת). בתוקף בכפוף לתקנון. ט.ל.ח.

בא אל התיבה

אלפי שנים אחרי המבול, תיפתח בעוד שלושה חודשים תיבת נח שנבנתה ע"פ המודל המופיע בתורה ■ מאחורי המיזם עומד ארגון הנקרא "Answers in Genesis" ("תשובות בבראשית"), ששם לו למטרה להחיות את סיפור הבריאה כפי שמופיע בספר בראשית

גבראל בלור צילומים: Ark Encounter

אם פעם רציתם לדמיין כיצד נראתה תיבת נח המקורית, בעוד חודשים אחדים תוכלו לטוס לקנטאקי שבארה"ב ולחזות באחד מפלאי עולם המודרני. אלפי שנים אחרי שנח בנה את התיבה בציוויו של הקב"ה, נשלמות ההכנות להקמת העתק של תיבת נח - בגודל טבעי. לטענת היזמים, מקימי "Ark Encounter", הוא פארק שעשועים ענק שיפתח בויליאמססאון שבמדינת קנטאקי בארצות הברית. מאחורי הקמת הפארק החדש הכולל בתוכו מודל של תיבת נח, עומד ארגון הנקרא "Answers in Genesis" ("תשובות בבראשית"), ששם לו למטרה להחיות את סיפור הבריאה כפי שמופיע בספר בראשית. את מודל תיבת נח החלו לבנות לפני כשש שנים והיא אמורה להיפתח לקהל הרחב בתאריך 7.7.2016. מדוע דווקא התאריך הזה? היזמים טוענים כי התאריך נבחר כדי לציין את פסוק ז' בפרק ז' של ספר בראשית שם כתוב: "ויבא נח, ובניו ואשתו ונשי-בניו אתו אל התיבה".

כדי להידמות למקור, השתדלו מתכנני התיבה להיצמד למקור עד כמה שניתן. חומרי הבניה שמהם בנויה התיבה עשויים בעץ, בדומה לתיבת נח המקורית. גם גודלה של התיבה מזכיר את גודלה המקורי של התיבה כפי שהיא מופיעה בספר בראשית.

ההערכה היא כי למעלה ממיליון וחצי מבקרים צפויים לבקר ב"תיבת נח" מידי שנה. התיבה תכיל מגוון של תערוכות, בעיקר של בעלי חיים, כדי לדמות את בעלי החיים שעלו וזוגות וזוגות אל התיבה.

האם יהיו שם בעלי חיים אמיתיים? היזמים מסרבים לחשוף פרטים, עד סמוך למועד פתיחת הדלתות למבקרים. כדי להתרשם מהפלא הארכיטקטוני הזה תיאלצו להמתין לפחות עוד שלושה חודשים. ההערכה היא שעם פתיחתו, יהמה המקום ממבקרים שיבקשו להיות מהראשונים שמבקרים בתוך תיבת נח של העידן המודרני. בבניית התיבה הושקעו מיליוני דולרים, בעיקר מכספי תרומות של אנשים מכל רחבי העולם שהמיזם החדש קרץ להם.

אך כמו כל פרויקט מהסוג הזה, בניית התיבה לא עברה חלק, בעיקר במישור המשפטי. גורמים רשמיים במדינת קנטאקי הגישו תביעה לבית המשפט נגד הארגון הבונה את התיבה. לטענתם, הארגון עוסק במיסיונריות והפצה לא חוקית של מסרים דתיים.

בית המשפט דחה את טענות התביעה, בטענה שאין מדובר במיסיונריות כי אם בהמחשה של תיבת נח כפי שהיא מופיעה בתנ"ך. השופט ציין גם שהמימון לבניית התיבה לא הגיע מכספי ציבור אלא מתרומות של אנשים פרטיים, וכי בעצם הגשת התביעה כנגד הארגון, מדינת קנטאקי עברה על התיקון הראשון לחוקת ארצות הברית הקובע שאסור להגביל חופש דת או ליצור העדפה של דת אחת על פני דת אחרת.

אין ספק שהתביעה המשפטית רק גרמה למיזם לקבל תהודה תקשורתית בארה"ב והביקוש לכרטיסים גובר מיום ליום, על אף שרק בעוד שלושה חודשים יפתחו שערי התיבה.

התוועדות המרכזית דהסידי בעלזא

עלוב
אלי קובץ

בהצרות הקודש

צילומים:
אברמי ברגר - JDN,
יהודה פרקוביץ, יהושע
פרוכטר, רעבישע נייטס,
משה גולדשטיין, ברוך
אוביץ, בעריש פילמר,
אהרן ברוך ליבוביץ, אלי
דויטש, עובדיה כלימי,
עוזי ברק, יעקב כהן, יעקב
לדרמן, יוסף בארמינקא,
עזרא טרבלסי

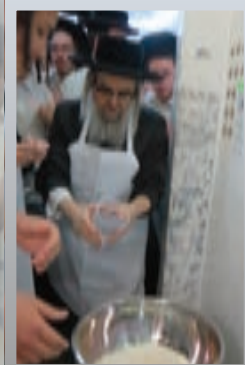
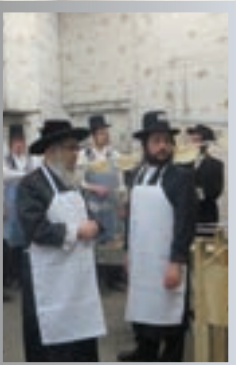
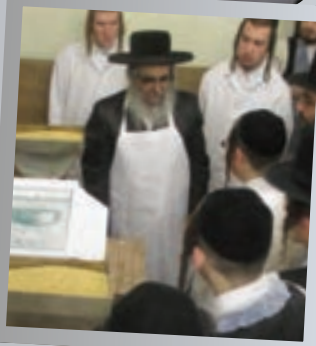

הילולת בעל הישועות משה' מזינץ זיע"א

צילום:
יהושע פרוכטר

האדמו"ר מסאטמאר באפיית מצות

מעמד כבוד התורה במעון האדמו"ר מצאנז

שמחת החלאקה והכנסה לת"ת לנכד האדמו"ר מו"ז'ניץ וסערט וז'ניץ

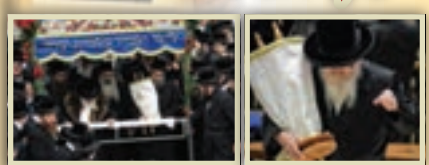
צילום: יהושע פרוכטר

מעמד הכנסת ס"ת לביהמ"ד פאפא

מעמד הכנסת ס"ת לביהמ"ד סקוירא

הילולת האדמו"ר מוהרנ"צ מבאבוב זצ"ל

שמחת התנאים בחצרות קרעטשניף-ים - סעליש - אולם - סטראפקוב

בהצרות הקודש

מגוון מצולם
מאירועי השבוע
בחצרות הקודש

צילומים:
אברמי ברגר - JDN,
יהודה פרקוביץ, יהושע
פרוכטר, רעבישע נייס,
משה גולדשטיין, ברוך
אוביץ, בעריש פילמר,
אהרן ברוך ליבוביץ, אלי
דויטש, עובדיה כלימי,
עוזי ברק, יעקב כהן, יעקב
לדרמן, יוסף בארמינקא,
עזרא טרבלסי

שמחת הברית לנץ הגר"ש מחפוד

ראב"ד העה"ח הגר"מ שטרנבוך באפיית מצות

חלאקה לנכד האדמו"ר מלייפניק

שמחת הברית לנכד האדמו"ר מזוועהיל
ונין גאב"ד זכרון מאיר הגר"מ וואזנר

הילולת האדמו"ר מלעלוב בראנוביץ זצ"ל

סעודת הילולא של הרה"ק הרבי רבי אלימלך מליזענסק זי"ע
אצל נכדו בן אחר בן בדור שביעי האדמו"ר משעניצא

שמחת נישואי בת האדמו"ר מסאווראן

שמחת נישואי נכדת
רבה של ירושלים
הגר"מ עמאר

שמחת נישואי נכד מרז הגר"ח קנייבסקי

שמחת נישואי נכדת
האדמו"ר מקאסאן

הדרכת הורים מא' ועד ת' ← מנוחה פוקס

במסגרת המדור שלנו הגיעו עשרות רבות של שאלות ובקשות עצה. בכל שבוע נביא לפניכם תשובה לשאלה אחת

והפעם - באות ג'

גם וגם וגם - ילד שרוצה הכול

שאלה:

ילדנו בן 10 שנים. הוא טיפוס מאוד לא נוח, כל הזמן הוא מנדנד ורוטן. הוא טוען שהאחים שלו מקבלים יותר ממנו, שמגיע לו יותר, שלכל החברים שלו יש דברים ולו איין. אנחנו מרגישים שהוא סתם מנסה להוציא מאתנו יותר ויותר ואנחנו לא יכולים לקנות לו כל מה שהוא רוצה ומבקש. מה אפשר לעשות?

תשובה:

בגיל שנתיים – שוכבים על הרצפה ברחוב וצורחים שנקנה להם סוכריה על מקל. בגיל שש – עולים מדרגה ומנדנדים ללא הפוגה. בגיל עשר – אם לא פותרים את הבעיה קודם – הילדים לא מוותרים, הם מנגנים על המצפון של ההורים וטוענים: למה לאחים שלי כן ולי לא? למה לכולם יש ורק לא לי? הם מסרבים לעשות דברים עד שיקבלו (אני לא אלק לישון עד שתבטיחי לי שתקני לי את העט הזה) והם מתחילים למשול ולרדות בהורים.

העצות שלי הן:

← עמדו על החוק שחוקקתם ואל תוותרו. הילדים ינדנדו אבל אתם אל תוותרו.

← הנהיגו בביתכם דמי כיס. ילד שידע שיש לו כסף משלו, שהוא יכול לבזבז כמה שרוצה עד שייגמר לו הכסף, אבל לא יותר, לא ידרוש עוד.

← לפני שתיתנו לילד את הכסף, הסבירו לו בצורה

ברורה שאתם רואים שקשה לו עם דברים שמקבל ושלא מקבל ולכן החלטתם לתת לו שיחליט בעצמו מה חשוב לו.

← אפשרו לילד להחליט בעצמו מה לרכוש, אל תתערבו כל עוד זה חשוב לו ולא מפריע לכם.

← הדגישו לפני הילד: אנחנו לא נתערב בהחלטותיך, אבל אתה אל תערב אותנו. אם יחסר לך כסף תחשב את הכול

מחדש ותחליט אם לקנות או לא לקנות.

← הילד יהיה המום ומרוצה. הוא יתקשה להכיל את הטוב שנפל לידיך וכך ילמד לכלכל את מעשיו.

← הילד יהיה מודע לסדר עדיפויות, ליוקר המחיה, לגבולות שאתם מציבים וסביר שבמהרה יחדל מלנדנד לכם שתיתנו לו עוד, כי יראה שזה לא נותן לו כלום.

ניתן לשלוח שאלות לכתובת: c5712111@gmail.com

מתכון לפסטה פולנטה פטריות

קדם פולנטה

- לרוטב: שמים בסיר כוס רוטב סויה שני כפות סוכר
- מביאים לרתיחה במשך 5 דקות עד שהרוטב סמיך

אופן הכנת המנה:

- את סוגי הפטריות פורטובלו ושמפיניון מקפצים על מחבת לצריבה קלה
- מוסיפים את הפסטה לפטריות במחבת מוסיפים 2 כפות של רוטב הטריאקי למחבת
- מקפצים במשך כדקה וחצי והמנה מוכנה. את קדם הפולנטה מורחים בצלחת כדוגמת חומס ובשקע שנוצר ממלאים את הפסטה והפטריות ברוטב הטריאקי.

מרכיבים:

- פטריות פורטובלו פטריות שמפיניון חתוך גס
- פסטה איזה צורה שבוחרים
- רוטב טריאקי
- גרגירי תירס

אופן ההכנה:

- את הפסטה מבשלים במים רותחים עם מעט מלח כ-10-8 דקות
- מקררים את הפסטה ללא שטיפה במים
- את גרגירי התירס מבשלים במים רותחים למשך 10 דקות וטוחנים בבלנדר עם מעט מהנוזל ומוסיפים מעט מלח גס עד שנוצרת משחה חלקה

ערב פסח, קדימה לרוקן את הארונות ולהכין את כל הפסטות שנשארו, תערבבו את חצאי החבילות, תוסיפו גבינות, חמאה, רוטב עגבניות ותשביעו את כל החבורה. ריקי נאמן מרשת מאפה נאמן, שמגישה כל השנה פסטות בשלל רטבים וטעמים בסניף מלחה בירושלים, שמחה לנרב לנו מתכון. וכמובן ריקי מדגישה שילדים גם אוהבים ולפעמים מעדיפים פשוט קטשופ. אגב, מעניין לדעת כי לפני שנים התגלה כד חתום ובו איטריות עתיקות באורך של חצי מטר והן יוצרו בסין....

אמא מחליפה ← שרה פכטר

קדימה, דלי, מטאטא, סבון ותתחילו לנקות

תסבירו לי למה תמיד רגע לפני חופשה לימודים, הילדים שלי באופן קבוע, חוטפים שפעות, וירוסים, דלקות גרון והחופשה שלהם תמיד, אבל תמיד - מתחילה שבוע לפני תאריך החופשה המקורי? בשבועיים האחרונים, בין טירוף בעבודה, לדר ליינים, לניסיון להתחיל "לעשות פסח", הם הופיעו לי בבית אחד אחרי השני.

ביום ראשון מימי עם לחיים בורקות ועיניים דומעות ושורף לה הגרון. בעוד מימי מתאוששת תודות לכדורי האנטיביוטיקה הופיעה רותי בחדר, "נרבקתי ממימי". היא אבחנה את עצמה וכן, היא התחילה להשתעל ולזלוג ולבכות שהיא לא מצליחה לשתות.

לא התפלאתי כשהגננת של נועם הזעיקה אותי לגן כי נועם בוכה שהאוזן כואבת לו נורא. אגב, גם אני התעוררתי עם כאב גרון חריף והצטרפתי לחבורת נוטלי הכדורים, אבל היי, אמא עם דלקת גרון? אפילו לא מוזכר בתנ"ך.

ואז הגיע יום ראשון והבנות הרגישו מצוין. איזה יופי! כאבי הגרון חלפו להם. בדילוגים קלים, מיהרתי לארגן להן את התיקים, להכין כריכים, לחפש את בגדי בית הספר, כשראיתי אותן בוהות בי בפליאה: אמא, את לא יודעת? אין בית ספר, חופש ששששש.

בהיתי בהן בחזרה באימה. אני חייבת להוריד חומרים לעיתונים ויש לי פגישה בעשר וחצי ועדיין לא התחלתי עם הקניות לחג ומה עם המקרר? והתנור? חופשת הפסח התחילה ואיתה הסרט הידוע:

טיפים לניקיון ערב פסח:
• נסי למיין את הבגדים ולמסור ולזרוק מה שמיותר
• הקצי כבר עכשיו בארון מדפים לפסח ושם תניחי את הבגדים שהתחלת לקנות.
• משחקים כנ"ל, תמסרי למעון הקרוב לך או לחברה שזקוקה לצעצועים, כאלה שמסתובבים לך בבית ללא עניין.
• את הבובות כבסי במכונה עדינה ואת השאר שימי בארגז פלסטיק ותשטפי באמבטיה בעזרת סבון ומים והניחי לייבוש בחצר.

הטיפים של יעקבי לכביסה:
• אל תשאירו כתמי כביסה לזמן ארוך, כבסו מיד.
• אל תוותרו על 'לובן צח' לכביסה לבנה ובוהקת.
• דויטול הוא המוצר שיחסוך לכם הרתחה.
• הפי - חיי מכונת הכביסה שלכם יאריכו.

לתגובות: saratikshoret@gmail.com

זרח
המאבטח
ותעלומת
הכתב הערבי

נח סקופ

סדרת הספרים על זרח המאבטח
נכתבה במיוחד לימים שבהם מחבלים
מסתובבים ברחובות בלי כל פחד.

הספר כתוב בצורה שנונה ומצחיקה,
שתגרום לכל ילד להשאר במתח,
אבל גם לצחוק בדרך לפתרון התעלומה.

סדרת הספרים: זרח המאבטח
מיועדת לילדים אמיצים במיוחד.
ראו הוזהרתם!!!

בסדרת הספרים: זרח המאבטח
יצא הספר: זרח המאבטח והכתב הערבי
בקרב יצא ספר מספר 2:

זרח המאבטח
והתעלומה בבית האבות!

נח סקופ

ואגו כל ישראל

קומיקס ההחלשים

העלומה מספר 1

החשודים

תעלומת פתח סדוק פרק ה'

כתב וצייר: אבימי

החדשים של קומיקס

עיתון ילדים איכותי לבית היהודי

סורוקו

				1	4	
8			3	5		
			5		2	7
		6	1	9		3
7		9		8	5	
1				7		
8	5			6		
		7				9
		2	4	7		

לוא

לומדים לצייר

עם דבורה בנדיקט

טיפ

בזמן שאנו מציירים סקיצה עם עפרון או צבעים הצבעים הנרחבים כגון צבעי פנדה אדום כפוף הידיים יוצרות מרימה לא יפה על הציור
כדי שהציור שלכם ישאר נקי לאורך כל העבודה
הניחו דף מרימה היד שאומץ העיפרון או הצבע כדי למנוע מרימה מיותרת כך שהיד המציירה נשארת על הדף שהנחתם וישאר על הציור נקי ויפה
ההצלחה

הפעם נצייר ילד מתוק כשר לפסח, הציור נראה קצת מורכב אך ניתן לצייר אותו בקלות אם עוקבים אחרי ההוראות

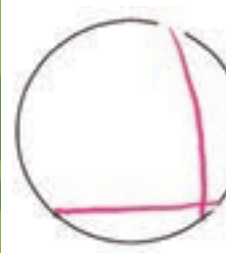
נסיים את האף הפה ונתחיל את השיער. שימו לב הוא יוצא מעט מהראש

נצייר את העיניים הגבות ונתחיל את קו האף

כעת ללסת ולאוזן באזור השקע שבין הגולגולת ללסת

ראשית נתחיל עם ציור הראש, קו האמצע וקו העיניים

ציור כפות הידיים נתחיל עם האצבע ביד אחת והאגודל בכף יד השנייה

נצייר את השרוולים - שימו לב השארנו מקום לכפות הידיים

כעת לצווארון ולכתפיים

נמשיך עם הצוואר הפאות והכיפה - גם כאן נצא עם השער מעט החוצה

אל תשכחו למחוק את הקווים המסומנים בכחול הם הקווים המיותרים בציור

כעת לפרטים הקטנים שנותרו

עכשיו נצייר את המצה, הכרית וטיפות היין

כעת ליתר האצבעות ונמשיך לציור הגביע

יש לכם איזה רעיון יפה שהייתם רוצים שנצייר? מה עוד הייתם רוצים ללמוד? יש לכם משהו להעיר או לשנות במדור זה? שלחו אלינו ואנו נשמח לשמוע

"לומדים לצייר עם: דבורה בנדיקט"
"סידרת הספרים שתלמד כל אחד לצייר וגם לצבוע!
בשיטת שלבים קלה ומהנה בני ברמות קושי שונות המתאים לכל גיל"

מלווה בטיפים כיצד לעשות שימוש בצבעי מים, אקריליק, פנדה כיצד לצייר דמויות, בעלי חיים ודוממים, כיצד ליצור שכבות צבע, איך להשתמש במכחול ועוד...

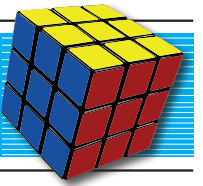
ניתן להשיג באוניות הספרים "אור האיום" "יפה נולד"

ובאנויות האובארות או בטל: 052-4033344

ניתן גם לרכוש את הספרים באתר: comics-iton.com

לומדים לצייר
קריקטורות
עכשיו בחנויות
הספרים

ההתעוררות

שיצא משליטה), התיבות הקטנות התמלאו שוב במכתבים והמדינה העבירה הודעות אל הציבור דרך כרוזים או מודעות רחוב, אם זה לא היה הזוי זה היה גם מצחיק, ואפילו מאד. העיתונים שכבר כמעט עברו מן העולם, גם הם קיבלו לפתע את אור הזרקורים והחלו להיות מצרך מבוקש כמעט כמו אוויר לנשימה, כלומר, רק כמה שבועות קודם לכן אנשים היו מקבלים עדכונים שוטפים מדי כמה דקות, ועכשיו הם היו צריכים להחזיק את הבטן עד מחר, ועוד לראות את זה על דפים אפורים שלא זזים בכלל. זה היה טירוף, משהו היה חייב להחליף את האקסטאזה וההתרגשות שבלהיות מחובר בכל זמן נתון, לא היה צריך להיות חכם מדי כדי להסביר למה מפלס האלימות ברחובות קצת עלה מאז "התקתוק".

לאחר תקופה מסוימת, הגיע השלב שלימים כונה "היקיצה", או "ההתעוררות". אנשים תפסו את החיים שלהם ופשוט המשיכו הלאה, שוכחים מאחוריהם את הבור שהותיר מאחוריו עידן התקשורת הטכנולוגית. השגרה הפכה יותר איטית, פחות אינטנסיבית, לא היה כל כך לאן למהר, לא ברור למה אבל מסתבר שהזמינות גרמה לנו להיות יותר מחויבים ויותר לחוצים בזמנים, לך תבין אנשים.

היו פחות "רגע, רגע, רגע, אני חייב לענות לזה, אני אדבר איתך אחר כך", ויותר "נו, שוין, כבר נהיה מאוחר, אני צריך ללכת". אנשים התעוררו מתוך תקופה ארוכה שבה הם חיו תחת לחץ עצום של מידע מהיר מדי וחוסר יכולת להיות מרוכזים במשהו יותר מכמה דקות, אל תוך חיים מלאים בדיבורים ישירים, קצת רוגע, וגם ריחוק בלתי מזיק מאנשים שלפני "התקתוק", בדרך כלל ישובו לך על הראש במשך כל שעות היממה, גם כשהיית בבית ולא לידם.

נכון שהחיים היו חסרים את הריגוש שבחדושים תמידיים וחובקי עולם, אבל עכשיו היה לנו האומץ להישיר מבט אל החיים ולחיות דברים בצורה שלימה ולא בנגיסות מהירות. החיים שוב לא הסתחררו אל מול עינינו במערבולת של צבעים משכרים, אלא הסתדרו לכדי ציור אחד גדול עמוק ויפהפה. היציבות שבחיים הללו, ביחס למה שחווינו בעבר, כמעט גרמה לנו לחשוב שעידן התקשורת הטכנולוגית, היה אחד האסונות הגדולים של האנושות.

היו בדרך לבצע קודם לכן.

זו הייתה תקופה מוזרה, קצת מפחידה, הייתה תחושה כזו של סוף העולם, הנה שנים של קידמה וטכנולוגיה שהגיעה לרמה דמיונית ממש- יורדים לטמיון ב"קליק" אחד קטן.

היו כמובן גם תמורות מעניינות, לדוגמא העניין הפעוט הזה שהאסלאם הרדיקלי- שהשתדרג עם הופעת הרשתות החברתיות והפך לתמנון רצחני מרובה זרועות- פשוט הפסיק להזין את הנוער הערבי בשנאה רווית דם וחוסר מעצורים, לא היתה להם כבר שום אפשרות להפיץ את השנאה (מלבד אולי דרך ההפצה הפחות יעילה של חומר כתוב), זה היווה חידוש מרענן לארץ רווית הקרבות ושותתת הדם.

השמועות אמרו שאין עדיין פיתרון לבעיה ושטובי המוחות עובדים על זה. אנשים כבר הפסיקו להסתובב עם המכשירים עליהם, למרות שמדי כמה דקות עדיין יכולת לראות שמישהו מושיט את היד במהירות לכיוון הכיס, כשהרגיש רטט מדומה, ואז הוא היה נזכר שכבר אין, ומסתכל לצדדים לראות אם מישהו הבחין בו.

בשיחות הסלון (שנאלצו להתארך כתוצאה מחוסר אמצעים טכנולוגיים לסיים אותן), דיברנו על הנזק הרב שמן הסתם נגרם להרבה חברות וגופים שהיו מבוססים על הרשת הסלולארית ובראשם כמובן חברות הסלולר, שמצאו את עצמם לפני שוקת שבורה. בנוסף לכך, דיברנו הרבה על החרדה מפני חוסר היכולת לתקשר עם בני משפחתך לזמנים ארוכים, כלומר, גם אלן שלא היו בקשר רציף ושעתי לפני "התקתוק", פשוט לא יכלו לסבול את העובדה שאין להם את האפשרות לדבר עם יקיריהם בכל רגע נתון. תמיד עברה המחשבה המלחיצה, "מי יודע אם לא קרה משהו" הרי בסופו של דבר, אם אתה במצב חירום אתה כבר לא יכול להזעיק אמבולנס, היו כאלה שממש חטפו התקפי חרדה בזמנים שבהם לא היו בסביבת משפחותיהם.

אך עם זאת, הידיעה שאתה יוצא מן הבית ולא יכול גם אם תרצה מאד, להישאר בקשר עם כולם, הייתה גם קצת מרגיעה, כי לא ציפית לטלפון, למדנו לאט לאט להסתגל למצב החדש של חוסר תקשורת לטווח של כמה שעות טובות, ולעיתים גם לכמה ימים. לאחר כחודש, הסלולר כבר היה נראה כמו חלום ישן ורחוק.

הדואר חזר להיות באופנה (הביקוש לדוורים זינק כמו מטאור

לפתע זה קרה, "התקתוק".

זה קרה בשעה שלוש ושלשים אחר הצהריים בדיוק ואף אחד לא ידע להסביר איך או למה או מה בדיוק קרה. במחשבה שנייה, יתכן שהיו אנשים, מדענים אולי, איפשהו, שידעו להסביר את זה, אבל לא היתה להם יותר דרך לתקשר איתנו, כי הם היו רחוקים, במדינות אחרות או ביבשות אחרות, אולי יום אחד נדע.

אתם מבינים, "התקתוק", ככל הנראה הרס את כל קווי התקשורת באזור, הכל נותק, לא אינטרנט לא פלאפונים, אפילו לא המכשיר המיושן הזה שעדיין פשוט מחובר אל הקיר, הטלפון - הריעו לבל - גם הוא לא עבד, דממת אלחוט השתררה בכל האזור. מאז ה"קליק" הקטן הזה שכולם לא היו בטוחים בהתחלה שבאמת שמעו אותו, כל הרשת פשוט קרסה. לאחר התקתוק, היו כמה דקות שבהן כולם ניסו להבין למה הפלאפון שלהם לא מגיב, הם הביטו אל תוך המסכים השחורים בטוחים שבכל רגע יופיע הצבע הווהר הזה שמעיד שהמכשיר חזר לחיים, אבל זה כמובן לא קרה. לאחר אותן דקות מבולבלות, כשהעיניים התרוממו בחוסר מעש, כולם שמו לב שזו בעיה כללית, מה שהיה מנחם אבל גם קצת מטריד, צחקנו קצת, צחקו עצבני כזה, ירדנו על חברות הסלולר ועל השירות שלהן, דיברנו גם קצת על הפיצוי שנקבל לבסוף, לא באמת הבנו את המימדים של הבעיה עד שהסתובבנו קצת ושמנו לב שבכל האזור אין רשת פעילה אחת, וגם לאחר מכן, לא הבנו את המשמעות של זה. עד שחלפו יום, ועוד יום, ועוד יום, ואז קלטנו על פי השמועות שהגיעו מערים אחרות, (דרך אנשים, מפה לפה!) שזו בעיה ארצית ואולי גם עולמית, אתם מבינים, שדות התעופה גם הם הושבתו מחוסר ברירה, אתה לא יכול לטוס בשמיים כשאין לך קשר רדיו עם הקרקע.

ואז הייתה התקופה הזו שכונתה לימים "תקופת הבהייה", מתוך הרגל, כולם עדיין נשאו עליהם את הפלאפונים, יכולת לראות אותם וישיבים על ספסל או בתוך הרכב ברמזור אדום, כשהמכשיר בידיהם, והם פשוט בוחים במסך הריק במבט חלול כזה, מנותק מהמציאות ומדמיון גם יחד, כאילו משהו בלתי מוסבר נעקר מתוך החיים שלהם והותיר אחריו חלל גדול ואפור. לאחר כמה דקות, הם היו מתנערים וממשיכים לדרכם בפרצופים מבולבלים, מנסים לשוב ולהתמקד במשימה אותה

פאסט נישט

מדור סאטירי שבועי

פרשת דרעי

"זו רשעות לפוצץ את הפרשה הזו ממש לפני פסח. אתם יודעים בכמה בתיים עכשיו הוא צריך לעשות בדיקת חמץ?" (מקורבי דרעי מאשימים)

"לא נראה לי הגיוני שלדרעי יש כל כך הרבה בתיים. לוקח המון שנים להגיע למה שאני הגעתי" (אהוד אולמרט מסנגר)

מתקפה על בג"צ

"פתאום כולם תוקפים את בג"צ. איפה הייתם כשאני עמדתי לבדי בחזית וצעקתי שבג"צ מסוכן לשלטון החוק?" (הודעות לעיתונות של חברי הכנסת סמוטריץ', יוגב, אייכלר, מוזס, גפני, שקד, גואטה וכו')

"בלי החוקים שלנו השופטים היו מחוסרי עבודה" (ח"כ סמוטריץ' לא נשאר חייב)

"אם לשופט מותר לפרשן את החוק, לנו מותר לפרשן את השופט." (עוד אמירה של סמוטריץ')

פרשת ענבל אור

"היא כל הזמן אמרה לנו שנרגיש בבית. עכשיו אנחנו מבינים שהיא אמרה את זה לכולם" (קונה פוטנציאלי)

"אפילו אריה דרעי קנה אצלי כמה בתיים" (ענבל אור מנסה לשכנע לקוחות)

מפכ"ל המשטרה:

"אני מתנגד בנחרצות להדלפות מחדרי החקירות ולכן לא אצטט אף מילה מחקירת בוז'י הרצוג, רק אציין שהוא בכה וביקש מים כדי להירגע"

מחזירים ציוד לצה"ל

"זה הדבר היחיד שהיה לי להחזיר" (שמעון פרס מזדכה על הציוד)

ועידת דגל התורה

"התכנסנו כאן היום כדי להביע את מחאתנו על זה שלא נותנים לנו להביע את מחאתנו" (המנחה בדברי הפתיחה)

"סיקור על הוועידה רק בעמ' 2 בהמודיע? זה לא נקרא שוויון. אצלנו, כינוס אגו"י היה מתפרסם בעמ' 23 למטה." (גורם בכיר בדגל התורה)

"הפעם לא נתפשר. מגיע לנו ייצוג שווה. בבחירות הבאות על כל שני ח"כים, שר ויושב ראש ועדה של אגודת ישראל, נדרוש לקבל מזכיר ועדת קלפי בעיר מרכזית" (בכיר בדגל מביע עמדה)

"כולם נקבצו ובאו לח" מזג האוויר משפיע על משתתפי הוועידה"

"בשמונים אחוז מהדברים אנחנו משתפים פעולה עם אגודת ישראל. בתשעים אחוז מהנושאים אנחנו מתואמים עם ש"ס. רק בינינו לבין עצמנו עוד לא הצלחנו לתאם מה סדר היום של הוועידה" (אחד המשתתפים)

"אנחנו שוקלים לתבוע אתכם בביה"ד בהאג. עשיתם מאיתנו צחוק" (ראש ממשלת נורבגיה כועס על אי יישום החוק הנורווגי)

הרצוג ומנדלבליט בארוחת בוקר

"אני לא רואה כל פסול לשבת לארוחה משותפת עם יועץ משפטי רחום חנוך, בעל חסד, נחמד, עדין ואיש אמת, שאמור להחליט האם להפוך את הבדיקה לבדיקה פולשנית" (בוז'י הרצוג מתגונן)

"התקשורת עשתה סלט מכל הארוחה הזו. הם בסך הכל ישבו, דיברו ופטפטו. הרצוג המליץ לו על אומלט עם בצל ומנדלבליט המליץ לו על פתיחת חקירה" (יועץ התקשורת של ח"כ הרצוג)

"ממתי שואלים אותי שאלות על מעשיי?" (היועץ המשפטי לא מבין על מה המהומה)

הרמטכ"ל מרענן נהלים: "פתיחה באש היא רק כאשר אתה רואה מישהו עם סיגריה בפה ואין לו דרך להצית אותה"

המהדרין בפסח אוכלים בבית

גל אורן

למהדרין בפסח יש תנובה

תנובה מאחלת ססח כל ושמח לא בית ישראל